

2.4.2024

***I

BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven (EU) 2009/65/EG, 2009/138/EG, 2011/61/EU, 2014/65/EU och (EU) 2016/97 vad gäller unionens regler om skydd för icke-professionella investerare (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Stéphanie Yon-Courtin

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv stil* i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv stil* i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv stil* i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv stil*. Textdelar som utgår markeras med symbolen ¶ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv stil* och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	142
ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	143
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	144

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG, 2011/61/EU, 2014/65/EU och (EU) 2016/97 vad gäller unionens regler om skydd för icke-professionella investerare
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2023)0279),
  - med beaktande av artiklarna 294.2 och 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C9-0182/2023),
  - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
  - med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 25 oktober 2023¹,
  - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor A9-0162/2024.
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
  2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
  3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

EUROPAPARLAMENTETS ÄNDRINGSFÖRSLAG*

till kommissionens förslag

2023/0167(COD)

¹ EUT C, C/2024/881, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

* Ändringar: ny text eller text som ersätter tidigare text markeras med fetkursiv stil och strykningar med symbolen █ .

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG, 2011/61/EU, 2014/65/EU och (EU) 2016/97
vad gäller unionens regler om skydd för icke-professionella investerare**

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1 och 62,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Ett av kapitalmarknadsunionens grundläggande mål är att säkerställa att konsumenterna fullt ut kan dra nytta av de investeringsmöjligheter som kapitalmarknaderna erbjuder. För att de ska kunna göra detta måste det finnas ett regelverk som gör det möjligt för dem att fatta investeringsbeslut som motsvarar deras behov och mål och som ger dem ett tillräckligt skydd på den inre marknaden. Syftet med det åtgärds paket som ingår i EU:s investeringsstrategi för icke-professionella investerare är att åtgärda de brister som har konstaterats.

---

² EUT C , , s. .

- (2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG³, 2009/138/EG⁴, 2011/61/EU⁵, 2014/65/EU⁶ och (EU) 2016/97⁷ är avsedda att skydda icke-professionella investerare och stärka deras förtroende och förutsättningar att fatta viktiga finansiella beslut. Kommissionen har under sitt arbete med att utvärdera och bedöma denna ram konstaterat att det föreligger flera viktiga problem, till exempel att det är svårt för icke-professionella investerare att förstå och jämföra investeringserbudanden på grundval av lämnad dokumentation som inte är tillräckligt relevant och engagerande för att hjälpa dem att fatta beslut. Kommissionens arbete pekade dessutom på ökande risker till följd av att marknadsföringsinformation och marknadsföringsmetoder via digitala kanaler är vilseledande och på brister när det gäller hur produkter utvecklas och distribueras, vilket kan leda till omotiverat höga kostnader för icke-professionella investerare. Kommissionens arbete pekade även på risker för partiskhet i investeringsrådgivningsprocessen.
- (3) Tredjepartsbetalningar, såsom avgifter, provisioner och andra monetära eller icke-monetära förmåner som betalas till, eller tas emot av, värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare av, eller från, andra personer än kunden, även kallade incitament, spelar en viktig roll i distributionen av investeringsprodukter för icke-professionella investerare i unionen. De befintliga reglerna för hantering av intressekonflikter i direktiven 2014/65/EU och (EU) 2016/97, inbegripet begränsningar av och transparens kring betalningar av incitament, har inte visat sig vara tillräckligt effektiva när det gäller att minska konsumentskada och har lett till att skyddet för icke-professionella investerare varierar mellan olika produktsegment och distributionskanaler. Det är därför nödvändigt att ytterligare stärka ramen för investerarskydd för att säkerställa att icke-professionella kunders intressen omfattas av ett enhetligt skydd i hela unionen. ***Det är lämpligt att införa regler som skapar en bättre ram för den nuvarande rådgivningsmiljön genom att säkerställa att finansiella intermediärer ger kunderna och konsumenterna mer transparent, begriplig och anpassad rådgivning. Detta bör säkerställa att***

---

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).”

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (EUT L 26, 2.2.2016, s. 19).

kunderna och konsumenterna erbjuds produkter som passar deras behov och att de bättre förstår de råd de får.

-
- (5) För att säkerställa att icke-professionella kunder inte vilseleds är det viktigt att i direktiv (EU) 2016/97 föreskriva att försäkringsförmedlare som i enlighet med befintliga regler i direktiv (EU) 2014/65 upplyser sina kunder om att de tillhandahåller rådgivning på oberoende grund ■ bör **bedöma ett tillräckligt stort antal av de försäkringsprodukter som är tillgängliga på marknaden**. Denna regel bör inte hindra försäkringsförmedlare som erbjuder kunder rådgivning från att ta emot incitament, under förutsättning att rådgivningen inte framställs som oberoende, att kunderna informeras om incitamenten i enlighet med gällande transparenskrav och att andra rättsliga krav, såsom skyldigheten att agera i kundens bästa intresse, uppfylls. **Med tanke på skillnaderna i försäkringsdistributionsstrukturerna i medlemsstaterna bör den inte heller hindra försäkringsförmedlare vars rättsliga ställning betecknar dem som oberoende från att presentera sig som icke kontraktsmässigt bundna till ett visst försäkringsföretag om de anger att de får incitament.**
- (6) De befintliga skyddsåtgärderna som villkorar betalning eller mottagande av incitament, vilka enligt direktiv 2014/65/EU kräver att incitamentet är utformat för att höja kvaliteten på tjänsten till kunden, eller enligt direktiv (EU) 2016/97 inte bör ha en negativ inverkan på tjänstens kvalitet för kunden, har inte varit tillräckligt effektiva när det gäller att minska intressekonflikter. Det **föreslås** därför att dessa kriterier stryks och att det införs ett nytt, gemensamt test i både direktiv 2014/65/EU och direktiv (EU) 2016/97 för att ytterligare klargöra hur finansiella rådgivare bör tillämpa principen om att agera i kundens bästa intresse. Finansiella rådgivare bör basera sina råd på ett lämpligt urval av finansiella produkter **som passar kundens behov. Det utbud av finansiella produkter som erbjuds bör ta hänsyn till företagets affärsmodell och kundens investeringsmål. Kundernas bästa intresse omfattar mer än kostnaderna. Finansiella rådgivare bör därför**, efter att ha identifierat ■ instrument **som passar deras kunders behov**, rekommendera **den mest effektiva produkten bland de produkter som har liknande egenskaper** för sina kunder, **med beaktande av dess resultat, risknivå, kvalitativa delar, kostnader och avgifter som rapporterats enligt artikel 16-a**. Om rådgivarna väljer att ■ rekommendera en **likvärdig produkt med högre kostnader** för kunden bör de **ge en objektiv motivering** till en sådan rekommendation och **dokumentera motiveringen. Finansiella**

rådgivare bör inte prioritera sitt företags intresse framför kundernas intressen. När det gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter bör rådgivare även säkerställa att det försäkringsskydd som ingår i produkten överensstämmer med kundens försäkringskrav och försäkringsbehov. ***Om ingen av produkterna ligger i kundens bästa intresse bör finansiella rådgivare avstå från att ge råd eller rekommendationer.***

- (7) De befintliga kraven på redovisning av incitament bör stärkas ytterligare för att säkerställa att icke-professionella investerare förstår själva tanken med incitament, att de kan leda till intressekonflikter och hur de påverkar de totala kostnaderna och den förväntade avkastningen.

- (9) För att bedöma dessa åtgärders effektivitet bör kommissionen, ***fem*** år efter ***antagandet av de tekniska standarder för tillsyn som avses i artikel 16.12 i direktiv 2014/65/EU och i artikel 25.10 i direktiv (EU) 2016/97***, och efter samråd med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa), utarbeta en rapport ***där förstärkta produktstyrningskrav, potentiella intressekonflikter vid incitament, kostnadsutvecklingen, den totala nivån på icke-professionella investeringar på kapitalmarknader, konsumentskydd, distributionsreglernas relevans och införandet av mått på finanskunskap bedöms. Om kommissionens bedömning inte visar att de nya bestämmelserna har lett till positiva förändringar för konsumenterna får kommissionen vid behov föreslå ändringar av detta direktiv.***

- (10) ***Både kvantitativa och kvalitativa faktorer, som kan inbegripa hållbarhetsfaktorer och finansiella garantier, och nivån på kostnader och avgifter som är kopplade till*** investeringsprodukter och försäkringsbaserade investeringsprodukter kan ha en betydande inverkan på avkastningen på investeringar ***■***. För att säkerställa att produkter ger icke-professionella investerare valuta för pengarna bör medlemsstaterna säkerställa att företag som är auktoriserade enligt direktiv 2014/65/EU eller direktiv (EU) 2016/97 att utveckla eller distribuera investeringsprodukter har tydliga prissättningsprocesser som gör det möjligt att tydligt identifiera och kvantifiera alla kostnader som debiteras icke-professionella investerare och är utformade för att säkerställa att de kostnader och avgifter som ingår i investeringsprodukter eller som är kopplade till deras distribution är motiverade och proportionella ***med beaktande av målmarknadens mål och behov och produktens egenskaper, mål, strategi och resultat.***

- (10a) *Tillgången till, användningen av och kostnaderna för finansiella och icke-finansiella marknadsdata som krävs för att tillhandahålla investeringstjänster och för att utveckla och distribuera finansiella produkter utgör en stor del av värdepappersföretagens kostnader och utgör därför en betydande andel av de totala avgifter som betalas av icke-professionella investerare. Därför bör kommissionen ges i uppdrag att utarbeta en rapport fem år efter detta direktivs ikraftträdande, efter att ha hört Esma och nationella behöriga myndigheter, för att bedöma om leverantörer av finansiella och icke-finansiella marknadsdata bör omfattas av detta direktivs tillämpningsområde.*
- (11) Eftersom avgiftsstrukturen för paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare är utformad av utvecklaren är det dennes skyldighet att bedöma om de kostnader och avgifter som ingår i investeringsprodukterna är motiverade och proportionella **mot bakgrund av det totala värde som skapas**. På grundval av dessa bedömningar bör distributörerna göra liknande bedömningar, så att även kostnader för distribution och andra kostnader som inte redan ingår i utvecklarens bedömning beaktas.
- (12) Prissättningsprocessen, som sker på både utvecklar- och distributörnivå, bör, som en del av produktstyrningsramen, stärka det nuvarande konceptet att investeringsprodukter som riktar sig till en viss målmarknad bör utformas så att de ger mervärde till denna målmarknad.
- (13) För att göra prissättningsprocessen mer objektiv och ge utvecklare, distributörer och behöriga myndigheter ett verktyg som gör att de kan jämföra kostnader mellan investeringsprodukter av samma produkttyp bör både Esma och Eiopa, **efter att ha hört de nationella behöriga myndigheterna och på grundval av branschtestning**, utarbeta **gemensamma europeiska referensvärden för produkter som utvecklas och distribueras i mer än en medlemsstat. Referensvärdena bör endast användas av nationella behöriga myndigheter som ett tillsynsverktyg för att bedöma produkternas kvalitativa och kvantitativa egenskaper och för att identifiera potentiella avvikande värden på marknaden. Som tillsynsverktyg bör dessa referensvärden inte offentliggöras och de bör ta hänsyn till de kvalitativa och kvantitativa egenskaperna hos finansiella instrument och försäkringsbaserade investeringsprodukter. För att säkerställa att tillsynsprocessen är transparent och underlätta försäkringsutvecklarnas bedömning av valuta för pengarna får de nationella behöriga myndigheterna emellertid dela relevanta referensvärden för den marknaden med försäkringsutvecklare och försäkringsdistributörer. Om produkten avviker från ett relevant referensvärde bör de**

nationella behöriga myndigheterna ha befogenhet att vidta nödvändiga korrigerande åtgärder, bland annat kräva att företaget lämnar en motivering för en sådan avvikelse, kräva att företaget korrigerar sin strategi för att uppfylla produktstyrningskraven och, som en sista utväg, kräva att produkten avlägsnas från marknaden, om så krävs.

- (13a) Produkter som utvecklas och distribueras i endast en medlemsstat bör omfattas av nationella referensvärden som tagits fram av nationella behöriga myndigheter, i enlighet med unionens tekniska standarder för tillsyn, och som antagits på grundval av förslag som utarbetats av Esma och Eiopa.*
- (13aa) Referensvärden bör inte på något sätt leda till en prisreglering, utan bör möjliggöra bättre tillsyn över produkterna på marknaden i syfte att identifiera potentiella avvikande värden och säkerställa rättelse till förmån för kunder.*
- (13ab) Som en del av produktstyrningskraven bör utvecklare och distributörer av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare göra en peergruppsutvärdering av sina finansiella instrument på grundval av en peergrupp som fastställts av värdepappersföretaget och försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren, i enlighet med de kriterier som fastställs i riktlinjer som ska utarbetas av Esma och Eiopa. Vid denna utvärdering kan distributörerna basera sig på utvecklarens peergruppsanalys. Utvecklarna bör dessutom också göra en peeranalys av sina produkters tidigare resultat, och distributörerna bör också göra en peeranalys av servicekostnader.*
- (13b) För att säkerställa att produktstyrningsprocesserna ger ett verkligt värde när det gäller kostnaderna, och överensstämmer med målmarknadens mål, behov och egenskaper, bör produktstyrningsprocessen ta hänsyn till de förmåner som investeringen förväntas ge, vid bedömningen av riskprofilen och de totala kostnaderna för kunderna enligt definitionen i artikel 50 och bilaga II i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565. Förmånerna bör vara rimliga, relevanta och av kvalitativ och kvantitativ art, och bör inte enbart vara en förväntad avkastning efter kostnader utan kan också vara andra tjänster som tillhandahålls av värdepappersföretaget.*
- (14) För att göra det lättare för utvecklare och distributörer att göra sina bedömningar bör Esma och Eiopa, efter att ha hört nationella behöriga myndigheter och efter branschtestning, utarbeta riktlinjer för att närmare ange vilka kriterier som ska användas för att fastställa huruvida kostnader och resultat är motiverade och proportionella.*

(15) För att Esma och Eiopa ska kunna utarbeta tillförlitliga referensvärden på grundval av tillförlitliga uppgifter bör utvecklare och distributörer av investeringsprodukter vara skyldiga att rapportera nödvändiga uppgifter till de behöriga myndigheterna för vidarebefordran till Esma och Eiopa. För att i största möjliga utsträckning begränsa kostnaderna för de nya rapporteringsskyldigheterna och för att undvika onödigt dubbelarbete bör dataseten i möjligaste mån baseras på upplysnings- och rapporteringsskyldigheter som härrör från EU-rätten. Esma och Eiopa bör utarbeta tekniska standarder för tillsyn för att fastställa **format, frekvens och startdatum** avseende den information som ska rapporteras.

(17) Med tanke på att de investeringsprodukter som erbjuds icke-professionella investerare är mycket varierande bör Esma och Eiopa utarbeta referensvärdena över tid och till att börja med inrikta sig på de investeringsprodukter som icke-professionella investerare oftast köper, för att därefter mot bakgrund av de erfarenheter som görs täcka in flera produkter och förfina referensvärdenas kvalitet. **Referensvärdena bör uppdateras regelbundet med hänsyn till marknadsutvecklingen.**

(18) Enligt direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU måste förvaltningsbolag för alternativa investeringsfonder (AIF-fonder) och företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) handla ■ med beaktande av investeringsfondens och deras investerares bästa intresse. Förvaltningsbolag för AIF-fonder och fondföretag bör **upprätthålla en prissättningsprocess som säkerställer att investerare inte debiteras orimliga kostnader, samt att alla kostnader som bärs av investerarna är motiverade och proportionerliga i förhållande till det totala värde som tillfaller andelsägarna.**

(19) Förvaltningsbolag för fondföretag och AIF-fonder bör kompensera investerare om de har debiterats orimliga kostnader, inbegripet om kostnaderna har beräknats felaktigt till investerarnas nackdel, och informera behöriga myndigheter, investeringsfondernas revisorer och förvaltare samt förvaringsinstitutet för dessa fonder. För att främja bättre efterlevnad och uppnå konkreta resultat för icke-professionella investerare är det nödvändigt att harmonisera medlemsstaternas administrativa befogenheter och sanktionsbefogenheter. **Förfarandet för att fastställa storleken på ersättningen när orimliga kostnader har debiterats bör fastställas på grundval av de nationella behöriga myndigheternas befintliga riktlinjer för ersättningsförfaranden.**

- (20) Prissättningsprocessen enligt direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU bör säkerställa att de kostnader som bärs av icke-professionella investerare är motiverade och **proportionerliga i förhållande till det totala värde som tillfaller andelsägarna och med beaktande av** produktens egenskaper, särskilt till investeringsmål, **investeringspolicy** och investeringsstrategi, risknivå och förväntad avkastning för fonderna, så att fondföretag och AIF-fonder ger investerare valuta för pengarna. Förvaltningsbolag för fondföretag och AIF-fonder bör vara fortsatt ansvariga för kvaliteten på sina prissättningsprocesser. De bör särskilt säkerställa att kostnaderna är jämförbara med **liknande marknadsprodukter**, bland annat genom att jämföra kostnaderna för fonder med liknande **egenskaper när det gäller** investeringsstrategier, **mål, risknivå** och **andra** egenskaper **■**. **Nationella behöriga myndigheter bör ha tillsynsbefogenheter att utföra regelbundna kontroller av hur fondföretag och AIF-fonder som omfattas av direktiv 2014/65/EU förhåller sig till relevanta referensvärden och vid behov vidta korrigerande åtgärder.**
- (21) Kommissionen bör ges befogenhet att anta delegerade akter om specificering av minimikrav för prissättningsprocessen för att förhindra att orimliga kostnader debiteras fondföretag, AIF-fonder och deras andelsägare, samt för att utföra bedömningen av valuta för pengarna och, vid behov, vidta korrigerande åtgärder om de kostnader **som bärs av investerarna** inte är motiverade eller står i proportion till **det totala värde som tillfaller andelsägarna**.
- (22) **Ett av huvudsyftena med detta direktiv är att förbättra kvaliteten på de finansiella rådgivarnas rådgivning.** Personalens kunskap och kompetens är av grundläggande betydelse för att **bättre** säkerställa **kvaliteten på rådgivningen till konsumenterna i unionen**. Standarderna för vad som anses nödvändigt varierar avsevärt mellan de rådgivare som verkar enligt direktiv 2014/65/EU, direktiv (EU) 2016/97 och enligt icke-harmoniserad nationell lagstiftning. För förbättra rådgivningens kvalitet och säkerställa lika spelregler i hela EU bör skärpta gemensamma minimistandarder fastställas för kraven på nödvändig kunskap och kompetens. Detta är särskilt relevant med tanke på den ökade komplexiteten och kontinuerliga innovationen vad gäller utformningen av finansiella instrument och försäkringsbaserade investeringsprodukter samt att hållbarhetsrelaterade hänsyn blir allt viktigare. Medlemsstaterna bör kräva att värdepappersföretag och försäkrings- och återförsäkringsdistributörer säkerställer att fysiska personer som ger investeringsrådgivning för värdepappersföretagets räkning eller som försäkringsförmedlare, liksom berörda anställda hos försäkringsföretag och

försäkringsförmedlare, har den kunskap och kompetens som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter. För att försäkra kunder och behöriga myndigheter om att kunskap och kompetens hos dessa fysiska personer, försäkringsförmedlare och anställda hos försäkringsföretag uppfyller nödvändiga standarder bör denna kunskap och kompetens styrkas genom ett intyg *eller andra handlingar som erkänts av unionen eller medlemsstaterna*. Regelbunden kompetensutveckling och fortbildning är viktigt för att säkerställa att kunskap och kompetens hos personal som ger råd om eller säljer investeringsprodukter eller försäkringsbaserade investeringsprodukter till kunder upprätthålls och uppdateras. Det är därför nödvändigt att kräva att fysiska personer som ger investeringsrådgivning minst genomgår ett visst antal timmar av kompetensutveckling och fortbildning varje år, *där en viss del ska ägnas åt hållbarhetsfrågor*, och att de med hjälp av ett intyg kan styrka att de fullföljt sådan kompetensutveckling och fortbildning.

- (23) Investeringstjänster tillhandahålls i allt större utsträckning elektroniskt, vilket skapar nya möjligheter för icke-professionella investerare. Dessa tjänster gör det samtidigt möjligt för värdepappersföretag och försäkringsdistributörer att distribuera investeringsprodukter och investeringstjänster snabbare och till en större krets av icke-professionella investerare, vilket kan medföra ytterligare risker. Behöriga myndigheter bör därför vara utrustade med tillräckliga befogenheter och förfaranden för att snabbt kunna vidta åtgärder om de inte är i enlighet med gällande regler, inbegripet om de tillhandahålls via elektroniska medel och av oauktorerade enheter. Det är därför lämpligt att behöriga myndigheter kan vidta nödvändiga åtgärder när de har välgrundade skäl att anta att en fysisk eller juridisk person tillhandahåller investeringstjänster utan att vara vederbörligen auktoriserad eller att försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter utan att vara registrerade eller auktoriserade. Om dessa åtgärder rör en fysisk person bör den behöriga myndighetens offentliggörande av beslutet även i fortsättningen föregås av en bedömning i det enskilda fallet av om ett offentliggörande av personuppgifter som lämnats i enlighet med artikel 71.1 är proportionerligt. De behöriga myndigheterna bör informera Esma och Eiopa om sådant beteende, och Esma och Eiopa bör konsolidera och offentliggöra alla relaterade beslut som fattats av behöriga myndigheter, så att icke-professionella investerare har tillgång till sådan information och därmed kan upptäcka potentiella bedrägerier. När det gäller fysiska personer bör Esma och Eiopa, för att undvika att personuppgifter offentliggörs om en behörig myndighet anser detta vara oproportionerligt, avstå från att offentliggöra någon information utöver den som

den behöriga myndigheten själv har offentliggjort när den offentliggör den konsoliderade förteckningen över alla beslut som fattats av behöriga myndigheter.

(24) Tillhandahållandet av gränsöverskridande investeringstjänster är av grundläggande betydelse för utvecklingen av kapitalmarknadsunionen och en korrekt tillämpning av reglerna är en viktig del av den inre marknaden. Även om det vid gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster är hemmedlemsstaten som ansvarar för tillsynen av ett värdepappersföretag är det en förutsättning för den inre marknaden att det finns ett förtroende för att den tillsyn som utövas av hemmedlemsstatens behöriga myndigheter är tillräcklig. Principen om ömsesidigt erkännande förutsätter ett effektivt samarbete mellan hem- och värdmedlemsstater för att säkerställa att ett tillräckligt investerarskydd upprätthålls. I direktiv 2014/65/EU föreskrivs redan en mekanism som, på strikta villkor och om hemmedlemsstaten inte vidtar lämpliga åtgärder, gör det möjligt för värdmedlemsstaternas behöriga myndigheter att vidta försiktighetsåtgärder för att skydda investerare. För att underlätta samarbetet mellan behöriga myndigheter och ytterligare stärka tillsynsarbetet bör denna mekanism förenklas och behöriga myndigheter som observerar beteenden inom sitt territorium som är mycket likartade eller identiska med dem som en annan myndighet redan har uppmärksammat bör kunna hänvisa till den sistnämnda myndighetens upptäckter för att inleda ett förfarande enligt artikel 86 i direktiv 2014/65/EU.

(24a) Kapitalmarknadsunionen gör det möjligt för företag som är etablerade i unionen att utöva sina rättigheter enligt friheten att tillhandahålla tjänster och etableringsfriheten, förutsatt att de uppfyller vissa villkor. För att undvika missbruk av dessa principer bör regler införas för att införa en princip mot forumshopping i direktiven 2014/65/EU och (EU) 2016/97.

(24b) I skäl 46 i direktiv 2014/65/EU klargörs att medlemsstaternas behöriga myndigheter inte bör bevilja eller återkalla auktorisationer om sådana faktorer som verksamhetsplanernas innehåll, verksamhetens geografiska spridning eller den verksamhet som faktiskt utförs tydligt visar att ett värdepappersföretag har valt en medlemsstats rättssystem för att undkomma striktare regler eller tillsynstillämpning i en annan medlemsstat, inom vars gränser företaget avser att bedriva eller bedriver huvuddelen av sin verksamhet.

(25) Passanmälningar enligt direktiven (EU) 2014/65 och (EU) 2016/97 kräver inte att information om omfattningen av de gränsöverskridande tjänsterna tillhandahålls. Behöriga myndigheter bör samla in information om tillhandahållandet av gränsöverskridande tjänster så att Esma, Eiopa och behöriga myndigheter får en god uppfattning om omfattningen av gränsöverskridande

tjänster och kan anpassa sin tillsynsverksamhet till dessa gränsöverskridande tjänster. Om ett värdepappersföretag eller en försäkringsförmedlare tillhandahåller tjänster till kunder i en annan medlemsstat bör värdepappersföretaget eller försäkringsförmedlaren ge sin behöriga myndighet grundläggande information om dessa tjänster. Av proportionalitetsskäl bör detta rapporteringskrav inte gälla företag med färre än 50 kunder på gränsöverskridande basis. Behöriga myndigheter bör göra denna information tillgänglig för Esma och Eiopa, som i sin tur bör göra informationen tillgänglig för alla behöriga myndigheter och offentliggöra en årlig statistisk rapport om gränsöverskridande tjänster. För att i största möjliga utsträckning begränsa kostnaderna för de nya rapporteringsskyldigheterna avseende gränsöverskridande verksamhet och för att undvika onödigt dubbelarbete bör dataseten i möjligaste mån baseras på befintliga upplysnings- och rapporteringsskyldigheter.

- (26) För att främja tillsynskonvergens och underlätta samarbetet mellan behöriga myndigheter bör Esma på eget initiativ, eller på en eller flera behöriga myndigheters initiativ, kunna inrätta samarbetsplattformar om det finns berättigade farhågor att investerare lider skada i samband med tillhandahållandet av gränsöverskridande investeringstjänster och om sådan verksamhet är betydande på värdmedlemsstatens marknad. Eiopa, som redan har befogenhet att inrätta samarbetsplattformar enligt artikel 152b i direktiv 2009/138/EG, bör ha samma befogenheter när det gäller försäkringsdistributionsverksamhet enligt direktiv (EU) 2016/97, eftersom liknande gränsöverskridande tillsynsproblem kan uppstå vid försäkringsdistribution. ***Om personuppgifter ska bearbetas på samarbetsplattformarna måste behöriga myndigheter, Esma och Eiopa efterleva förordning (EU) 2016/679.*** Om det finns allvarliga farhågor att investerare potentiellt kan lida skada och om de tillsynsmyndigheter som deltar på samarbetsplattformarna inte kan nå en överenskommelse i frågor som rör ett värdepappersföretag eller en försäkringsdistributör som bedriver gränsöverskridande verksamhet, får Esma och Eiopa i enlighet med artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010⁸ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010⁹ utfärda en rekommendation till hemmedlemsstatens behöriga myndighet

---

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

om att beakta övriga relevanta behöriga myndigheters farhågor och inleda en gemensam kontroll på plats tillsammans med övriga berörda behöriga myndigheter.

- (27) Kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar kopplade till investeringsprodukter kan ha stor inverkan på den förväntade avkastningen. Offentliggörandet av sådana kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar är en viktig aspekt av investerarskyddet. Icke-professionella investerare bör få tydlig information om kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar i god tid innan de fattar ett investeringsbeslut. För att göra det lättare att jämföra sådana kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar bör denna information vara standardiserad **och på ett begripligt språk**. Tekniska standarder för tillsyn bör specificera och harmonisera innehållet i och formatet för upplysningar om sådana kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar, **inbegripet standardterminologin och korta och koncisa förklaringar, samt metoden för att beräkna den procentandel av de totala kostnaderna** som värdepappersföretag bör tillhandahålla icke-professionella kunder, särskilt när det gäller tredjepartsbetalningar.
- (28) För att ytterligare öka transparensen bör icke-professionella kunder regelbundet få en sammanfattning av sina investeringar. Företag som tillhandahåller investeringstjänster tillsammans med förvaring och administration av finansiella instrument, eller försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter, bör lämna en årlig översikt till sina icke-professionella kunder som bör innehålla en översikt över de produkter som dessa kunder innehar, alla kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar samt alla betalningar, inbegripet utdelningar och räntor som betalats och mottagits av kunden under en period av ett år, tillsammans med en översikt över **kundens portföljs resultat**. Denna årliga översikt bör göra det möjligt för icke-professionella investerare att få en bättre uppfattning om hur dessa faktorer påverkar deras portföljs resultat. För investeringstjänster som endast består av mottagande, vidarebefordran och utförande av order bör den årliga översikten innehålla alla kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar som betalats i samband med tjänsterna och de finansiella instrumenten. För tjänster som endast består av förvaring och administration av finansiella instrument bör den årliga översikten innehålla alla kostnader, tillhörande avgifter och betalningar som kunden tar emot i samband med tjänsterna och de finansiella instrumenten. För alla dessa tjänster bör tjänsteleverantören på begäran ge den icke-professionella kunden en närmare specificering av

denna information per finansiellt instrument. Med tanke på att försäkringsbaserade investeringsprodukter ofta är långsiktiga och används för pensionsändamål bör den årliga översikten för sådana produkter innehålla ytterligare uppgifter, inbegripet prognoser av det förväntade resultatet vid avtalets slut, eller rekommenderad innehavsperiod och en sammanfattning av försäkringsskyddet.

- (29) Olika eller överlappande informationskrav för distribution av försäkringsprodukter i olika rättsakter skapar ett osäkert rättsläge och leder till onödiga kostnader för försäkringsföretag och försäkringsförmedlare. Det är därför lämpligt att fastställa alla krav på offentliggörande i en enda rättsakt genom att stryka sådana krav i direktiv 2009/138/EG och genom att ändra direktiv (EU) 2016/97. På grundval av erfarenheterna från övervakningen av dessa krav är det samtidigt lämpligt att anpassa dem så att de blir effektiva och heltäckande. Som komplement till det redan väletablerade informationsdokumentet för skadeförsäkringsprodukter bör det även finnas ett informationsdokument för andra livförsäkringsprodukter än försäkringsbaserade investeringsprodukter för att tillhandahålla standardiserad information. För försäkringsbaserade investeringsprodukter bör standardinformation tillhandahållas genom faktabladet för Priip-produkter enligt förordning (EU) nr 1286/2014.
- (30) Förändringar av det sätt på vilket värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare marknadsför finansiella produkter och tjänster, inbegripet användning av influerare, sociala medier och utnyttjande av beteendemönster, påverkar i allt högre grad icke-professionella investerares beteende. Det är därför lämpligt att införa krav på marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder, som även kan omfatta innehåll från tredje part, utformning, säljfrämjande åtgärder, varumärkesprofilering, kampanjer, produktplacering och belöningssystem. Dessa krav bör särskilt specificera vad kravet på att vara opartisk, tydlig och inte vilseledande innebär i samband med marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder. Krav på en balanserad presentation av risker och fördelar och lämplighet för den avsedda målgruppen bör också bidra till att förbättra tillämpningen av principerna om investerarskydd. Dessa krav bör utvidgas till att omfatta marknadsföringsmetoder, om dessa metoder används för att förbättra marknadsföringskommunikationens räckvidd och effektivitet, eller synen på dess tillgänglighet, tillförlitlighet eller jämförbarhet. För att säkerställa att leverantörer av investeringsprodukter inte avskräcks eller hindras från att tillhandahålla finansiellt utbildningsmaterial och främja och

förbättra investerarnas finanskunskaper, bör det dock specificeras att sådant material och sådan verksamhet inte omfattas av definitionen av marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder.

- (31) För att hantera utvecklingen av marknadsföringsmetoder, inbegripet användning av tredje parter, *såsom så kallade finfluerare*, för indirekt marknadsföring av produkter eller tjänster, och för att säkerställa ett lämpligt investerarskydd, är det nödvändigt att skärpa kraven på marknadsföringskommunikation. Det är därför nödvändigt att kräva att marknadsföringskommunikation gör det möjligt att enkelt identifiera de värdepappersföretag, försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare för vars räkning marknadsföringskommunikationen görs. För icke-professionella kunder bör sådan marknadsföringskommunikation även innehålla grundläggande information presenterad på ett tydligt och balanserat sätt om de produkter och tjänster som erbjuds. För att säkerställa att skyldigheterna avseende investerarskydd tillämpas korrekt i praktiken bör värdepappersföretag ha en policy för marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder och lämpliga interna kontroller och förfaranden för rapportering till värdepappersföretagens ledningsorgan för att säkerställa att sådana riktlinjer följs. När värdepappersföretag, försäkringsförmedlare och försäkringsföretag utvecklar marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder bör de ta hänsyn till målgruppen för den berörda målmarknaden.

(31a) De yngre generationerna är mest sårbara för digital vilseledande försäljning. Även om framväxten av finfluerare kan vara positiv när det gäller att främja finansiell utbildning för en bredare publik, är det viktigt att säkerställa tillräckliga skyddsåtgärder för att skapa ett säkert investeringsklimat för varje unionsmedborgare. Förtroendet för unionens finansmarknader är en avgörande faktor för att uppmuntra presumtiva investerare att investera i dem.

- (32) Den snabba takt med vilken marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder kan tillhandahållas och ändras, särskilt genom användning av digitala verktyg och kanaler, bör inte hindra en tillräcklig kontroll av att gällande regulatoriska krav efterlevs. Det är därför nödvändigt att medlemsstaterna säkerställer att nationella behöriga myndigheter har de befogenheter som krävs för att övervaka och utan onödigt dröjsmål vid behov ingripa. Behöriga myndigheter bör dessutom ha tillgång till nödvändig information om marknadsföringskommunikation och marknadsföringsmetoder för att kunna fullgöra sitt

tillsynsuppdrag och uppdrag att kontrollera efterlevnaden samt säkerställa konsumentskyddet. Värdepappersföretag och försäkringsföretag bör därför dokumentera den marknadsföringskommunikation som tillhandahålls eller görs tillgänglig för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder och alla därmed sammanhängande faktorer som är relevanta för behöriga myndigheter. För att fånga upp marknadsföringskommunikation som sprids av tredje parter, t.ex. influerare och reklambyråer, är det nödvändigt att även uppgifter om sådana tredje parters identitet registreras. Eftersom problem med finansiella produkter och tjänster kan uppstå flera år efter investeringen bör värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare arkivera ovannämnda information ***åtminstone under hela varaktigheten av deras förhållande med kunden.***

(32a) Värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare som utnyttjar finfluerare för sin marknadsföringskommunikation bör ingå ett skriftligt avtal med finfluerarna som fastställer innehållet i deras avtalsförhållande, nämligen verksamhetens omfattning och art. De bör också på begäran förse den behöriga myndigheten med namn och kontaktuppgifter för de finfluerare vars tjänster de utnyttjar, och bör regelbundet utföra kontroller av den verksamhet som utförs av finfluerarna för att säkerställa att finfluerarna uppfyller kraven i detta direktiv.

(33) Bedömningar av lämplighet och ändamålsenlighet är en viktig del av investerarskyddet. Värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare bör bedöma lämpligheten eller ändamålsenligheten hos de investeringsprodukter och investeringstjänster som kunden rekommenderas eller efterfrågar på grundval av information som inhämtats från kunden. Värdepappersföretaget, försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren får om nödvändigt även använda information som de kan ha inhämtat på grundval av andra legitima skäl, till exempel inom ramen för befintliga förhållanden med kunden. Värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare bör förklara syftet med dessa bedömningar för sina kunder och vikten av att den information som lämnas är korrekt och fullständig. De bör genom standardiserade varningar informera sina kunder om att felaktig och ofullständig information kan inverka negativt på bedömningens kvalitet. För att säkerställa harmonisering och effektivitet när det gäller de olika varningarna bör Esma och Eiopa utarbeta tekniska standarder för tillsyn för närmare ange innehållet i och formatet för sådana varningar.

- (34) För att säkerställa att vederbörlig hänsyn i samband med rådgivningstjänster tas till portföljdiversifiering bör finansiella rådgivare systematiskt åläggas att beakta sina kunders behov av sådan diversifiering som ett led i lämplighetsbedömningarna, bland annat om deras befintliga portfölj ***i den mån kunden lämnar ut information om sin befintliga portfölj på företagets begäran.***
- (35) För att säkerställa att testerna av ändamålsenlighet gör det möjligt för värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare att effektivt bedöma om en finansiell produkt eller tjänst är ändamålsenlig för deras kunder bör dessa värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare inte bara inhämta information från kunderna om deras kunskap om och erfarenhet av sådana finansiella instrument eller tjänster, utan när det gäller icke-professionella kunder även om deras förmåga att bära fullständiga eller partiella förluster, deras risktolerans, ***investeringsbehov och investeringsmål, inbegripet hållbarhetspreferenser.*** Om bedömningen av ändamålsenlighet får ett negativt utfall bör värdepappersföretag, försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare, utöver skyldigheten att varna kunden, endast få genomföra transaktionen om kunden uttryckligen begär detta.
- (36) Icke-professionella investerare kan erbjudas en rad olika finansiella instrument med varierande risknivåer och risker för potentiella förluster. Icke-professionella investerare bör därför lätt kunna identifiera investeringsprodukter som är särskilt riskfyllda ***eller komplexa.*** Det är därför lämpligt att kräva att värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare identifierar investeringsprodukter som är särskilt riskfyllda ***eller komplexa*** och inkluderar varningar om dessa risker i den information som lämnas till icke-professionella kunder, inbegripet marknadsföringskommunikation. För att hjälpa värdepappersföretag, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare att identifiera sådana särskilt riskfyllda ***eller komplexa*** produkter bör Esmå och Eiopa ***utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn*** för hur sådana produkter ska identifieras, med vederbörlig hänsyn till de olika typerna av befintliga investeringsprodukter och försäkringsbaserade investeringsprodukter. För att harmonisera sådana riskvarningar i hela EU bör Esmå och Eiopa föreslå tekniska standarder för innehållet i och formatet för sådana riskvarningar. Medlemsstaterna bör ge behöriga myndigheter befogenhet att föreskriva användning av riskvarningar för specifika investeringsprodukter och om användningen, eller underlåtenheten att använda, dessa riskvarningar i EU är inkonsekvent eller har en väsentlig inverkan på investerarskyddet bör

Esma och Eiopa ha befogenhet att ålägga värdepappersföretag att använda sådana varningar i hela EU.

- (36a) *Finansiell kompetens är av avgörande betydelse för att åtgärda de nuvarande bristerna i kapitalmarknadsunionen och för att säkerställa att kapitalmarknadsunionens mål uppfylls på ett adekvat sätt. Förtroendet för unionens finansmarknader är direkt kopplat till nivån på icke-professionella investerares deltagande på dessa marknader. Utbildning och kunskap är verktyg för att ge varje medborgare möjlighet att fatta välgrundade investeringsbeslut. Det finns dock stora skillnader i finanskunskaperna mellan medlemsstaterna. Detta direktiv bör lägga grunden för att höja nivån på den finansiella utbildningen i varje medlemsstat. Med tanke på de begränsade befogenheter som tilldelats unionen på detta område är det varje medlemsstats ansvar att se till att lämpliga anpassningar görs, särskilt i deras utbildningssystem, för att följa detta direktiv. Medlemsstaterna bör vidta ambitiösa åtgärder för att fullgöra de skyldigheter som fastställs i detta direktiv.***
- (37) Det är för att på lämpligt sätt balansera de risker och fördelar som är förknippade med investeringar mycket viktigt att öka finanskunskaperna hos icke-professionella kunder och presumtiva icke-professionella kunder för att ge dessa icke-professionella kunder bättre kunskaper om hur de bör investera på ett ansvarsfullt sätt. Medlemsstaterna bör därför främja formella och informella utbildningsåtgärder som ökar finanskunskaperna hos icke-professionella kunder och hos presumtiva icke-professionella kunder när det gäller ansvarsfulla investeringar. Med ansvarsfull investering avses icke-professionella investerares förmåga att fatta välgrundade investeringsbeslut i linje med sina personliga och finansiella mål, förutsatt att de är medvetna om utbudet av tillgängliga investeringsprodukter och investeringstjänster, deras viktigaste egenskaper och de risker och fördelar som är förknippade med investeringar, och förutsatt att de förstår den investeringsrådgivning de får och kan agera utifrån denna rådgivning på lämpligt sätt. Potentiella icke-professionella investerare bör alltid ha tillgång till utbildningsmaterial som ökar deras finanskunskaper och materialet bör särskilt ta hänsyn till skillnader i ålder, utbildningsnivå och icke-professionella investerares tekniska förutsättningar. Detta är särskilt relevant för icke-professionella kunder som för första gången har tillgång till finansiella instrument, investeringstjänster och försäkringsbaserade investeringsprodukter samt kunder som använder digitala verktyg.

- (38) Det är nödvändigt att säkerställa att kriterierna för att avgöra om en kund har den erfarenhet, kunskap och expertis som krävs för att behandlas som en professionell kund, när en sådan kund begär en sådan behandling, är lämpliga och ändamålsenliga. Identifieringskriterierna bör därför även ta hänsyn till erfarenhet som inhämtats *inom* den finansiella tjänstesektorn *eller inom en annan relevant sektor* och certifierad utbildning som kunden har fullföljt. *Denna erfarenhet och utbildning bör inte kombineras enbart med storleken på kundens finansiella portfölj.* Identifieringskriterierna bör även vara proportionella och får inte vara diskriminerande vad gäller kundens hemmedlemsstat. Kriterierna på grundval av en juridisk persons förmögenhet och storlek bör därför ändras för att ta hänsyn till kunder som är bosatta i medlemsstater med lägre genomsnittlig BNP per capita.
- (39) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den [XX XX 2023].
- (40) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2016/679 är tillämplig på behandling av personuppgifter enligt detta direktiv. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2018/1725 är tillämplig på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner och organ enligt detta direktiv. Medlemsstaterna bör säkerställa att den behandling av data som utförs i enlighet med detta direktiv till fullo respekterar Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG när det direktivet är tillämpligt.
- (41) Direktiven (EU) 2009/65/EG, 2009/138/EG, 2011/61/EU, 2014/65/EU och (EU) 2016/97 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av direktiv 2014/65/EU

Direktiv 2014/65/EU ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.4 ska led a ersättas med följande:
  - ”a) Artiklarna 9.3, 14, 16.2, 16.3, 16.6, 16-a.1 första, andra och femte stycket, 16-a.3, 16-a.4 första och andra stycket, 16-a.7, 16-a.8, 16-a.10 och 16-a.11 b.”
2. I artikel 3.2 ska leden b och c ersättas med följande:

- ”b) Uppföranderegler enligt artiklarna 24.1, 24.1a, 24.3, 24.4, 24.5, 24.7 och 24.10, 25.2, 25.4, 25.5 och 25.6 och, om den nationella ordningen medger att de personerna utser anknutna ombud, artikel 29, samt respektive genomförandeåtgärder.
- c) Organisatoriska krav som fastställs i artiklarna 16.3, 16.6, 16.7, 16-a.1 första, andra och femte stycket, 16-a.3, 16-a.4 första och andra stycket, 16-a.7 c, 16-a.8, 16-a.10 och 16.11 b, och de motsvarande delegerade akter som kommissionen antar i enlighet med artikel 89.”

3. I artikel 4.1 ska följande punkter läggas till som punkterna 66, 67 och 68:

- ”66. *marknadsföringsmaterial*: utlämnande av annan information än sådan som krävs enligt unionsrätt eller nationell rätt, eller annan information än det finansiella utbildningsmaterial som avses i artikel 88b, eller annan information än sådan investeringsanalys som uppfyller kraven för att behandlas som sådan, som direkt eller indirekt marknadsför eller lockar till investeringar i en eller flera finansiella instrument eller kategorier av finansiella instrument eller användning av investerings- eller stödtjänster som tillhandahålls av värdepappersföretag, som framställs
  - a) av ett värdepappersföretag eller av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett sådant värdepappersföretag,
  - b) för fysiska eller juridiska personer,
  - c) oavsett form och medium.
- 67. *marknadsföringsmetod*: varje strategi, användning av verktyg eller teknik som tillämpas av ett värdepappersföretag eller av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett sådant värdepappersföretag, för att
  - a) direkt eller indirekt sprida marknadsföringsmaterial,
  - b) påskynda eller förbättra räckvidden och effektiviteten hos marknadsföringsmaterialet,
  - c) på varje sätt marknadsföra värdepappersföretag, finansiella instrument eller investeringstjänster.
- 68. *onlinegränssnitt*: programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats, eller en applikation, ***inbegripet en mobilapplikation***.
- 68a. *finfluerare*: en fysisk eller juridisk person som utövar ett kommersiellt inflytande genom att mobilisera sin popularitet för att på elektronisk väg och mot varje form av ersättning**

enligt definitionen i artikel 2.5 i delegerad förordning (EU) 2017/565, till allmänheten kommunicera innehåll som syftar till att direkt eller indirekt främja finansiella produkter eller kontrakt.

3a. I artikel 5.4 ska led a ersättas med följande:

”a) varje värdepappersföretag som är en juridisk person, har sitt huvudkontor i samma medlemsstat som det har sitt säte i och där det bedriver sin verksamhet kan agera till fullo inom EU:s inre marknad samt utnyttja EU:s frihet att tillhandahålla tjänster; medlemsstaten ska säkerställa att värdepappersföretaget i tillräcklig grad förstår den risk och de rättsliga krav som det eller dess kunder omfattas av och agerar på ett sätt som är förenligt med unionsrätten och principerna för den inre marknaden,”

4. Följande artikel ska införas som artikel 5a:

”Artikel 5a

Förfarande för att hantera oauktoriserad verksamhet som erbjuds digitalt

1. Om en fysisk eller juridisk person tillhandahåller investeringstjänster eller investeringsverksamhet online som riktar sig till kunder på dess territorium utan att vara auktoriserad i enlighet med artikel 5.1 eller i enlighet med nationell rätt, eller om en behörig myndighet har rimliga skäl att misstänka att det organet tillhandahåller sådana tjänster utan att vara auktoriserat i enlighet med artikel 5.1 eller i enlighet med nationell rätt, ska medlemsstaterna säkerställa att den behöriga myndigheten vidtar alla lämpliga och proportionella åtgärder för att hindra att de oauktoriserade tjänsterna eller verksamheterna tillhandahålls, inklusive när det gäller marknadsföringsmaterial, genom att utnyttja de tillsynsbefogenheter som avses i artikel 69.2. Varje sådan åtgärd ska beakta principerna om samarbete mellan medlemsstaterna som anges i kapitel II.

Första stycket i denna punkt ska också tillämpas på finfluerare som ersätts eller uppmuntras genom icke-monetär kompensation från ett företag som inte är auktoriserat enligt artikel 5.1 eller nationell lagstiftning, om en sådan finfluerare via offentliga sociala medieplattformar främjar tjänster eller finansiella instrument för ett sådant företags räkning.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att de behöriga myndigheterna offentliggör alla åtgärdsbeslut som fattats med stöd av punkt 1, i enlighet med artikel 71.

De behöriga myndigheterna ska meddela Esma varje sådant beslut utan onödigt dröjsmål. Esma ska upprätta en elektronisk databas som ska innehålla de beslut som inkommer från de behöriga myndigheterna och som ska vara tillgänglig för alla behöriga myndigheter. Esma ska offentliggöra en förteckning över samtliga beslut som fattats, med en beskrivning av den fysiska eller juridiska person som berörs och de typer av tjänster eller produkter som tillhandahålls. Förteckningen ska vara tillgänglig för allmänheten genom en länk på Esmas webbplats. När det gäller fysiska personer ska förteckningen inte medföra offentliggörande av fler personuppgifter om de fysiska personerna än de som offentliggörs av den behöriga myndigheten med stöd av första stycket, och i enlighet med artikel 71.1.

5. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 3 ska följande stycke läggas till:

”Om auktorisationen inte har beviljats, ska den behöriga myndigheten *utan onödigt dröjsmål* informera Esma om skälen till att auktorisationen inte har beviljats.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. Esma ska upprätta en förteckning över alla organ som vägrats auktorisation och göra den tillgänglig för de behöriga myndigheterna.

Förteckningen ska innehålla information om de tjänster och verksamheter för vilka varje värdepappersföretag har sökt auktorisation, samt skälen till att auktorisationen inte har beviljats och ska uppdateras regelbundet.”

6. Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

a) Andra stycket ska ersättas med följande:

”Varje återkallelse av en auktorisation ska *utan onödigt dröjsmål* anmälas till Esma. Den behöriga myndigheten ska underrätta Esma om motiven för återkallelsen av auktorisationen.”

b) Följande stycka ska läggas till:

”Den förteckning som avses i artikel 7.3a ska även rymma samtliga organ för vilka en auktorisation har återkallats, samt information om de tjänster och verksamheter för vilka varje värdepappersföretags auktorisation har återkallats, samt skälen till att auktorisationen har återkallats.”

7. Artikel 9.3 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska se till att ett värdepappersföretags ledningsorgan fastställer, övervakar och ansvarar för genomförandet av de styrningssystem som ska säkerställa en effektiv och ansvarsfull ledning av värdepappersföretaget, inbegripet åtskillnad mellan ansvarsområden i värdepappersföretaget, förebyggande av intressekonflikter och skydd av investerare, på ett sätt som främjar marknadens integritet och kundernas intressen.”

aa) *I andra stycket ska led a ersättas med följande:*

”a) företagets organisation när det gäller tillhandahållandet av investeringstjänster och sidotjänster och utövandet av investeringsverksamhet, inbegripet de färdigheter, de kunskaper och den expertis som personalen måste ha och resurserna, förfarandena och arrangemangen för tillhandahållandet av tjänster och utövandet av verksamhet, med beaktande av verksamhetens natur, omfattning och komplexitet och alla de krav som företaget måste uppfylla; policyn ska säkerställa att monetära och icke-monetära förmåner för kunderna beaktas,”

b) I andra stycket ska följande led läggas till som led d:

”d) en policy för marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder, som syftar till att säkerställa efterlevnad av skyldigheterna i artikel 24c.”

8. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Hemmedlemsstaten ska kräva att värdepappersföretagen uppfyller de krav avseende organisering av verksamheten som föreskrivs i punkterna 2–10 i den här artikeln, artikel 16a och i artikel 17.”

b) I punkt 3 ska andra till sjunde stycket utgå.

c) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

■

d) Följande punkt ska införas som punkt 7a:

”7a. Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretagen upprättar lämpliga förfaranden och arrangemang, inklusive elektroniska kommunikationskanaler, för att säkerställa att kundens rättigheter enligt detta direktiv kan utövas utan restriktioner och att kundens klagomål behandlas på lämpligt sätt **och utan onödigt dröjsmål**. Dessa förfaranden ska göra det möjligt för investerare att registrera klagomål på samtliga de språk på vilka kommunikationsmaterialet eller kommunikationstjänsterna tillhandahölls. **Utöver ett av dessa språk** kan företaget och dess kund också innan de inleder en transaktion **komma överens om användningen av ytterligare ett språk vid registrering av klagomål**. I samtliga fall ska klagomålen registreras och den som klagat erhålla svar inom en **tidsfrist som står i proportion till klagomålsärendet, dock senast inom 30 arbetsdagar från det att klagomålet registrerades. Eventuella slutliga svar ska lämnas i pappersform eller via något annat varaktigt medium på det språk som klagomålen registrerades på.**”

9. Följande artikel ska föras in efter artikel 16 som artikel 16-a:

”Artikel 16-a

Produktstyrningskrav

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretag som producerar finansiella instrument för försäljning till kunder upprättar, fastställer, tillämpar och ser över en process för godkännande av varje finansiellt instrument och varje betydande förändring av existerande finansiella instrument innan de marknadsförs eller distribueras till kunder (produktgodkännandeprocessen).

Produktgodkännandeprocessen ska omfatta följande:

- a) Specificerande av en fastställd målgrupp av slutkunder inom den relevanta kundkategorin för varje finansiellt instrument.
- b) Tydlig identifiering av målmarknadens mål och behov.
- c) En bedömning av om det finansiella instrumentet är lämpligt utformat för att uppfylla målmarknadens mål och behov.
- d) En bedömning av alla relevanta risker för den fastställda målmarknaden och av om den avsedda distributionsstrategin är förenlig med den fastställda målmarknaden.

e) När det gäller de finansiella instrument som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter i enlighet med artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014* **och som görs tillgängliga för icke-professionella kunder, en tydlig bedömning och beskrivning av såväl de kvantitativa som de kvalitativa egenskaperna hos den finansiella produkten, inklusive**

i) alla kostnader och avgifter kopplade till det finansiella instrumentet,

ii) huruvida dessa kostnader och avgifter är motiverade och proportionerliga med beaktande av målen och behoven på målmarknaden och produktens egenskaper, mål, strategi och resultat (prissättningsprocessen),

iii) ytterligare produktegenskaper och tjänster som kan påverka värdet och fördelarna för investerarna.

Vid tillämpning av andra stycket led a ska tillverkaren, som en del av definitionen av målmarknaden, bedöma vilken typ av kunder som produkten är riktad till, den kunskaps- och erfarenhetsnivå som krävs för att förstå produkten, förmågan att bära förluster, risktoleransen och huruvida produkten gör det möjligt för målmarknaden att

a) på ett smidigt sätt sköta kortfristig finansförvaltning för att tillgodose kortfristiga behov,

b) absorbera ekonomiska chocker, eller

c) nå framtida långsiktiga mål.

Produktgodkännandeprocessen ska säkerställa att värdepappersföretaget beaktar kundens bästa intresse vid utvecklingen av det finansiella instrumentet och tar hänsyn till de monetära och icke-monetära förmåner som avses för kunden.

Ett värdepappersföretag ska regelbundet se över de finansiella instrument som det utvecklar, med beaktande av alla händelser eller risker som väsentligt skulle kunna påverka den fastställda målmarknaden, för att bedöma huruvida det finansiella instrumentet fortfarande är förenligt med den fastställda målmarknadens mål, behov och egenskaper.

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ska också förse distributörerna med all information om det finansiella instrumentet och produktgodkännandeprocessen som behövs för att till fullo förstå det instrumentet och de beståndsdelar som beaktas under produktgodkännandeprocessen, inbegripet fullständiga och korrekta uppgifter om eventuella kostnader och avgifter, *egenskaper, mål, strategi och resultat hos* det finansiella instrumentet.

1a. Värdepappersföretagen ska säkerställa att efterlevnadsrapporterna till ledningsorganet alltid innehåller information om de finansiella instrument som utvecklas av företaget, däribland information om distributionsstrategin och de monetära och icke-monetära förmåner som de finansiella instrumenten är avsedda att ge kunderna. Värdepappersföretagen ska på begäran göra dessa rapporter tillgängliga för sina behöriga myndigheter.

3. Ett värdepappersföretag som erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument som det inte producerar ska ha infört adekvata arrangemang för att erhålla den information som avses i punkt 1 och för att förstå egenskaperna och de fastställda målmarknaderna för varje finansiellt instrument.
4. Ett värdepappersföretag **som erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument** ska regelbundet se över **dess**, med beaktande av alla händelser eller risker som väsentligt skulle kunna påverka den fastställda målmarknaden, för att bedöma huruvida det finansiella instrumentet fortfarande är förenligt med den fastställda målmarknadens mål och behov och **huruvida de monetära och icke-monetära förmånerna fortfarande är relevanta för den identifierade målmarknaden och rimliga i relation till kostnaderna och avgifterna. Företaget ska också ta under övervägande** huruvida den avsedda distributionsstrategin fortfarande är lämplig.

Ett värdepappersföretag som erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014 ska

- a) identifiera och kvantifiera sådana eventuella ytterligare kostnader **förknippade med distributionen** som inte redan beaktas av producenten, **däribland**

inträdeskostnader, utträdeskostnader och tredjepartsbetalningar som tas emot och behålls av distributören,

- b) *bedöma om de totala kostnader och avgifter som uppstår vid distributionen av produkten, däribland sådana som är associerade med investeringsrådgivning till kunden, är motiverade och proportionerliga med beaktande av egenskaperna hos instrumentet, den produkt som tillhandahålls och målen och behoven på målmarknaden (prissättningsprocessen),*
- ba) *bedöma ytterligare produktenskaper och tjänster som kan påverka värdet och fördelarna för investerarna.*

I

4a. Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretagen, vid uppfyllandet av produktstyrningskraven, beaktar att det finansiella instrumentets kostnader och avgifter är förenliga med målmarknadens mål, behov och egenskaper.

Om ett värdepappersföretag utvecklar eller distribuerar finansiella instrument som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014, ska det utföra en peergruppsanalys i enlighet med denna punkt. Vid sina bedömningar kan distributörerna basera sig på utvecklarens peergruppsanalys.

Ett värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument ska dessutom utföra en peeranalys av historiska resultat när de utför produktöversyn av paketerade investeringsprodukter, som avses i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014.

Ett värdepappersföretag som erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument ska dessutom utföra en peeranalys av servicekostnaderna på grundval av en intern analys av relevanta jämförbara företag på marknaden.

Peergruppsutvärderingen ska utföras på grundval av en peergrupp som fastställts av värdepappersföretaget. Värdepappersföretaget ska bestyrka och dokumentera valet och definitionen av peergruppen. Om produkten omfattas av definitionen av ett fondföretag i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller av en AIF-fond i artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får peergruppen baseras på det relevanta europeiska systemet för klassificering av fonder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Esma ska senast den ... [tolv månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] utarbeta riktlinjer för den process och de kriterier som värdepappersföretagen använder för att genomföra sin peergruppsutvärdering, och ska regelbundet uppdatera dessa riktlinjer.

7. Ett värdepappersföretag ska dokumentera alla bedömningar som görs och ska, på begäran, tillhandahålla de bedömningarna till en relevant behörig myndighet, **inklusive motivering och belägg för att finansieringsinstrumentets kostnader och avgifter är proportionerliga.**

I enlighet med den information som ska lämnas enligt artikel 24b i detta direktiv ska ett värdepappersföretag som utvecklar, erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014 till de behöriga myndigheterna rapportera närmare uppgifter om kostnader och avgifter för den varje finansiellt instrument som är avsett för icke-professionella investerare, inbegripet, i förekommande fall, distributionskostnader som ingår i kostnaderna för det finansiella instrumentet och kostnader förknippade med distribution av rådgivning. De behöriga myndigheterna ska vidarebefordra sådana uppgifter till Esma utan onödigt dröjsmål.

Efter samråd med Eiopa och de behöriga myndigheterna och efter branschtestning ska Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för tillämpningen av kraven i denna punkt i syfte att närmare ange följande:

a) I enlighet med den information som ska offentliggöras enligt artikel 24b, innehållet i och typen av uppgifter som ska rapporteras till de behöriga myndigheterna, på grundval av befintliga upplysnings- och rapporteringsskyldigheter.

b) Format, frekvens och startdatum för den information som ska rapporteras i enlighet med den information som ska offentliggöras enligt artikel 29.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [18 månader från dagen för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.

8. Ett värdepappersföretag som producerar och erbjuder eller rekommenderar det finansiella instrumentet får fastställa en prissättningsprocess som avser både produktions- och distributionsfaserna.

10. Riktlinjerna, processerna och arrangemangen som avses i punkterna 1–9 ska inte påverka några andra krav enligt detta direktiv och förordning (EU) nr 600/2014, inbegripet kraven avseende information, lämplighet eller ändamålsenlighet, identifiering och hantering av intressekonflikter samt tredjepartsbetalningar.

11. *Esma ska senast den ... [tolv månader efter ändringsdirektivets ikraftträdande] utarbeta riktlinjer för att närmare ange kriterier för att avgöra om kostnader och avgifter är motiverade och proportionerliga, och Esma ska regelbundet uppdatera dessa riktlinjer.*

13. *Senast den ... [fem år efter den dag då detta ändringsdirektiv börjar tillämpas] ska medlemsstaterna till kommissionen och Esma överlämna all relevant information om genomförandet av denna artikel. Kommissionen och Esma får begära ytterligare information från nationella behöriga myndigheter.*

På grundval av denna information från medlemsstaterna ska kommissionen, i samråd med Esma och Eiopa, göra en utvärdering av det faktiska genomförandet av denna artikel och särskilt bedöma

a) om effekterna av de skärpta produktstyrningskrav som fastställs i denna artikel har lett till bättre valuta för pengarna för medborgarna,

b) effekterna av de relevanta bestämmelserna i detta direktiv på potentiella intressekonflikter kopplade till incitament, kostnadsutvecklingen, den totala nivån av icke-professionella investeringar på kapitalmarknaderna, konsumentskydd och distributionsreglernas relevans,

c) genomförande av åtgärder för finanskunskap.

Om kommissionens utvärdering visar att genomförandet av de nya produktstyrningskrav som fastställs i denna artikel inte medför någon positiv förändring för konsumenterna, ska kommissionen vid behov låta sin rapport åtföljas av ett lagstiftningsförslag om ändring av detta direktiv.

10. Artikel 16a ska ersättas med följande:

”Artikel 16a

Undantag från produktstyrningskrav

Ett värdepappersföretag ska undantas från de krav som anges i artiklarna 16-a.1 och 24.2, om den investeringstjänst som det tillhandahåller rör obligationer utan annat inbäddat derivat än en make-whole-klausul eller om de finansiella instrumenten uteslutande marknadsförs eller distribueras till godtagbara motparter.”

11. I artikel 21 ska följande punkter läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Esma eller den behöriga myndigheten i den värdmedlemsstat på vars territorium företaget är verksamt får begära att den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten undersöker om företaget fortfarande uppfyller de villkor för auktorisation som föreskrivs i kapitel I.

Esma ska få information om en sådan begäran. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska inom två månader efter begäran meddela den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och Esma undersökningsresultaten.

4. Vid motiverade farhågor om möjliga hot mot investerarskyddet får Esma, på eget initiativ eller på begäran av en eller flera av de behöriga myndigheterna, inrätta och samordna en samarbetsplattform på de villkor som fastställs i artikel 87a.”

12. Artikel 24 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska kräva att varje värdepappersföretag när det tillhandahåller investeringstjänster, eller i förekommande fall sidotjänster, till kunder handlar hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse och särskilt i enlighet med de principer som anges i den här artikeln och i artiklarna 24a–25.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 1a:

”1a. För att handla i enlighet med kundens bästa intresse ska medlemsstaterna, när de tillhandahåller investeringsrådgivning till icke-professionella kunder, ha *en* skyldighet att

a) *informera kunden om de olika finansiella instrument som bedöms av värdepappersföretaget och tillhandahålla rådgivning på grundval av en bedömning av ett lämpligt urval av finansiella instrument som passar kundens behov och där urvalet av finansiella instrument är anpassat till värdepappersföretagets affärsmodell,*

b) bland de finansiella instrument som identifierats som lämpliga för kunden i enlighet med artikel 25.2 rekommendera de instrument som är *effektivast* och som har liknande egenskaper, *med beaktande av dess resultat, risknivå, kvalitativa delar, kostnader och avgifter, som rapporteras enligt artikel 16-a, och om en motsvarande produkt med högre kostnader rekommenderas, motivera detta på objektiva grunder och registrera motiveringen,*

■
ca) *inte sätta värdepappersföretagets finansiella eller andra intressen framför kundens intressen.*

1b. Om värdepappersföretag omfattas av ett förbud mot incitament ska villkoren i denna artikel antas vara uppfyllda. Den nationella behöriga myndigheten får upphäva detta antagande om ett värdepappersföretag inte följer bestämmelserna i denna artikel.

Esma får organisera och utföra en obligatorisk peergranskning i samarbete med nationella behöriga myndigheter avseende genomförandet av de skyldigheter som beskrivs i denna artikel.

1c. Om inget av de finansiella instrument som erbjuds av värdepappersföretaget är i kundens bästa intresse, ska värdepappersföretaget avstå från att ge någon rådgivning eller rekommendation.

c) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretag som utvecklar finansiella instrument för försäljning till kunder

- a) utformar de finansiella instrumenten så att de uppfyller behoven hos en fastställd målgrupp av slutkunder inom den relevanta kundkategorin,
- b) utformar strategin för distribution av de finansiella instrumenten, inklusive i fråga om marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder, på ett sätt som är förenligt med den fastställda målmarknaden,
- c) vidtar rimliga åtgärder för att säkerställa att de finansiella instrumenten distribueras till den fastställda målmarknaden.”

d) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”All information som värdepappersföretaget riktar till kunder eller presumtiva kunder ska vara opartisk, tydlig och inte vilseledande.”

e) Punkt 4 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ändras på följande sätt:

– Inledningsfrasen ska ersättas med följande:

”Kunder och presumtiva kunder ska i god tid före tillhandahållandet av eventuella tjänster eller genomförandet av eventuella transaktioner tillhandahållas lämplig information avseende värdepappersföretaget och dess tjänster, finansiella instrument och föreslagna investeringsstrategier, handelsplatser för utförande och alla kostnader och tillhörande avgifter. Den informationen ska innehålla följande:”

– I led a ska följande led läggas till som leden iv och v:

”iv) när värdepappersföretaget tillhandahåller oberoende rådgivning till en icke-professionell kund, huruvida det antal finansiella instrument som rekommenderas begränsas uteslutande till väldiversifierade, icke-komplexa i enlighet med artikel 25.4 a och kostnadseffektiva instrument eller inte, v) på vilket sätt de rekommenderade finansiella instrumenten beaktar diversifieringen av *den icke-professionella* kundens portfölj.”

– Leden b och c ska ersättas med följande:

”b) Informationen om finansiella instrument och föreslagna investeringsstrategier (inklusive för diversifieringsändamål) ska innefatta lämplig vägledning om, och varningar för, de risker som är förknippade med investeringar i de instrumenten eller särskilda investeringsstrategier och huruvida det finansiella instrumentet är avsett för professionella eller icke-professionella kunder, med beaktande av den fastställda målgruppen i enlighet med punkt 2.”

”c) Information om kostnader och avgifter enligt artikel 24b.”

– Följande led ska läggas till som led d:

”d) Om tjänsterna tillhandahålls genom etableringsrätten eller genom friheten att tillhandahålla tjänster,

i) den medlemsstat där värdepappersföretagets huvudkontor och, i förekommande fall, den filial som erbjuder tjänsten är belägen (belägna),

ii) *de* relevanta nationella behöriga *myndigheter* för det värdepappersföretaget eller om relevant för den filialen.”

ii) Andra, tredje och fjärde stycket ska utgå.

f) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Den information som avses i punkt 4 ska tillhandahållas i en begriplig form på ett sådant sätt att kunder eller presumtiva kunder har rimlig möjlighet att förstå arten av och den risk som är förknippad med den investeringstjänst och den specifika typ av finansiellt

instrument som erbjuds och därigenom är väl informerade inför investeringsbesluten. Om detta direktiv inte kräver att ett standardiserat format används för tillhandahållandet av den informationen, får medlemsstaterna kräva att informationen lämnas i ett standardiserat format.”

g) Följande punkter ska införas som punkterna 5b och 5c:

”5b. Esmå ska senast [två år efter ikraftträdandet av ändringsdirektivet], om det är nödvändigt, på grundval av en föregående konsument- och branschtestning, och efter samråd med Eiopa, utarbeta **förslag till tekniska standarder för tillsyn** för att bistå de värdepappersföretag som tillhandahåller information till icke-professionella kunder i ett elektroniskt format med att på ett ändamålsenligt sätt utforma utlämnandet av denna information till genomsnittsledlemmen i den grupp som den riktar sig till, **och regelbundet uppdatera dessa standarder.**

I de **förslag till tekniska standarder för tillsyn** som avses i första stycket ska följande specificeras:

- a) Presentationsformen och formatet för upplysningarna, som ska ges i elektroniskt format, med beaktande av de olika utformningar och kanaler som värdepappersföretag kan använda för information till kunder och presumtiva kunder.
- b) Nödvändiga skyddsåtgärder för att säkerställa att informationen är lätt navigerbar och åtkomlig oavsett vilken anordning kunden använder.
- c) Nödvändiga skyddsåtgärder för att säkerställa att informationen är lätt åtkomlig och underlätta för kunderna att lagra informationen på ett varaktigt medium.”

Esmå ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [två år från dagen för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

5c. Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretagen anger lämpliga varningar på det informationsmaterial inklusive marknadsföringsmaterial, som tillhandahålls till icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder, för att uppmärksamma

dem på särskilt riskfyllda **eller komplexa** finansiella instruments specifika risker eller potential att orsaka förluster.

Esma ska, **efter samråd med behöriga myndigheter och intressenter** senast [18 månader efter ändringsdirektivets ikraftträdande], utarbeta **förslag till tekniska standarder för tillsyn** avseende begreppet särskilt riskfyllda **eller komplexa** finansiella instrument **och regelbundet uppdatera dem. Dessa tekniska standarder för tillsyn ska beskriva de egenskaper hos finansiella produkter som gör dem särskilt riskabla eller komplexa och som motiverar att de blir föremål för de riskvarningar som avses i första stycket.**

Esma ska **även** utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare specificera sådana **till icke-professionella kunder** riktade riskvarningars format och innehåll, varvid vederbörlig hänsyn ska tas till de olika typerna av finansiella instrument och typerna av meddelanden.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i **andra och** tredje stycket i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Esma ska övervaka att riskvarningarna tillämpas enhetligt över hela unionen. I händelse av farhågor rörande användningen av sådana riskvarningar, eller om de inte används eller användning inte övervakas, i medlemsstaterna, som kan få väsentlig inverkan på investerarskyddet, får Esma, efter samråd med de berörda behöriga myndigheterna, ålägga värdepappersföretagen att använda riskvarningar.”

ga) I punkt 7 ska led b ändras på följande sätt:

b) inte motta och behålla avgifter, provisioner eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder i linje

med artikel 24a. Mindre icke-monetära förmåner som kan förbättra kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls en kund och som är av sådan omfattning och art att de inte kan anses försämra värdepappersföretagets fullgörande av sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse eller till ett totalt värde som understiger 100 EUR per år ska tydligt redovisas och ska undantas från denna punkt.”

■

i) Punkterna 8, 9 och 9a ska utgå.

ia) *I punkt 12 ska första stycket ändras på följande sätt:*

”Medlemsstaterna får i undantagsfall införa ytterligare krav för värdepappersföretag avseende de frågor som tas upp i artiklarna 24 och 24ce. Sådana krav måste vara objektivt motiverade och proportionerliga när det gäller att hantera specifika risker för investerarskyddet eller marknadsintegriteten som är särskilt viktiga för den aktuella medlemsstatens marknadsstruktur.”

j) I punkt 13 ska första stycket ändras på följande sätt:

i) Inledningsfrasen ska ersättas med följande:

”Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 89 för att säkerställa att värdepappersföretag följer de principer som anges i denna artikel ■ när de tillhandahåller investeringstjänster eller sidotjänster till sina kunder, inklusive

ii) Led d ska ersättas med följande:

”d) kriterier för bedömning av om företag som tillhandahåller investeringsrådgivning till icke-professionella kunder ■ uppfyller kravet att handla i enlighet med kundens bästa intresse i enlighet med punkterna 1 och 1a.

13. Följande artiklar ska införas som artiklarna 24a, 24b, 24c och 24d:

”Artikel 24a

Incitament

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretag, när de tillhandahåller portföljförvaltning, inte *mottar eller behåller avgifter, provisioner eller eventuella*

monetära eller icke-monetära förmåner *som betalas eller tillhandahålls av någon tredje part eller en person som agerar för tredje parts räkning i samband med tillhandahållandet av [ ] tjänsten [ ] till kunder.*

- [ ]
5. Punkt 1 [ ] ska inte tillämpas på mindre icke-monetära förmåner till ett sammanlagt värde som understiger 100 EUR per år eller av sådan omfattning och art att de inte kan anses hindra värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera i kundens bästa intresse, förutsatt att de redovisats tydligt för kunden.
  6. **Tredjeparts** tillhandahållande av investeringsanalys till **ett** värdepappersföretag som erbjuder portföljförvaltning eller andra investeringstjänster eller sidotjänster till kunder ska anses fullgöra skyldigheterna enligt artikel 24.1, om
    - a) det [ ] har ingåtts ett avtal mellan värdepappersföretaget och *tredjepartsleverantören av investeringsanalys- och utförandetjänster, där en metod för ersättning fastställs, inbegripet hur den totala kostnaden för investeringsanalys generellt sett beaktas vid fastställandet av de totala avgifterna för värdepapperstjänster,*
    - b) värdepappersföretaget *tillhandahåller sina kunder sin policy för separata eller gemensamma betalningar, beroende på vad som är tillämpligt, för utförandetjänster och tredjeparts investeringsanalyser, inbegripet vilken typ av information som kan tillhandahållas i varje enskilt fall och, i förekommande fall, hur värdepappersföretaget förebygger eller hanterar intressekonflikter i enlighet med artikel 23 när det tillhandahåller gemensamma betalningar för utförandetjänster och investeringsanalys,*
    - c) värdepappersföretaget *årligen bedömer kvaliteten, användbarheten och värdet av den investeringsanalys som använts samt förmågan hos den investeringsanalys som använts att bidra till bättre investeringsbeslut. Esma får utarbeta riktlinjer för värdepappersföretag avseende genomförandet av dessa bedömningar.*

Vid tillämpningen av denna artikel ska investeringsanalys anses omfatta analysmaterial eller analystjänster som avser ett eller flera finansiella instrument eller andra tillgångar, eller

emittenter eller potentiella emittenter av finansiella instrument, eller analysmaterial eller analystjänster med nära anknytning till en viss näringsgren eller marknad där resultatet bidrar till bedömningen av finansiella instrument, tillgångar eller emittenter inom näringsgrenen eller marknaden i fråga.

Investeringsanalyserna ska också omfatta sådant material eller sådana tjänster som uttryckligen eller implicit rekommenderar eller föreslår en investeringsstrategi och tillhandahåller en väl grundad bedömning av det aktuella eller framtida värdet eller priset på finansiella instrument eller tillgångar, eller på annat sätt innehåller analyser och egna resonemang och slutsatser på grundval av ny eller befintlig information som skulle kunna användas som underlag för en investeringsstrategi, som är relevanta och kan tillföra mervärde till värdepappersföretagets beslut på de kunders vägnar som betalar den investeringsanalysen.

7. Om det inte är förbjudet för värdepappersföretaget att ta emot eller betala avgifter eller förmåner, från eller till en tredjepart, i samband med tillhandahållandet av tjänster till sina kunder, ska det se till att mottagandet eller betalningen av sådana avgifter eller förmåner inte hindrar värdepappersföretaget från att uppfylla sin skyldighet att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse. Förekomsten, arten och beloppet av en sådan tredjepartsbetalning eller sådana tredjepartsbetalningar ska redovisas i enlighet med artikel 24b.1.

I förekommande fall ska värdepappersföretaget också informera kunden om mekanismerna för att till kunden överföra avgiften, provisionen, den monetära eller icke-monetära förmånen som erhållits i samband med tillhandahållandet av investerings- eller sidotjänsten.

Betalningen eller förmånen som möjliggör eller krävs för tillhandahållandet av investeringstjänster, såsom depåkostnader, avvecklingskostnader och börsavgifter, rättsliga avgifter eller rättsliga arvoden, och som är så beskaffade att de inte kan stå i strid med värdepappersföretagets skyldighet att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundernas bästa intressen, ska inte omfattas av kraven i första stycket.

■

Informationen om kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar

1. Medlemsstaterna ska se till att värdepappersföretag i god tid före tillhandahållandet av eventuella investeringstjänster eller sidotjänster, och i god tid före genomförandet av eventuella transaktioner med finansiella instrument, tillhandahåller kunder och presumtiva kunder information, i föreskrivet format, om alla kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar i samband med de tjänsterna, finansiella instrumenten eller transaktionerna.

Information om kostnader och avgifter som inte orsakas av att det förekommer underliggande marknadsrisker ska aggregeras. Värdepappersföretag ska uttryckligen informera kunderna om möjligheten att begära en uppdelning post för post av kostnaderna och avgifterna och tillhandahålla en sådan uppdelning per post på kundens begäran. Informationen om dessa kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar ska innehålla följande:

- a) Alla uttryckliga eller implicita avgifter och tillhörande avgifter, ***inbegripet alla kostnader och avgifter förknippade med distributionen av det finansiella instrumentet och, i förekommande fall,*** kostnaderna för rådgivning, som tas ut av värdepappersföretaget eller andra parter om kunden har hänvisats till sådana andra parter, för investeringstjänster och/eller sidotjänster som tillhandahålls till kunden eller den presumtiva kunden.
- b) Alla kostnader och tillhörande avgifter som hör samman med produktionen och förvaltningen av varje finansiellt instrument som rekommenderas eller marknadsförs till kunden eller den presumtiva kunden.
- c) Alla tredjepartsbetalningar som betalas eller mottas av ett företag i samband med investeringstjänster som tillhandahålls till kunden eller den presumtiva kunden.
- d) ***Kundens olika betalningsalternativ.***

Medlemsstaterna ska säkerställa att värdepappersföretagen räknar samman informationen om alla kostnader och tillhörande avgifter så att den icke-professionella kunden kan förstå den totala kostnaden för det finansiella instrumentet **■**. ***För icke-professionella kunder*** ska medlemsstaterna säkerställa att värdepappersföretagen uttrycker de totala kostnaderna i belopp och procentsatser **■** ***beräknade under följande perioder:***

- För finansiella instrument ***som är paketerade investeringsprodukter***, under den innehavsperiod som rekommenderas av värdepappersföretaget.
- ***För andra finansiella instrument, fram till förfallodagen för det finansiella instrumentet.***
- ***För finansiella instrument utan förfallodag som inte är paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare, under en innehavsperiod på ett år.***

Den information som avses i andra stycket led a–c ska åtföljas av en lämplig förklaring, i standardiserad form och på ett språk som är begripligt för den icke-professionella genomsnittskunden, om inverkan av kostnaderna, avgifterna och varje tredjepartsbetalning på den förväntade avkastningen.

De tredjepartsbetalningar som betalas eller mottas av värdepappersföretaget i samband med investeringstjänster som tillhandahålls till kunden ska delas upp per post separat.

Värdepappersföretaget ska lämna ut information om den kumulativa effekten av tredjepartsbetalningar, inklusive eventuella återkommande tredjepartsbetalningar, på nettoavkastningen över innehavsperioden enligt vad som nämns i föregående stycke. Syftet med tredjepartsbetalningar och deras inverkan på nettoavkastningen ska förklaras på ett standardiserat sätt och på ett språk som är begripligt för ***en icke-professionell kund***.

När beloppet av **■** tredjepartsbetalningar inte kan bestämmas innan den ifrågavarande investeringstjänsten eller sidotjänsten tillhandahålls, ska metoden för att beräkna detta belopp redovisas klart och tydligt för ***den icke-professionella*** kunden, på ett sätt som är

heltäckande, korrekt och begripligt för *en* icke-professionell kund. ***Företaget ska också förse sina kunder med information om det exakta beloppet för de tredjepartsbetalningar som erhållits eller betalats i efterhand.***

2. Efter konsument- och branschtestning ***och efter samråd med Eiopa ska Esma*** utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn som specificerar följande:
  - a) Det relevanta formatet för värdepappersföretagets presentation av kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar till sina icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder, före ***tillhandahållandet av investeringstjänster eller sidotjänster och*** innan någon transaktion inom ett finansiellt instrument ingås.
  - b) Den standardterminologi och tillhörande ***korta och koncisa*** förklaringar som ska användas av värdepappersföretagen för redovisning och beräkning av alla kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsavgifter som tas ut direkt eller indirekt av företag från den icke-professionella kunden eller den presumtiva den icke-professionella kunden i samband med tillhandahållandet av en eller flera investeringstjänster eller en eller flera sidotjänster och produktionen och förvaltningen av finansiella instrument som ska rekommenderas eller marknadsföras till den icke-professionella kunden eller den presumtiva den icke-professionella kunden. Det ska säkerställas att förklaringarna **■** sannolikt kommer att förstås av en icke-professionell kund utan särskild kunskap om **■** försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta dessa tekniska standarder för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.

3. Om avtalet om att köpa eller sälja ett finansiellt instrument ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att information om kostnader, **■** avgifter ***och tredjepartsbetalningar*** tillhandahålls i förväg får värdepappersföretaget, utan onödigt dröjsmål efter det att transaktionen genomförts, tillhandahålla informationen om

kostnader, ■ avgifter *och tredjepartsbetalningar*, antingen i elektroniskt format eller på papper på begäran av en icke-professionell kund, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) Kunden har samtyckt till att få informationen utan onödigt dröjsmål efter det att transaktionen genomförts.
- b) Värdepappersföretaget har erbjudit kunden att senarelägga genomförandet av transaktionen tills kunden har fått informationen.

Värdepappersföretaget ska vara skyldigt att ge kunden möjlighet att få information om kostnader och avgifter per telefon innan transaktionen genomförs.

4. Utan att det påverkar andra krav i samband med portföljförvaltningstjänster, ska värdepappersföretaget, när det tillhandahåller en investeringstjänst till en icke-professionell kund tillsammans med en tjänst bestående i förvaring och administration av finansiella instrument för en icke-professionell kunds räkning, tillhandahålla, i samband med de instrumenten, en årlig översikt med följande information uttryckt i belopp och procentsatser:

- a) Alla uttryckliga eller implicita kostnader och tillhörande avgifter som betalas eller bärs årligen av den icke-professionella kunden för den totala portföljen, fördelade på
  - i) kostnaderna i samband med värdepappersföretagets tillhandahållande av investeringstjänster eller sidotjänster, beroende på vad som är tillämpligt, till den icke-professionella kunden,
  - ii) kostnaderna i samband med produktionen och förvaltningen av de finansiella instrument som innehas av den icke-professionella kunden,
  - iii) i förekommande fall, betalningar till företaget från, eller från företaget till, tredjeparter i samband med de investeringstjänster som tillhandahållits till den icke-professionella kunden.
- b) Det totala beloppet av utdelningar, räntor och andra betalningar som den icke-professionella kunden mottar årligen för den totala portföljen.
- c) Summan av de skatter ■ som bärs av den icke-professionella kunden för den totala portföljen.

- d) Det årliga marknadsvärdet, eller uppskattade värdet, om marknadsvärdet inte finns tillgängligt, av varje finansiellt instrument som ingår i den icke-professionella kundens portfölj.
- e) Det årliga nettoresultatet för den icke-professionella kundens portfölj, och **på begäran**, det årliga resultatet för vart och ett av de finansiella instrument som ingår i denna portfölj.

När värdepappersföretaget tillhandahåller en investeringstjänst utan förvaringstjänst och förvaltning av finansiella instrument för en icke-professionell kunds räkning, ska det tillhandahålla en årlig översikt som omfattar tillämplig information om led a.

När värdepappersföretaget tillhandahåller uteslutande en förvaringstjänst och förvaltning av finansiella instrument för en icke-professionell kunds räkning, ska det tillhandahålla en årlig översikt som omfattar tillämplig information om leden a, b, c och d.

Värdepappersföretagen ska uttryckligen informera icke-professionella kunder om möjligheten att be om en detaljerad uppdelning av den information som avses i leden a–c ovan per finansiellt instrument ägt under den relevanta perioden och ska på kundens begäran tillhandahålla en sådan uppdelning per post. Om flera värdepappersföretag behöver tillhandahålla en årlig översikt till kunden räcker det att tillhandahålla en översikt som innehåller all den information som föreskrivs i andra och tredje stycket.

Utan att det påverkar tillämpningen av kravet i denna punkt ska kraven avseende den årliga översikten, om det inte finns tillräcklig information om en viss produkt för att upprätta en årlig översikt, endast gälla avtal som ingåtts efter ikraftträdandet av direktiv ... / .... [för in numret på detta ändringsdirektiv].

Den årliga översikten över kostnader och resultat till icke-professionella kunder ska anges på ett sätt som är lättbegriplig för en genomsnittlig icke-professionell kund. Informationen om kostnader, tillhörande avgifter och eventuella tredjepartsbetalningar ska anges med hjälp av den terminologi och de förklaringar **och den beräkningsmetod som anges i de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 2 i denna artikel.**

5. ***Det ska inte vara nödvändigt att lämna den årliga översikt som avses i punkt 4, om den icke-professionella kunden begär detta och om värdepappersföretaget erbjuder sina icke-***

professionella kunder ett onlinesystem som uppfyller kraven för ett varaktigt medium, där kunden på ett enkelt sätt får tillgång till aktuella översikter över sina finansiella instrument med relevanta upplysningar per instrument enligt kraven i punkt 4, och företaget har bevis på att kunden har konsulterat dessa översikter minst en gång per år.

Artikel 24c

Marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsföringsmaterialet lätt kan identifieras som sådant och tydligt anger de värdepappersföretag som är ansvariga för innehållet och distributionen, oavsett om materialet har framställts direkt eller indirekt av värdepappersföretaget.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsföringsmaterialet utvecklas, formges och tillhandahålls på ett sätt som är rättvist, tydligt, inte vilseledande, balanserat med avseende på presentation av fördelarna och riskerna, och lämpligt med avseende på innehåll och distributionskanaler för **målmarknadskunderna** och om det rör ett särskilt finansiellt instrument den målmarknad som fastställs i enlighet med artikel 24.2.

Allt marknadsföringsmaterial ska på ett tydligt och koncist sätt presentera de väsentliga egenskaperna hos de finansiella instrument eller investeringstjänster och tillhörande sidotjänster som det avser.

Informationen ska göras tillgänglig, beroende på mediets egenskaper, via en kapslad skärmbild, skrollning, genom QR-kod eller liknande.

I presentationen av de väsentliga egenskaperna hos de finansiella instrument och tjänster som **finns** i det marknadsföringsmaterial som tillhandahålls till eller görs tillgänglig för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder, ska det säkerställas att dessa lätt kan förstå de viktigaste delarna i de finansiella instrumenten eller tjänsterna och **kostnaderna** och de främsta riskerna med dem.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsföringsmetoderna utvecklas och används på ett sätt som är rättvist och inte vilseledande, och är anpassat till **målmarknaden**.
Medlemsstaterna ska säkerställa att **värdepappersföretag som utför profilering av enskilda personer vid tillämpningen av denna punkt efterlever förordning (EU) 2016/679 fullt ut.**

4. Om en utvecklare av finansiella instrument utarbetar och tillhandahåller marknadsföringsmaterial som ska användas av *en* distributör, ska producenten vara ansvarig för innehållet i det marknadsföringsmaterialet och uppdateringen av det. Distributören ska vara ansvarig för användningen av detta marknadsföringsmaterial och ska säkerställa att det endast används för den avsedda målmarknaden och i överensstämmelse med den distributionsstrategi som fastställts för målmarknaden.

Om ett värdepappersföretag *som* erbjuder eller rekommenderar finansiella instrument som det inte producerar organiserar sitt eget marknadsföringsmaterial, ska det vara fullt ansvarigt för dess anpassade innehåll, uppdatering och användning, i överensstämmelse med den fastställda målmarknaden och i synnerhet den fastställda kategoriseringen av kunder.

4a. Om ett värdepappersföretag använder en finfluerares tjänster ska värdepappersföretaget

- a) upprätta ett skriftligt avtal med finflueraren som fastställer arten och omfattningen av den verksamhet som ska bedrivas för företagets räkning,**
- b) på begäran förse den behöriga myndigheten med identitets- och kontaktuppgifter för alla finfluerare vars tjänster den anlitar,**
- c) regelbundet kontrollera huruvida den verksamhet som bedrivs av finflueraren vars tjänster företaget använder sig av uppfyller kraven i punkterna 1–4.**

5. Medlemsstaterna ska säkerställa *att* värdepappersföretagen avger årliga rapporter till företagets styrelse om användningen av marknadsföringsmaterial och strategier inriktade mot marknadsföringsmetoder, uppfyllandet av relevanta skyldigheter när det gäller marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder enligt detta direktiv och om alla andra anmälda oegentligheter och föreslagna lösningar.

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella behöriga myndigheterna kan handla i god tid och effektivt varje gång ett marknadsföringsmaterial *sprids på deras territorium* eller en marknadsföringsmetod *som tillämpas på deras territorium* inte uppfyller kraven i punkterna 1–3.

7. Den dokumentation som ska bevaras av värdepappersföretaget enligt artikel 16.6 ska omfatta allt marknadsföringsmaterial som tillhandahålls eller görs tillgängligt för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder, av

värdepappersföretaget eller av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett sådant värdepappersföretag.

Uppgifterna ska bevaras under minst hela den tid som förhållandet mellan värdepappersföretaget och kunden varar. Den dokumentationen ska vara åtkomlig för värdepappersföretaget på begäran av den behöriga myndigheten.

I den dokumentation som avses i första stycket ska följande specificeras:

- a) Innehållet i marknadsföringsmaterialet.
- b) Detaljerad information om det medium som används för marknadsföringsmaterialet.
- c) Datum och varaktighet hos marknadsföringsmaterialet inklusive relevanta start- och sluttider.
- d) De segment av icke-professionella kunder som är mål för åtgärden eller faktorerna till grund för profileringen av dem.
- e) De medlemsstater där marknadsföringsmaterialet tillhandahålls.
- f) Identiteten hos varje tredjepart som deltar i spridningen av marknadsföringsmaterialet.

Dokumentation om den identitet som anges i led f ska innehålla firma, registrerade adresser, kontaktuppgifter och om det är relevant, användarnamn på sociala medier för de fysiska eller juridiska personer som berörs.

8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta en delegerad akt i enlighet med artikel 89 för att komplettera detta direktiv i syfte att specificera **■** :

- a) De väsentliga egenskaperna hos det eller de finansiella instrument eller den eller de investerings- och sidotjänster som ska redovisas i allt marknadsföringsmaterial riktat till icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder och alla andra relevanta kriterier för att säkerställa att de väsentliga egenskaperna visas på ett framträdande sätt och är lätt tillgängliga för en genomsnittlig icke-professionell kund, oavsett kommunikationssätt.
- b) De villkor som marknadsföringsmaterialet och marknadsföringsmetoderna ska uppfylla för att vara rättvisa, tydliga, inte vilseledande, välbalanserade med

avseende på presentation av fördelarna, ***kostnaderna*** och riskerna, och lämpliga med avseende på innehåll och distributionskanaler för målgruppen och, i tillämpliga fall, målmarknaden.

Artikel 24d

Yrkeskvalifikationer

1. Medlemsstaterna ska ålägga värdepappersföretag att säkerställa och på begäran visa för de behöriga myndigheterna att de fysiska personer som ger investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunder på värdepappersföretagets vägnar har den kunskap och kompetens som krävs för att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 24, 24a, 24b, 24c och artikel 25 och bibehåller och uppdaterar den kunskapen och kompetensen genom regelbunden yrkesutveckling och yrkesutbildning inklusive särskild träning när nya finansieringsinstrument och finansieringstjänster erbjuds av firman. Medlemsstaterna ska införa och offentliggöra de kriterier som använts för att effektivt bedöma sådan kunskap och kompetens.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna ålägga värdepappersföretag att säkerställa och på begäran visa för de behöriga myndigheterna att de fysiska personer som ger investeringsrådgivning till kunder på värdepappersföretagets vägnar har och bibehåller åtminstone den kunskap och kompetens som anges i bilaga V och genomgår minst 15 timmar fortbildning och yrkesutveckling per år, ***under arbetstid. Medlemsstaterna ska ha inrättat och offentliggöra mekanismer för att effektivt kontrollera och bedöma kunskapen och kompetensen hos fysiska personer som ger investeringsrådgivning till kunder för värdepappersföretags räkning. Mekanismerna ska särskilt fastställa i vilka fall ytterligare timmar av fortbildning och yrkesutveckling måste krävas av dessa personer utöver de minst 15 timmar per år som krävs, på grundval av kunskaps- och kompetensbedömningen. Nationella behöriga myndigheter ska avsätta ett lämpligt antal timmar för fortbildning för ett minimum av nödvändiga kunskaper om hållbara investeringar som bidrar till ett miljömässigt eller socialt mål, inbegripet hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna. Medlemsstaterna får föreskriva att fortsatt yrkesutbildning som förvärvats och som krävs som en del av en annan yrkeskvalifikation kan anses giltig. Medlemsstaterna får kräva att efterlevnaden*** av de kriterier som anges i bilaga V och ett framgångsrikt slutförande av den

årliga fortbildningen och yrkesutvecklingen ska styrkas med ett intyg *eller något annat dokument som erkänns av unionen eller en medlemsstat*.

Kommissionen ges befogenhet att ändra detta direktiv genom att anta en delegerad akt i enlighet med artikel 89 i syfte att, vid behov, se över kraven i bilaga V.”

14. Artikel 25 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1, 2 och 3 ska ersättas med följande:

”1. Värdepappersföretaget ska bedöma lämplighet eller ändamålsenlighet hos det eller de finansiella instrument eller investeringstjänster eller den eller de transaktioner som ska rekommenderas till, eller som efterfrågas av, dess kund eller presumtiva kund i god tid före respektive i) tillhandahållandet av investeringsrådgivningen eller portföljförvaltningen eller ii) utförandet eller mottagandet och vidarebefordran av ordern. Var och en av dessa bedömningar ska fastställas på grundval av den information som värdepappersföretaget erhåller om kunden eller den presumtiva kunden, i enlighet med nedanstående krav.

Värdepappersföretaget ska säkerställa att syftet med bedömningen av lämpligheten eller ändamålsenligheten förklaras för kunden eller den presumtiva kunden innan någon information begärs från kunden. Kunden eller den presumtiva kunden ska varnas för följande följder:

- a) Tillhandahållande av felaktig eller ofullständig information inverkar negativt på kvaliteten hos den bedömning som värdepappersföretaget ska göra.
- b) Avsaknad av information hindrar företaget från att avgöra om den tjänst eller det finansiella instrument som avses är lämpligt och ändamålsenligt för företaget och från att göra rekommendationen eller utföra kundens order. En sådan förklaring och varning ska lämnas i standardiserad form.

Värdepappersföretaget ska på begäran av den icke-professionella kunden förse denna med en rapport om den information som samlats in för bedömningen av lämpligheten och ändamålsenligheten. En sådan rapport ska lämnas i standardiserad form.

Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa den förklaring och varning som avses i punkt 1 andra stycket, och formatet och innehållet i den rapport som avses i punkt 1 tredje stycket.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i fjärde stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

2. Om inte annat föreskrivs i andra stycket, ska värdepappersföretaget, när det tillhandahåller investeringsrådgivnings- eller portföljförvaltningstjänster, inhämta nödvändiga upplysningar om kundens eller den presumtiva kundens kunskaper och erfarenhet på det för den specifika produkten eller tjänsten relevanta investeringsområdet **samt** kundens finansiella ställning, inbegripet
  - sammansättningen av eventuella befintliga portföljer, **i den utsträckning som kunden på företagets begäran redovisar,**
  - förmågan att bära totala eller partiella förluster,
  - investeringsbehov och investeringsmål, inbegripet hållbarhetspreferenser, i förekommande fall, och
  - risktolerans, så att värdepappersföretaget kan rekommendera kunden eller den presumtiva kunden de investeringstjänster eller finansiella instrument som är lämpliga för den personen, och i synnerhet är förenliga med denna persons risktolerans, förmåga att bära förluster, **hållbarhetspreferenser** och behov av portföljdiversifiering.

Värdepappersföretag informerar kunderna om att det finns olika typer av investeringsrådgivning. Kunderna kan på grundval av detta besluta om vilken typ av rådgivning de önskar.

Medlemsstaterna ska säkerställa, när ett värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning med rekommendation om ett paket av kombinerade tjänster eller produkter enligt artikel 24.11, att hela det kombinerade paketet är lämpligt.

När värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning eller portföljförvaltning som innefattar byte av finansiella instrument ska de inhämta nödvändig information om kundens investeringar och göra en kostnads-nyttoanalys av bytet av finansiella instrument. När värdepappersföretag tillhandahåller investeringsrådgivning ska de informera kunden om huruvida nyttan med detta byte av finansiella instrument är större än den kostnad som är förknippad med bytet.

3. Medlemsstaterna ska se till att värdepappersföretag, vid tillhandahållande av andra investeringstjänster än dem i punkt 2, begär att **den icke-professionella** kunden eller den presumtiva **icke-professionella kunden** lämnar upplysningar om sin kunskap och erfarenhet på det för den erbjudna eller efterfrågade specifika produkten eller tjänsten relevanta investeringsområdet, så att värdepappersföretaget kan bedöma om den eller de tänkta investeringstjänsterna eller det eller de finansiella instrumenten är lämpliga för kunden.

När det är fråga om en kombination av tjänster eller produkter enligt artikel 24.11 ska bedömningen gälla huruvida hela det kombinerade paketet är lämpligt.

Om värdepappersföretaget mot bakgrund av de upplysningar som erhållits i enlighet med första stycket bedömer att produkten eller tjänsten inte är passande för kunden eller den presumtiva kunden, ska värdepappersföretaget varna kunden eller den presumtiva kunden. **Om tjänsten tillhandahålls en icke-professionell kund** ska denna varning lämnas i standardiserad form och ska dokumenteras.

Värdepappersföretaget ska inte genomföra en transaktion försedd med en varning som anger att produkten eller tjänsten inte är lämplig, om inte kunden begär att genomföra den trots en sådan varning. Både kundens begäran och företagets godtagande ska dokumenteras.

Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa format och innehåll för den varning **till icke-professionella** kunder som avses i punkt 3.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.”

b) I punkt 4 ska följande stycken läggas till:

”Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa format och innehåll för den varning *till icke-professionella kunder* som avses i första stycket led c.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta ovannämnda tekniska standarder för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.”

c) I punkt 6 andra stycket ska följande mening läggas till:

”Tillhandahållandet av en sådan bedömning ska göras i tillräckligt god tid före ingåendet av transaktionen för att säkerställa, om inget annat anges, att kunden ges tillräcklig tid att granska den, och vid behov, erhåller ytterligare information eller klagoranden från värdepappersföretaget.”

d) Punkt 8 ska ersättas med följande:

”8. Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta delegerade akter enligt artikel 89 för att säkerställa att värdepappersföretagen följer de principer som anges i punkterna 1–6 i den här artikeln när de tillhandahåller investeringstjänster eller sidotjänster till sina kunder, inklusive information som ska inhämtas vid bedömningen av tjänsternas och de finansiella instrumentens lämplighet eller ändamålsenlighet för kunderna, kriterier för att bedöma icke-komplexa finansiella instrument enligt punkt 4 a vi i den här artikeln, innehåll och format för registren och avtal om tillhandahållande av tjänster till kunder och regelbundna

rapporter till kunder om de tjänster som tillhandahålls. I dessa delegerade akter ska följande beaktas:

- a) Arten av de tjänster som erbjuds eller tillhandahålls kunden eller den presumtiva kunden, med beaktande av transaktionernas typ, föremål, storlek, kostnader, risker, komplexitet, pris och frekvens.
  - b) Arten av de produkter som erbjuds eller tas under övervägande, inklusive olika typer av finansiella instrument.
  - c) Kundens eller presumtiva kunders ställning som icke-professionell eller professionell kund eller, när det gäller punkt 6, deras klassificering som godtagbara motparter.
- ca) Kriterierna för att bedöma finansiella produkters överensstämmelse med en kunds hållbarhetspreferenser och beskriva förfarandena för att specialanpassa en portfölj eller ett erbjudande om en investeringsprodukt för att uppfylla kundens hållbarhetspreferenser.*

14a. I artikel 29a ska följande punkt läggas till:

”2a. De värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster till professionella kunder ska ha rätt att avtala om en begränsad tillämpning av de detaljerade krav som föreskrivs i artikel 24 och artikel 24a med sådana kunder. Värdepappersföretag får inte ges rätt att avtala om sådana begränsningar när det gäller investeringsrådgivning eller portföljförvaltning, och inte heller, oavsett vilken investeringsrådgivning som tillhandahålls, när det gäller finansiella instrument som omfattar derivat.”

15. Artikel 30 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

Medlemsstaterna ska sörja för att värdepappersföretag som är auktoriserade att utföra order för kunds räkning, och/eller handla för egen räkning, och/eller att ta emot och vidarebefordra order har möjlighet att medverka till eller inleda transaktioner med godtagbara motparter utan att vara skyldiga att uppfylla kraven i artikel 16.3a, artikel 24, **artikel 24b, artikel 24c**, artikel 25, artikel 27 och artikel 28.1, för sådana transaktioner eller för någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner.

b) I punkt 2 ska andra stycket ersättas med följande:

”En klassificering som godtagbar motpart enligt första stycket ska inte påverka rätten för enheten i fråga att antingen generellt eller per affär begära behandling som en kund vars affärer med värdepappersföretaget ska omfattas av artiklarna 24, 24a, 24b, 24c, 25, 27 och 28.”

16. Följande artikel ska införas som artikel 35a:

”Artikel 35a

Rapportering av gränsöverskridande verksamhet

1. Medlemsstaterna ska kräva att värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster eller investeringsverksamhet rapporterar följande information årligen till den behöriga myndigheten i deras hemmedlemsstat när de, ***enligt friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten***, tillhandahåller ***gränsöverskridande tjänster*** till över 50 kunder på gränsöverskridande basis:
  - a) Förteckningen över de värdmedlemsstater i vilka värdepappersföretaget är verksamt genom friheten att tillhandahålla investeringstjänster och utföra investeringsverksamhet efter ett meddelande i enlighet med artikel 34.2.
  - b) Typ och omfattning av de tjänster som tillhandahålls och verksamheter som utförs i varje ■ medlemsstat där värdepappersföretaget är verksamt genom friheten att tillhandahålla investeringstjänster och utföra investeringsverksamhet och sidotjänster.
  - c) För varje ■ medlemsstat, det totala antalet och kategorierna kunder som motsvarar de tjänster och verksamheter som avses i led b, och som tillhandahålls under den relevanta perioden fram till den 31 december, och en uppdelning på professionella och icke-professionella kunder.
  - d) Antalet klagomål som avses i artikel 75 som mottas från kunder och berörda parter i varje ■ medlemsstat.
  - e) Den typ av marknadsföringsmaterial som används i ■ medlemsstaten.

De behöriga myndigheterna ska till Esma vidarebefordra all den information som samlas in från värdepappersföretagen.

2. Esma ska upprätta en elektronisk databas som ska innehålla den information som samlas in enligt punkt 1 och som ska vara tillgänglig för alla behöriga myndigheter.
3. Esma ska utarbeta förslag till tekniska tillsynsstandarder om det närmare innehållet i den information som avses i punkt 1 och som ska rapporteras av värdepappersföretagen till de behöriga myndigheterna.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1095/2010.

4. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande som ska specificera datastandarder och format, metoder och överföringsarrangemang, frekvens och startdatum för den information som ska rapporteras.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarderna för genomförande i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

5. På grundval av den information som meddelas i enlighet med punkt 2 ska Esma varje år offentliggöra en rapport innehållande anonymiserad och aggregerad statistik om de investeringstjänster som tillhandahålls och verksamheter som utförs i unionen genom friheten att tillhandahålla investeringstjänster och utföra investeringsverksamhet, samt en analys av trender.”

17. Artikel 69.2 ska ändras på följande sätt:

-a) Följande punkt ska läggas till:

”ba) genomföra regelbundna kontroller av anpassningen av de finansiella instrumentens kvalitativa och kvantitativa egenskaper på marknaden till de relevanta referensvärdena och vid behov vidta korrigerande åtgärder i enlighet med artikel 69a i detta direktiv,”

a) Följande punkt ska införas som punkt ca:

”ca) göra anonyma kundbesöksundersökningar,”

b) Följande punkt ska införas som punkt ka:

”ka) under högst ett år avbryta eller förbjuda marknadsföringsmaterial eller marknadsföringsmetoder som används av ett värdepappersföretag i deras medlemsstat, om det finns rimliga skäl att anta att detta direktiv eller direktiv (EU) nr 600/2014 har överträtts,”

c) Följande punkter ska införas som punkterna v och w:

”v) vidta alla nödvändiga åtgärder, inbegripet genom att begära att de vidtas av en tredje part eller annan offentlig myndighet, antingen tillfälligt eller permanent, för att

i) avlägsna innehåll eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller beordra att en tydlig varning visas för användare när de använder ett onlinegränssnitt,

ii) beordra en värdtjänstleverantör att ta bort, förhindra eller begränsa åtkomst till ett onlinegränssnitt,

iii) beordra ett domänregister eller en domänregistrator att radera ett fullt kvalificerat domännamn och tillåta den berörda behöriga myndigheten att registrera detta,

w) ålägga värdepappersföretagen att använda riskvarningar i informationsmaterial, inbegripet marknadsföringsmaterial som ***tillhandahålls eller görs tillgängligt för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder***, i samband med särskilt riskfyllda ***eller komplexa*** finansiella instrument, om de instrumenten kan utgöra ett allvarligt hot mot investerarskyddet,

wa) använda teknik och verktyg för webbinsamling för att samla in onlineuppgifter för övervakning, kontroll, upptäckt och utredning.”

d) Följande stycken ska läggas till:

”När den behöriga myndigheten utnyttjar de befogenheter som avses i punkt ka ska de underrätta Esma om det. Om sådana metoder eller sådant material används i mer än en medlemsstat, ska Esma, på begäran av åtminstone en behörig myndighet, samordna de insatser som görs av de behöriga myndigheterna med stöd av punkt ka.

Genomförandet och utövandet av befogenheterna i detta stycke ska vara proportionerligt och ska vara förenligt med både unionsrätten och nationell rätt, inbegripet med tillämpliga rättssäkerhetsgarantier och med principerna i Europeiska unionens stadga om de

grundläggande rättigheterna. De undersöknings- och efterlevnadsåtgärder som antas i enlighet med detta direktiv ska vara lämpliga med tanke på överträdelsens art och den övergripande faktiska eller potentiella skadan.”

17a. Följande artikel ska läggas till:

”Artikel 69a

Referensvärden som tillsynsverktyg

1. I enlighet med artikel 16-a ska Esma, på grundval av branshtester och efter samråd med Eiopa och de nationella behöriga myndigheterna, när så är lämpligt utarbeta gemensamma europeiska referensvärden för grupper av jämförbara finansiella instrument som utvecklas och distribueras i mer än en medlemsstat.

Referensvärdena ska utgöra referenspunkter för jämförbara grupper av investeringsprodukter och ska användas av nationella behöriga myndigheter för att bedöma de kvalitativa och kvantitativa egenskaperna hos investeringsprodukter som utvecklas eller distribueras av värdepappersföretag.

Esma ska regelbundet uppdatera dessa referensvärden med beaktande av utvecklingen på marknaden.

I särskilda fall, när det finns nationella särdrag som har en direkt inverkan på en produkts viktigaste egenskaper, såsom kostnader, resultatutveckling och kvalitativa fördelar, ska dessa beaktas. För detta ändamål ska de nationella behöriga myndigheterna underrätta Esma om dessa och ge vägledning om hur sådana funktioner påverkar referensvärdena, bland annat genom att presentera spännvidden av den inverkan som sådana egenskaper hos produkten har på efterlevnaden av referensvärdena.

När investeringsprodukten utvecklas och distribueras i endast en medlemsstat ska denna produkt omfattas av nationella referensvärden som tagits fram av den nationella behöriga myndigheten i den medlemsstaten. Esma ska, efter samråd med Eiopa, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn om utvecklingen av nationella referensvärden för att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt inom unionen, och regelbundet uppdatera dessa standarder.

Esma ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast [18 månader efter dagen för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i fjärde stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

2. De referensvärden som avses i punkt 1 ska tjäna det enda syftet att vara ett tillsynsverktyg för nationella behöriga myndigheter för att underlätta identifieringen av potentiella avvikande värden bland investeringsprodukter på marknaden på grundval av en riskbaserad metod och göra det möjligt för dem att genomföra ytterligare undersökningar vid behov.

För detta ändamål får nationella behöriga myndigheter samarbeta med den privata sektorn för att stödja deras insatser för marknadsscreening.

När de nationella behöriga myndigheterna utnyttjar denna befogenhet ska de regelbundet kontrollera investeringsprodukterna på marknaden och jämföra dem med de relevanta referensvärdena. Om de identifierar produkter som avviker från referensvärdet får de kräva att värdepappersföretaget lämnar en förklaring till den avvikelsen och, om de anser att förklaringen vederbörligen motiverar avvikelsen, ska de avsluta undersökningen med en positiv bedömning.

Om de anser att förklaringen inte motiverar avvikelsen från referensvärdet får de dock kräva att värdepappersföretaget korrigerar sitt tillvägagångssätt och uppfyller kraven på produkttillsyn och produktstyrning i artikel 16-a för att förse konsumenten med de avsedda kvalitativa och kvantitativa egenskaperna hos den berörda investeringsprodukten. Om företaget gör en sådan korrigering ska de nationella behöriga myndigheterna avsluta undersökningen med en positiv bedömning.

Om ett värdepappersföretag underlåter att lämna en förklaring eller förklaringen inte motiverar produktens avvikelse från referensvärdet och företaget underlåter att anpassa produktens kvalitativa och kvantitativa egenskaper till det relevanta

referensvärdet, får de nationella behöriga myndigheterna kräva att värdepappersföretaget, som en sista utväg, avlägsnar produkten från marknaden.”

18. I artikel 70.3 a ska följande led läggas till som punkterna xxxvii)–xxxxii):

”xxxvii) artikel 16-a.1–16-a.8,
xxxviii) artikel 24.5a–24.5c och 24.11a,
xxxix) artikel 24a.1–24a.2 och 24a.6–24a.7,
xxxx) artikel 24b.1, 24b.3 och 24b.4,
xxxxi) artikel 24c.1–24c.5 och 24c.7,
xxxxii) artikel 35.a.1.”

19. Artikel 73.1 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska säkerställa att behöriga myndigheter etablerar effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering av potentiella eller faktiska överträdelser av förordning (EU) nr 600/2014 och nationella bestämmelser som antagits vid genomförandet av detta direktiv till de behöriga myndigheterna, inklusive av företag som inte vederbörligen auktoriserats enligt det här direktivet.”

b) I andra stycket ska led a ersättas med följande:

”a) Särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om potentiella eller faktiska överträdelser och uppföljning av dem, inbegripet inrättande av säkra kommunikationskanaler för sådana rapporter. I dessa förfaranden ska också ingå att på förstasidan av varje behörig myndighets webbplats skapa en länk till ett enkelt rapporteringsformulär så att personer kan rapportera potentiella eller faktiska överträdelser av unionsrätten och nationell rätt. Medlemsstaterna ska anmoda de behöriga myndigheterna att analysera, utan onödigt dröjsmål, alla rapporter som lämnas in via detta rapporteringsformulär.

20. Artikel 86 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Om den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten (i denna artikel den myndighet som inleder förfarandet) har rimlig anledning att anta att ett värdepappersföretag som är verksamt inom dess territorium enligt friheten att tillhandahålla tjänster inte uppfyller sina förpliktelser enligt de bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv, eller att ett värdepappersföretag som har en filial inom dess territorium inte uppfyller sina förpliktelser enligt bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv och enligt vilka den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten inte tilldelas befogenheter, ska den meddela dessa undersökningsresultat till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten.

Information om att meddelandet har skett ska översändas till Esmå. Esmå ska översända den informationen till de behöriga myndigheterna i alla andra värdmedlemsstater där värdepappersföretaget tillhandahåller investeringstjänster eller utför verksamhet.

De behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska, utan onödigt dröjsmål och senast 30 arbetsdagar efter att den myndighet som inleder förfarandet meddelar undersökningsresultaten, vidta de nödvändiga åtgärderna eller inleda den nödvändiga administrativa processen i syfte att vidta sådana åtgärder. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska till den myndighet som inleder förfarandet lämna all nödvändig information om varje åtgärd som vidtas, liksom till Esmå, och till de behöriga myndigheterna i alla andra medlemsstater på det territorium där värdepappersföretaget är verksamt.

Om ett värdepappersföretag fortsätter att handla på ett sätt som tydligt skadar värdmedlemsstatens investerares intressen eller leder till att marknaderna inte fungerar korrekt, trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, eller om sådana åtgärder visar sig vara otillräckliga eller om inga åtgärder vidtagits, ska följande gälla:

- a) Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska efter att ha underrättat den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten vidta lämpliga åtgärder för att skydda investerarna och se till att marknaderna fungerar väl; detta ska innebära möjligheten att hindra de värdepappersföretag som bryter mot bestämmelserna från att inleda fler transaktioner inom deras territorium. Kommissionen och

Esma ska underrättas om sådana åtgärder utan onödigt dröjsmål, liksom alla behöriga myndigheter i de värdmedlemsstater där det företag som bryter mot bestämmelserna är verksamt.

b) Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten får hänskjuta ärendet till Esma, som får agera i enlighet med de befogenheter som den tilldelats genom artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010.”

b) Följande punkter ska införas som punkterna 1a och 1b:

”1a. Om den myndighet i värdmedlemsstaten som inleder förfarandet har vidtagit försiktighetsåtgärder mot ett företag som bryter mot bestämmelserna enligt artikel 1, får den behöriga myndigheten i någon annan hemmedlemsstat, där samma värdepappersföretag väcker farhågor eller begår överträdelser som är mycket lika eller identiska med dem som meddelats i undersökningsresultaten av den myndighet som inleder förfarandet, vidta mycket lika eller identiska åtgärder gentemot det företaget, under förutsättning att den behöriga myndigheten också har rimlig anledning att anta att en liknande överträdelse har skett på dess territorium.

Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten får göra detta utan att först meddela undersökningsresultaten till den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten, men ska informera den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten åtminstone fem arbetsdagar innan den vidtar sådana försiktighetsåtgärder.

Kommissionen, Esma och alla behöriga myndigheter i de värdmedlemsstater där det värdepappersföretag som bryter mot bestämmelserna är verksamt ska underrättas om sådana åtgärder utan onödigt dröjsmål.

1b. Om en eller flera behöriga myndigheter i värdmedlemsstaterna inom 12 månader vidtar åtgärder i enlighet med punkt 1 fjärde stycket led a, beträffande en eller flera värdepappersföretag som har samma hemmedlemsstat, eller om en hemmedlemsstat motsätter sig en värdmedlemsstats undersökningsresultat, får Esma inrätta en samarbetsplattform i enlighet med artikel 87a.”

21. Följande artikel ska införas som artikel 87a:

”Artikel 87a

Plattformer för samarbete

1. Vid motiverade farhågor om negativ inverkan på investerarna får Esma, på eget initiativ eller på begäran av en eller flera behöriga myndigheter, inrätta och samordna en samarbetsplattform för att stärka informationsutbytet och öka samarbetet mellan de relevanta tillsynsmyndigheterna där ett värdepappersföretag utför, eller avser att utföra, verksamhet som grundas på friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten och om sådan verksamhet är relevant när det gäller värdmedlemsstatens marknad. Om en plattform för samarbete inrättas på begäran av en behörig myndighet, ska den behöriga myndigheten underrätta den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om sina motiverade farhågor om negativ inverkan på investerare.
2. Punkt 1 ska inte påverkas den relevanta behöriga myndighetens rätt att inrätta en samarbetsplattform i de fall där alla är eniga om detta.
3. Inrättandet av en samarbetsplattform i enlighet med punkterna 1 och 2 ska inte påverka det tillsynsmandat som tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och värdmedlemsstaten har enligt detta direktiv.
4. Utan att det påverkar artikel 35 i förordning (EU) nr 1095/2010, ska de relevanta behöriga myndigheterna, på begäran av Esma, utan onödigt dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter.
5. Om en eller flera behöriga myndigheter i en samarbetsplattform motsätter sig förfarandet eller innehållet i en åtgärd som ska vidtas, eller att ingen åtgärd vidtas, får Esma på begäran av en relevant behörig myndighet eller på eget initiativ bistå de behöriga myndigheterna med att nå en överenskommelse i enlighet med artikel 19.1 i förordning (EU) nr 1095/2010.
6. Vid oenighet inom plattformen och om det råder allvarliga farhågor om negativ inverkan på investerare eller om innehållet i en åtgärd som ska vidtas eller att ingen åtgärd vidtas i samband med ett värdepappersföretag, får Esma **besluta att inleda och samordna gemensamma inspektioner på plats**. Esma ska bjuda in den behöriga myndigheten

i hemmedlemsstaten *samt* andra *relevanta* behöriga myndigheter *på samarbetsplattformen att delta i sådana* gemensamma inspektioner på plats **■** .

22. Följande avdelning ska införas som avdelning VIa:

”AVDELNING VIA
FINANSIELL UTBILDNING

Artikel 88a

Finansiell utbildning av icke-professionella kunder och presumtiva icke-professionella kunder

1. Medlemsstaterna ska fastställa och genomföra informations- och utbildningsåtgärder för att främja och öka kundernas utbildning och kunskap avseende en ansvarsfull investering när de tar del av investeringstjänster eller sidotjänster.

Medlemsstaterna ska beakta nationella behöriga myndigheters, universitets och relevanta berörda parter bidrag vid utformningen av utbildningsinstrumenten för att främja finanskunskap. I detta avseende ska medlemsstaterna vederbörligen överväga att införa obligatoriskt undervisningsmaterial i sina nationella läroplaner.

Medlemsstaterna ska etablera program för att finansiera konsumentorganisationer, oberoende investerare- eller aktieägarorganisationer som stöder utbildning av icke-professionella kunder och presumtiva icke-professionella kunder med avseende på ansvarsfull investering när de tar del av investeringstjänster eller sidotjänster.

1a. De nationella behöriga myndigheterna ska föra en dialog och på eget initiativ genomföra peergranskningar för att bedöma om bästa praxis är tillämplig på deras nationella system.

1b. Kommissionen ska i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna (ESA-myndigheterna), Europeiska investeringsbanken och Europeiska centralbanken

- a) *underlätta samarbete och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och berörda parter som är verksamma inom utbildning och finans,*
- b) *fastställa tydliga mål för finanskunskap,*
- c) *inrätta en plattform för finansiell utbildning och finanskunskap, som ska bestå av företrädare för*
  - Europeiska centralbanken,*
  - Europeiska investeringsbanken,*
  - ESA-myndigheterna,*
  - varje medlemsstat inom utbildnings- och finanssektorerna som utses av de nationella behöriga myndigheterna,*
  - europeiska och nationella konsumentorganisationer,*
  - europeiska finansiella branschförbund.*

Internationella organisationer och andra offentliga och privata berörda parter kan bjudas in på ad hoc-basis.

Plattformen ska ledas av kommissionen. Företrädarna ska utses för en mandatperiod på två år som kan förlängas.

Medlemsstaterna ska främja och vidta åtgärder för utveckling av finanskunskap.

Senast den ... [Publikationsbyrå: infoga datum = tolv månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om genomförandet enligt punkt 1. Kommissionen ska utfärda riktlinjer om omfattningen för dessa rapporter.

[Publikationsbyrå: infoga datum = tolv månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] och därefter vart femte år ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av åtgärder med avseende på punkt 1 med en beskrivning av bästa praxis, den möjliga vägen framåt samt den observerade utvecklingen och resultaten mellan varje rapport.

1c. Medlemsstaterna uppmanas att göra följande:

a) Samordna och samarbeta med avseende på frågor som rör finansiell utbildning på unionsnivå, t.ex. genom användning av öppna metoder för samordning och gemensamt utbyte av bästa praxis mellan unionens finansministrar och unionens utbildningsministrar samt med andra unionsinstitutioner.

b) Främja finansiell utbildning och fortbildning, bland annat genom möjligheter till livslångt lärande på nationell nivå, t.ex. offentlig-privata partnerskap, och genom mentorprogram.

Kommissionen och medlemsstaterna ska sträva efter att stärka samarbetet på området finansiell utbildning inom det europeiska utbildningsområdet, till exempel genom lärarakademiinitiativet inom ramen för Erasmus+. Medlemsstaterna uppmanas att använda befintliga verktyg och EU-finansieringsprogram på unionsnivå och nationell nivå för att främja, stödja och möjliggöra finansiell utbildning och säkerställa ömsesidigt erkännande av examensbevis i hela unionen.

Artikel 88b

Finansiell utbildning och marknadsföringsmaterial

Finansiellt utbildningsmaterial i syfte att främja enskildas finanskunskaper genom att ge dem möjlighet att förvärva finansiell kompetens och som inte direkt främjar eller lockar till investering i en eller flera finansiella instrument, eller kategorier därav, eller specifika investeringstjänster, ska inte anses utgöra marknadsföringsmaterial i detta direktiv.”

23. Artikel 89 ska ersättas med följande:

- ”1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 2.3 och 2.4, artikel 4.1.2 andra stycket, artiklarna 4.2, 13.1, 16.12, 16-a.11, 16-a.12, 23.4, 24.5c, 24.13, 24b.2, 24c.8,

24d.2, 25.8, 27.9, 28.3, 30.5, 31.4, 32.4, 33.8, 35a.3, 35a.4, 52.4, 54.4, 58.6, 64.7, 65.7 och 79.8 ges till kommissionen tills vidare från och med den 2 juli 2014.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 2.3 och 2.4, artikel 4.1.2 andra stycket, artiklarna 4.2, 13.1, 16.12, 16-a.11, 16-a.12, 23.4, 24.5c, 24.13, 24b.2, 24c.8, 24d.2, 25.8, 27.9, 28.3, 30.5, 31.4, 32.4, 33.8, 35a.3, 35a.4, 52.4, 54.4, 58.6, 64.7, 65.7 och 79.8 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 2.3 och 2.4, artikel 4.1.2 andra stycket, artiklarna 4.2, 13.1, 16.12, 16-a.11, 16-a.12, 23.4, 24.5c, 24.13, 24b.2, 24c.8, 24d.2, 25.8, 27.9, 28.3, 30.5, 31.4, 32.4, 33.8, 35a.3, 35a.4, 52.4, 54.4, 58.6, 64.7, 65.7 och 79.8 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

23a. I artikel 90 ska följande punkt läggas till som punkt 5:

- ”5. Senast den ... [fem år efter detta direktivs ikraftträdande] ska kommissionen utarbeta en rapport , efter att ha hört Esma och nationella behöriga myndigheter, för att bedöma om leverantörer av finansiella och icke-finansiella marknadsdata bör omfattas av detta direktivs tillämpningsområde. Kommissionen ska ta hänsyn till marknadsutvecklingen och alla relevanta belägg som står till dess förfogande. I rapporten ska särskilt följande bedömas:**

- a) *Utvecklingen av antalet och mångfalden av leverantörer av finansiella och icke-finansiella marknadsdata.*
- b) *Lämpligheten hos kraven för leverantörer av finansiella och icke-finansiella marknadsdata som är etablerade utanför unionen att bedriva verksamhet i unionen.*
- c) *Hur marknaden för leverantörer av finansiella och icke-finansiella marknadsdata fungerar i EU, inbegripet potentiella intressekonflikter, och Esmas tillsyn av denna.*

Om kommissionen anser att det är lämpligt ska rapporten åtföljas av ett lagstiftningsförslag om ändring av detta direktiv.

- 24. Bilaga II ska ändras i enlighet med bilaga I till det här direktivet.
- 25. Bilaga V ska läggas till i enlighet med bilaga I till det här direktivet.

Artikel 2

Ändringar av direktiv (EU) 2016/97

Direktiv (EU) 2016/97 ska ändras på följande sätt:

- 1. *I artikel 1.6 ska första och andra styckena ersättas med följande:*

”Utan att det påverkar koncerninterna förbindelser där en försäkringsförmedlare eller återförsäkringsförmedlare som är etablerad i tredjeland bedriver försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet på uppdrag av försäkringsförmedlare eller återförsäkringsförmedlare registrerad i unionen eller som har nära förbindelser med en sådan försäkringsförmedlare eller återförsäkringsförmedlare i tredjeland, ska medlemsstaterna kräva att försäkringsförmedlare och återförsäkringsförmedlare som är registrerade i ett tredjeland etablerar en filial på sitt territorium och ansöker om registrering i enlighet med artikel 3 för att inleda och bedriva försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet enligt definitionen i artikel 2.1.1 och 2.1.2 i den berörda medlemsstaten. När det gäller koncerninterna förbindelser ska medlemsstaterna säkerställa att registrerade försäkringsförmedlare eller återförsäkringsförmedlare som agerar på uppdrag av eller har nära förbindelser med en försäkringsförmedlare eller återförsäkringsförmedlare i ett tredjeland som inte kan visa för den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten

- a) *under registreringsförfarandet enligt artikel 3 eller på grundval av en regelbunden översyn av registreringens giltighet enligt artikel 3.4 femte stycket att de har en lämplig företagsnärvaro i den medlemsstaten, närmare bestämt att de har lämpliga kunskaper och färdigheter för att utföra sina uppgifter och fullgöra sina skyldigheter på ett tillfredsställande sätt i enlighet med artikel 3.4 fjärde stycket och artikel 10.1, inte ska tillåtas inleda och bedriva försäkringsdistributionsverksamhet enligt definitionen i artikel 2.1.1 i den medlemsstaten eller, om de redan är registrerade i den medlemsstaten, avlägsnas från registret i enlighet med artikel 3.4 sjätte stycket, och*
- b) *utan att det påverkar situationer där en lämplig företagsnärvaro kan påvisas för den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten enligt led i ska etableringen av en filial till en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som är etablerad i ett tredjeland med det huvudsakliga syftet att tillhandahålla en försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet.”*

1. Artikel 2.1 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 4 ska led c ersättas med följande:

”c) De berörda försäkringsprodukterna täcker inte livförsäkring eller ansvarsförsäkring, utom täckning för ansvarsrisker som kompletterar den vara eller tjänst som förmedlaren tillhandahåller som huvudsaklig yrkesverksamhet.

- b) Punkt 8 ska ersättas med följande:

”8) *försäkringsdistributör*: varje försäkringsförmedlare, försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet eller varje försäkringsföretag som bedriver försäkringsdistributionsverksamhet.”

- c) Följande punkter ska läggas till som punkterna 19–22:

”19. *elektroniskt format*: varje annat varaktigt medium än papper.

20. *marknadsföringsmaterial*: utlämnande av annan information än sådan som krävs enligt unionsrätt eller nationell rätt, eller annan information än det finansiella utbildningsmaterial som avses i artikel 16b, som direkt eller indirekt främjar försäkringsprodukter eller direkt eller indirekt lockar till investeringar i försäkringsbaserade investeringsprodukter och som görs

- a) av ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare eller av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett sådant försäkringsföretag eller en sådan försäkringsförmedlare,
- b) för fysiska eller juridiska personer,
- c) oavsett form och medium.

20a. *finfluerare: en fysisk eller juridisk person som utövar ett kommersiellt inflytande genom att mobilisera sin popularitet för att på elektronisk väg och mot varje form av ersättning enligt definitionen i artikel 2.5 i delegerad förordning (EU) 2017/565 till allmänheten kommunicera innehåll som syftar till att direkt eller indirekt främja finansiella produkter eller kontrakt.*

21. *marknadsföringsmetod: varje strategi, användning av verktyg eller teknik som tillämpas av ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare eller av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett sådant försäkringsföretag eller en sådan försäkringsförmedlare, för att*

- a) direkt eller indirekt sprida marknadsföringsmaterial,
- b) påskynda eller förbättra räckvidden och effektiviteten hos marknadsföringsmaterialet,
- c) på varje sätt marknadsföra försäkringsföretag, försäkringsförmedlare eller försäkringsprodukter.

22. *onlinegränssnitt: programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, **inbegripet mobila applikationer.***

2. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

-a) *I punkt 4 ska fjärde stycket ersättas med följande:*

”Hemmedlemsstater ska se till att registrering av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt förmedlare som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet endast är möjlig om de relevanta kraven som fastställs i artikel 10 är uppfyllda, inbegripet kravet på att en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare ska ha en lämplig företagsnärvaro med avseende på en koncernintern förbindelse med en filial

till en registrerad försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare i ett tredjeland i enlighet med artikel 1.6.

- a) I punkt 4 sjätte stycket ska andra meningen ersättas med följande:

”I förekommande fall ska hemmedlemsstaten omgående underrätta värdmedlemsstaten om sådan borttagning.”

- b) I punkt 5 ska följande stycke läggas till:

”Om registreringen nekas eller om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet tas bort ur registret, ska den behöriga myndigheten underrätta den sökande eller den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet om beslutet – tillsammans med en vederbörlig motivering – samt informera Eiopa om skälen för den nekade registreringen eller borttagandet ur registret.”

- c) Följande punkt 5a ska införas:

”5a. Eiopa ska upprätta en förteckning över alla försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som nekas registrering eller tas bort ur registret av en behörig myndighet.

Den förteckning som avses i första stycket ska, i förekommande fall, innehålla information om de tjänster och verksamheter för vilka varje försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet har sökt registrering, samt skälen till nekad registrering eller borttagande ur registret och ska uppdateras regelbundet.”

- d) ***I punkt 7 ska följande stycken läggas till:***

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna upprätthåller integriteten på EU:s inre marknad när de fattar beslut om att bevilja eller avslå registrering av en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller en förmedlare som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet, som är en juridisk person.

Om en försäkringsförmedlare eller förmedlare som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet, som är en juridisk person, har sitt huvudkontor i samma medlemsstat som sitt säte, men endast tillhandahåller eller bedriver investeringsverksamhet i andra medlemsstater, ska medlemsstaterna säkerställa att försäkringsförmedlaren eller förmedlaren som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet har tillräcklig förståelse för den risk och de rättsliga krav som gäller för den eller dess kunder, och agerar på ett sätt som är förenligt med unionsrätten och principerna för den inre marknaden, och ska avstå från att införa begränsningar för företag som tillhandahåller gränsöverskridande tjänster i linje med dessa principer.

Medlemsstaterna ska säkerställa att den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten samarbetar med den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten vid bedömningen av uppfyllandet av första stycket.”

3. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Om en behörig myndighet i värdmedlemsstaten har rimlig anledning att anse att en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som är verksam inom dess territorium inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster bryter mot de skyldigheter som fastställs i detta direktiv, ska den underrätta den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om detta **utan onödigt dröjsmål**.

Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska informera Eiopa om att den har underrättat den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om detta. Eiopa ska vidarebefordra den informationen till de behöriga myndigheterna i alla andra värdmedlemsstater där försäkrings- och återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet är verksam enligt friheten att tillhandahålla tjänster.

Efter att ha gjort en bedömning av den information som mottagits enligt första stycket ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten i förekommande fall och så snart det är möjligt, och senast 30 arbetsdagar efter mottagandet av kommunikationen från den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten, vidta erforderliga åtgärder för att avhjälpa situationen. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska underrätta den behöriga myndighet i värdmedlemsstaten om eventuella sådana vidtagna åtgärder. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska översända all relevant information om den vidtagna åtgärden till den behöriga myndighet i värdmedlemsstaten och de behöriga myndigheterna i alla medlemsstater på vars territorium försäkrings- och återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet är verksamma enligt friheten att tillhandahålla tjänster.

Om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller den försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet – trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten eller på grund av att åtgärderna visat sig vara otillräckliga eller inte vidtagits – fortsätter att agera på ett sätt som tydligt skadar intressena för värdmedlemsstatens konsumenter i stort eller hindrar försäkrings- och återförsäkringsmarknaderna att fungera väl, får den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten, efter att ha informerat den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten, vidta erforderliga åtgärder för att förhindra ytterligare avvikelser, inklusive att – i den mån som det är helt nödvändigt – hindra den berörda förmedlaren att fortsätta bedriva ny verksamhet inom dess territorium.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”De behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten ska underrätta den berörda försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet om alla åtgärder som vidtagits enligt punkterna 1 och 2 – tillsammans med en vederbörlig motivering – och utan onödigt dröjsmål anmäla de åtgärderna till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten. Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ska också anmäla de åtgärderna kommissionen, Eiopa och de behöriga myndigheterna i de värdmedlemsstater där försäkrings- och återförsäkringsförmedlaren eller försäkringsförmedlaren som bedriver förmedling som sidoverksamhet är verksam enligt friheten att tillhandahålla tjänster.”

c) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Om två eller flera behöriga myndigheter i värdmedlemsstaterna inom 12 månader vidtar åtgärder i enlighet med punkt 1 beträffande en eller flera försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller försäkringsförmedlare som bedriver förmedling som sidoverksamhet som har samma hemmedlemsstat, eller om en hemmedlemsstat motsätter sig en värdmedlemsstats undersökningsresultat, får Eiopa inrätta en samarbetsplattform i enlighet med artikel 12b.”

4. Följande artikel ska införas som artikel 9a:

”Artikel 9a

Rapportering av gränsöverskridande verksamhet

1. Medlemsstaterna ska kräva att försäkringsdistributörer rapporterar följande information årligen till den behöriga myndigheten i deras hemmedlemsstat när de bedriver **gränsöverskridande verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten** med över 50 kunder på gränsöverskridande basis:
  - a) Förteckningen över de värdmedlemsstater där försäkringsdistributören är verksam enligt etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster.
  - b) Omfattningen av den försäkringsdistributionsverksamhet som bedrivs i varje medlemsstat.
  - c) Den typ av försäkringsprodukter som distribueras i varje **medlemsstat**.
  - d) För varje **medlemsstat**, det totala antalet kunder, under den relevanta perioden fram till den 31 december.
  - e) Antalet klagomål som mottas från kunder och berörda parter i varje **medlemsstat**.De behöriga myndigheterna ska till Eiopa vidarebefordra all information som rapporteras av försäkringsdistributörerna enligt första stycket.
2. Eiopa ska upprätta en elektronisk databas som ska innehålla den information som rapporteras i enlighet med punkt 1 andra stycket. Databasen ska vara tillgänglig för alla behöriga myndigheter.

3. Eiopa ska utarbeta förslag till tekniska tillsynsstandarder avseende det närmare innehållet i den information som avses i punkt 1.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för detta direktivs ikraftträdande].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska tillsynsstandarder som avses i första stycket i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/2010.

4. Eiopa ska utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande som ska specificera datastandarder och format, metoder och överföringsarrangemang, frekvens och startdatum för den information som ska rapporteras och vidarebefordras i enlighet med punkt 1.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för genomförande till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för detta direktivs ikraftträdande].

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket.

5. På grundval av den information som meddelas i enlighet med punkt 2 ska Eiopa varje år offentliggöra en rapport innehållande anonymiserad och aggregerad statistik om den försäkringsdistributionsverksamhet som utförs i unionen genom friheten att tillhandahålla tjänster, samt en analys av trender.”

5. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Hemmedlemsstaterna ska se till att försäkrings- och återförsäkringsdistributörer och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag som utför försäkrings- eller återförsäkringsdistributionsverksamhet har nödvändig kunskap och kompetens så att de kan fullgöra sina uppgifter och skyldigheter på ett tillfredsställande sätt.

När det gäller en koncernintern förbindelse med en filial till en registrerad försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare i ett tredjeland ska den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten bedöma huruvida den registrerade försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren har en lämplig företagsnärvaro i hemmedlemsstaten

i enlighet med artikel 1.6 genom att överväga om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren, inbegripet dess anställda, om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren är en juridisk person, har lämpliga kunskaper och färdigheter för att kunna utföra sina uppgifter och utöva sina funktioner på ett tillfredsställande sätt.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första, andra och tredje stycket ska ersättas med följande:

”Hemmedlemsstaterna ska säkerställa att försäkrings- eller återförsäkringsförmedlarna, de anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretagen och de anställda hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlarna bibehåller och uppdaterar sin kunskap och kompetens genom regelbunden yrkesutveckling och fortbildning inklusive särskild träning när nya försäkringsprodukter och försäkringstjänster erbjuds av försäkrings- eller återförsäkringsföretagen och försäkrings- eller återförsäkringsförmedlarna.

För tillämpningen av första stycket ska hemmedlemsstaterna införa och offentliggöra processer för att på ett ändamålsenligt sätt kontrollera och bedöma kunskapen och kompetensen hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, anställda hos försäkrings- och återförsäkringsföretag och anställda hos försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, i enlighet med bilaga I, baserat på minst 15 timmars fortbildning eller yrkesutveckling per år **under arbetstid**, med beaktande av de sålda produkternas karaktär, typen av distributör, personernas respektive roller och den verksamhet som bedrivs inom försäkrings- eller återförsäkringsdistributören.

Mekanismerna ska särskilt fastställa i vilka fall ytterligare timmar av fortbildning och yrkesutveckling måste krävas av en anställd eller förmedlare utöver de minst 15 timmar per år som krävs, på grundval av kunskaps- och kompetensbedömningen. Nationella behöriga myndigheter ska avsätta ett lämpligt antal timmar av fortbildning för anställda vid försäkrings- och återförsäkringsföretag och försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som tillhandahåller rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter till ett minimum av nödvändiga kunskaper om hållbara investeringar som bidrar till ett

miljömässigt eller socialt mål, inbegripet hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.

För små förmedlare som distribuerar både finansiella instrument och försäkringsbaserade investeringsprodukter får medlemsstaterna föreskriva särskilda krav avseende antalet timmar fortbildning.

Hemmedlemsstaterna ska kräva att de kriterier som anges i bilaga I uppfylls och ett skriftligt intyg som visar att den årliga fortbildningen och yrkesutvecklingen har slutförts framgångsrikt *eller något annat dokument som erkänns av unionen eller en medlemsstat.*”

ii) Följande stycke ska läggas till:

Kommissionen ska ges befogenhet att ändra detta direktiv genom att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38 i syfte att, vid behov, se över kraven i bilaga I.”

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare ska ha en ansvarsförsäkring som ska omfatta hela unionens territorium eller annan likvärdig garanti för ansvar till följd av fel eller försummelse i verksamheten, vilken minst ska täcka **1 564 610** EUR per skada och totalt **2 315 610** EUR för alla skador under ett år, såvida inte en sådan försäkring eller likvärdig garanti redan tillhandahålls av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller annat företag, för vars räkning eller med vars bemyndigande förmedlaren handlar, eller ett sådant företag har tagit fullt ansvar för förmedlarens handlande.”

d) I punkt 6 ska led b ersättas med följande:

”b) Ett krav på att förmedlare ska ha ekonomiska resurser som fortlöpande uppgår till 4 % av summan av mottagna årspremier, dock minst 18 750 EUR.”

6. I artikel 12.3 ska följande stycken läggas till:

”De befogenheter som avses i första styckets första mening ska omfatta befogenhet att

- a) få tillgång till alla dokument eller andra uppgifter i vilken form som helst som enligt den behöriga myndigheten skulle kunna vara relevanta och nödvändiga för fullgörandet av dess uppgifter och få eller ta en kopia av de dokumenten eller de data,
- b) kräva eller begära tillhandahållande av upplysningar från vilken person som helst och att vid behov kalla in och fråga ut en person för att erhålla information,
- ba) genomföra regelbundna kontroller av anpassningen av de försäkringsbaserade investeringsprodukternas kvalitativa och kvantitativa egenskaper på marknaden till de relevanta referensvärdena och vid behov vidta korrigerande åtgärder i enlighet med artikel 12a i detta direktiv.**
- c) utföra kontroller eller undersökningar på plats,
- d) göra anonyma kundbesöksundersökningar,
- e) kräva att tillgångar fryses eller beläggs med kvarstad eller båda,
- f) kräva ett tillfälligt förbud mot yrkesverksamhet,
- g) kräva att försäkringsföretagens eller försäkringsförmedlarnas revisorer lämnar information,
- h) överlämna ärenden till åtal,
- i) ge revisorer eller sakkunniga tillstånd att utföra kontroller eller undersökningar,
- j) tillfälligt avbryta eller förbjuda, under högst ett år, marknadsföringsmaterial eller marknadsföringsmetoder som används i deras medlemsstat, om det finns rimliga skäl att anta att detta direktiv har överträtts,
- k) kräva att varje praxis eller uppträdande som den behöriga myndigheten anser strider mot de bestämmelser som har antagits vid genomförandet av detta direktiv tillfälligt eller permanent upphör och förhindra en upprepning av denna praxis eller detta uppträdande,
- l) vidta varje slag av åtgärd för att se till att försäkringsföretag och försäkringsförmedlare fortsätter att följa rättsliga krav,
- m) tillfälligt avbryta eller förbjuda distribution av en försäkringsbaserad investeringsprodukt,

- n) tillfälligt avbryta distribution av en försäkringsbaserad investeringsprodukt, om försäkringsföretaget och försäkringsförmedlaren underlåtit att uppfylla artikel 25,
- o) kräva att en fysisk person avsätts från styrelsen i ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare,
- p) vidta alla nödvändiga åtgärder, inbegripet genom att begära att de vidtas av en tredje part eller annan offentlig myndighet, antingen tillfälligt eller permanent, för att
  - i) avlägsna innehåll eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller beordra att en tydlig varning visas för användare när de använder ett onlinegränssnitt,
  - ii) beordra en värdtjänstleverantör att ta bort, förhindra eller begränsa åtkomst till ett onlinegränssnitt,
  - iii) beordra ett domänregister eller en domänregistrator att radera ett fullt kvalificerat domännamn och tillåta den berörda behöriga myndigheten att registrera detta,
- q) ålägga användning av riskvarningar i försäkringsbaserade investeringsprodukter, **och i förekommande fall, underliggande investeringsalternativ**, inbegripet marknadsföringsmaterial, i samband med särskilt riskfyllda försäkringsbaserade investeringsprodukter och, i förekommande fall, underliggande **investeringsalternativ**, om de produkterna **och de underliggande investeringsalternativen** kan utgöra en allvarlig hot mot investerarskyddet.”
- qa) använda webbskraningsteknik och -verktyg för att samla in onlineuppgifter för övervakning, kontroll, upptäckt och utredning.**

När den behöriga myndigheten utnyttjar de befogenheter som avses i punkt j ska de underrätta Eiopa om det. Om sådana metoder eller sådant material används i mer än en medlemsstat, ska Eiopa, på begäran av åtminstone en behörig myndighet, samordna de insatser som görs av de behöriga myndigheterna med stöd av punkt j.

Genomförandet och utövandet av befogenheterna i detta stycke ska vara proportionella och ska vara förenligt med både unionsrätten och nationell rätt, inbegripet med tillämpliga rättssäkerhetsgarantier och med principerna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. De undersöknings- och efterlevnadsåtgärder som antas i enlighet med detta direktiv

ska vara lämpliga med tanke på överträdelsens art och den övergripande faktiska eller potentiella skadan.

6a. Följande artikel ska läggas till:

”Artikel 12-a

Referensvärden som tillsynsverktyg

1. I enlighet med artikel 25 ska Eiopa, på grundval av branshtester och efter samråd med Esma och de nationella behöriga myndigheterna, när så är lämpligt utarbeta gemensamma europeiska referensvärden för grupper av jämförbara försäkringsbaserade investeringsprodukter som utvecklas och distribueras i mer än en medlemsstat. Referensvärdena ska utgöra referenspunkter för jämförbara grupper av försäkringsbaserade investeringsprodukter och ska användas av nationella behöriga myndigheter för att bedöma de kvalitativa och kvantitativa egenskaperna hos försäkringsbaserade investeringsprodukter som distribueras eller utvecklas av försäkringsföretag och försäkringsförmedlare.

Eiopa ska regelbundet uppdatera dessa referensvärden med beaktande av utvecklingen på marknaden.

I särskilda fall, när det finns nationella särdrag som har en direkt inverkan på en produkts viktigaste egenskaper, såsom kostnader, resultatutveckling och kvalitativa fördelar, ska dessa beaktas. För detta ändamål ska de nationella behöriga myndigheterna underrätta Eiopa om dessa och ge vägledning om hur sådana funktioner påverkar referensvärdena, bland annat genom att presentera spännvidden av den inverkan som sådana egenskaper hos produkten har på efterlevnaden av referensvärdena.

När den försäkringsbaserade investeringsprodukten utvecklas och distribueras i endast en medlemsstat ska denna produkt omfattas av nationella referensvärden som tagits fram av den nationella behöriga myndigheten i den medlemsstaten. Eiopa ska, efter samråd med Esma, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn om utvecklingen av nationella referensvärden för att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt inom unionen, och regelbundet uppdatera dessa standarder.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [18 månader efter datumet för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].”.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i fjärde stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

2. De referensvärden som avses i punkt 1 ska tjäna det enda syftet att vara ett tillsynsverktyg för nationella behöriga myndigheter för att underlätta identifieringen av potentiella avvikande värden bland försäkringsbaserade investeringsprodukter på marknaden på grundval av en riskbaserad metod och göra det möjligt för dem att genomföra ytterligare undersökningar vid behov.

För detta ändamål får nationella behöriga myndigheter samarbeta med den privata sektorn för att stödja deras insatser för marknadsscreening.

När de nationella behöriga myndigheterna utnyttjar denna befogenhet ska de regelbundet kontrollera de försäkringsbaserade investeringsprodukterna på marknaden och jämföra dem med de relevanta referensvärdena. Om de identifierar produkter som avviker från referensvärdet får de kräva att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren lämnar en förklaring till den avvikelsen och, om de anser att förklaringen vederbörligen motiverar avvikelsen, ska de avsluta undersökningen med en positiv bedömning.

Om de anser att förklaringen inte motiverar avvikelsen från referensvärdet får de dock kräva att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren korrigerar sitt tillvägagångssätt och uppfyller kraven på produkttillsyn och produktstyrning i artikel 25 i detta direktiv för att förse konsumenten med de avsedda kvalitativa och kvantitativa egenskaperna hos den berörda produkten. Om företaget eller förmedlaren gör en sådan korrigering ska de nationella behöriga myndigheterna avsluta undersökningen med en positiv bedömning.

Om ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare underlåter att lämna en förklaring eller förklaringen inte motiverar produktens avvikelse från referensvärdet och företaget eller förmedlaren underlåter att anpassa produktens kvalitativa och kvantitativa egenskaper till det relevanta referensvärdet, får de nationella behöriga myndigheterna kräva att försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren, som en sista utväg, avlägsnar produkten från marknaden.”

7. Följande artiklar ska införas som artiklarna 12a och 12b:

”Artikel 12a

Samarbete och utbyte av information med Eiopa

1. De behöriga myndigheterna ska samarbeta med Eiopa vid tillämpningen av detta direktiv.
2. De behöriga myndigheterna ska, utan onödigt dröjsmål, förse Eiopa med alla uppgifter den behöver för att utföra sina verksamhetsuppgifter enligt detta direktiv.

Artikel 12b

Plattformer för samarbete

1. Vid motiverade farhågor om negativ inverkan på försäkringstagarna får Eiopa, på eget initiativ eller på begäran av en eller flera av de behöriga myndigheterna, inrätta och samordna en samarbetsplattform för att stärka informationsutbytet och öka samarbetet mellan de relevanta tillsynsmyndigheterna där en försäkrings- eller återförsäkringsdistributör utför, eller avser att utföra, försäkringsdistributionsverksamhet som grundas på friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten **eller om en försäkringsutvecklare distribuerar eller avser att distribuera produkter i en annan medlemsstat med hjälp av försäkringsdistributörer som är registrerade i värdmedlemsstaten** och om sådan verksamhet är relevant när det gäller värdmedlemsstatens marknad. Om en plattform för samarbete inrättas på begäran av en behörig myndighet, ska den behöriga myndigheten underrätta den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om sina motiverade farhågor om negativ inverkan på investerare.
2. Punkt 1 ska inte påverkas den relevanta behöriga myndighetens rätt att inrätta en samarbetsplattform i de fall där alla är eniga om detta.
3. Inrättandet av en samarbetsplattform i enlighet med punkterna 1 och 2 ska inte påverka det tillsynsmandat som tillsynsmyndigheterna i hemmedlemsstaten och värdmedlemsstaten har enligt detta direktiv.
4. Utan att det påverkar artikel 35 i förordning (EU) nr 1094/2010, ska de relevanta behöriga myndigheterna, på begäran av Eiopa, utan onödigt dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter.
5. Om en eller flera behöriga myndigheter i en samarbetsplattform motsätter sig förfarandet eller innehållet i en åtgärd som ska vidtas, eller att ingen åtgärd vidtas, får Eiopa på begäran

av en relevant behörig myndighet eller på eget initiativ bistå de behöriga myndigheterna med att nå en överenskommelse i enlighet med artikel 19.1 i förordning (EU) nr 1094/2010.

6. Vid oenighet inom plattformen och om det råder allvarliga farhågor om negativ inverkan på försäkringstagare eller om innehållet i en åtgärd som ska vidtas eller att ingen åtgärd vidtas i samband med en försäkrings- eller återförsäkringsdistributör, får ***Eiopa besluta att inleda och samordna inspektioner på plats. I så fall ska Eiopa bjuda in*** den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ***samt andra berörda*** behöriga myndigheter ***på samarbetsplattformen att delta i dessa*** inspektioner på plats ■ .

8. Artikel 14 ska ersättas med följande:

”Artikel 14

Klagomål

Medlemsstaterna skall se till att försäkrings- och återförsäkringsdistributörerna inrättar lämpliga förfaranden och arrangemang, inklusive elektroniska kommunikationskanaler, för att se till att klagomål från kunder och andra berörda parter, särskilt konsumentorganisationer, hanteras på ett korrekt sätt och att det inte finns några inskränkningar för kunder och andra berörda parter att utöva sina rättigheter i enlighet med detta direktiv. Dessa förfaranden ska göra det möjligt för kunder och andra berörda parter att registrera klagomål och erhålla svar på samma språk som det på vilket kommunikationsmaterialet eller eventuella avtalshandlingar tillhandahölls. I samtliga fall ska den som klagat erhålla svar inom 40 arbetsdagar.”

9. Följande artiklar ska införas som artiklarna 16a och 16b:

”Artikel 16a

Finansiell utbildning av kunder

- 1.*** Medlemsstaterna ska ***fastställa och genomföra informations- och utbildningsåtgärder för att främja och öka kundernas utbildning och kunskap*** avseende ett ansvarsfullt köp av försäkringsprodukter när de tar del av försäkringstjänster eller sidotjänster.

Medlemsstaterna ska beakta nationella behöriga myndigheters, universitets och relevanta berörda parter bidrag vid utformningen av utbildningsinstrumenten för att främja finanskunskap. I detta avseende ska medlemsstaterna överväga att införa obligatoriskt undervisningsmaterial i sina nationella läroplaner.

Medlemsstaterna får etablera program för att finansiera konsumentorganisationer och oberoende investerar- eller aktieägarorganisationer som stöder utbildning av icke-professionella kunder och presumtiva icke-professionella kunder med avseende på ansvarsfull investering när de tar del av investeringstjänster eller sidotjänster.

1a. De nationella behöriga myndigheterna ska föra en dialog och på eget initiativ genomföra peergranskningar för att bedöma om bästa praxis är tillämplig på deras nationella system.

1b. Kommissionen ska i samarbete med ESA-myndigheterna, Europeiska investeringsbanken och Europeiska centralbanken

a) underlätta samarbete och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och berörda parter som är verksamma inom utbildning och finans,

b) fastställa tydliga mål för finanskunskap,

c) inrätta en plattform för finansiell utbildning och finanskunskap, som ska bestå av företrädare för

- Europeiska centralbanken,

- Europeiska investeringsbanken,

- ESA-myndigheterna,

- varje medlemsstat inom utbildnings- och finanssektorerna som utses av de nationella behöriga myndigheterna,

- europeiska och nationella konsumentorganisationer,

- europeiska finansiella branschförbund.

Internationella organisationer och andra offentliga och privata berörda parter kan bjudas in på ad hoc-basis.

Plattformen ska ledas av kommissionen. Företrädarna ska utses för en mandatperiod på två år som kan förlängas.

Medlemsstaterna ska främja och vidta åtgärder för utveckling av finanskunskap.

Senast den ... [Publikationsbyrå: infoga datum = tolv månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] och därefter vart tredje år ska medlemsstaterna rapportera till kommissionen om genomförandet enligt punkt 1. Kommissionen ska utfärda riktlinjer om omfattningen för dessa rapporter.

Senast den ... [Publikationsbyrå: infoga datum = tolv månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] och därefter vart femte år ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av åtgärder med avseende på punkt 1 med en beskrivning av bästa praxis, den möjliga vägen framåt samt den observerade utvecklingen och resultaten mellan varje rapport.

1c. Medlemsstaterna uppmanas att göra följande:

a) Samordna och samarbeta med avseende på frågor som rör finansiell utbildning på unionsnivå, t.ex. genom användning av öppna metoder för samordning och gemensamt utbyte av bästa praxis mellan unionens finansministrar och unionens utbildningsministrar samt med andra unionsinstitutioner.

b) Främja finansiell utbildning och fortbildning, bland annat genom möjligheter till livslångt lärande på nationell nivå, t.ex. offentlig-privata partnerskap, eller genom mentorprogram.

Kommissionen och medlemsstaterna ska sträva efter att stärka samarbetet på området finansiell utbildning inom det europeiska utbildningsområdet, till exempel genom lärarakademiinitiativet inom ramen för Erasmus+. Medlemsstaterna uppmanas att använda befintliga verktyg och unionens finansieringsprogram på unionsnivå och nationell nivå för att främja, stödja och möjliggöra finansiell utbildning och fortbildning och säkerställa ömsesidigt erkännande av examensbevis i hela Europeiska unionen.

1d. Medlemsstaterna ska beakta nationella behöriga myndigheters, universitets och relevanta berörda parter bidrag vid utformningen av utbildningsinstrumenten för att främja finanskunskap.

Artikel 16b

Finansiell utbildning av kunder och marknadsföringsmaterial

Finansiellt utbildningsmaterial i syfte att främja enskildas finanskunskaper genom att ge dem möjlighet att förvärva finansiell kompetens och som inte direkt främjar eller lockar till investering i en eller flera försäkringsprodukter, eller kategorier därav, eller specifika försäkringstjänster, ska inte anses utgöra marknadsföringsmaterial i detta direktiv.”

10. I artikel 17 ska punkt 2 ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska säkerställa att all information med anknytning till innehållet i detta direktiv, däribland marknadsföringsmaterial, ska vara opartisk, tydlig och inte vilseledande.

Marknadsföringsmaterialet ska lätt kunna identifieras som sådant och tydligt ange det försäkringsföretag eller den försäkringsförmedlare som ansvarar för innehållet och distributionen, oavsett om materialet har framställts direkt eller indirekt av det försäkringsföretaget eller den försäkringsförmedlaren.”

11. Artikel 18 ska ersättas med följande:

”Artikel 18

Allmän information som ska tillhandahållas kunden

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kunden i god tid innan den binds av ett försäkringsavtal eller ett försäkringserbjudande meddelas följande information om det försäkringsföretag som är part i det föreslagna avtalet:
  - a) Företagets namn och företagsform.
  - b) Om försäkringsavtalet erbjuds med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, den medlemsstat där försäkringsföretagets huvudkontor är beläget eller, i tillämpliga fall, där den filial som föreslår avtalet är belägen.
  - c) Huvudkontorets adress och, i tillämpliga fall, adressen till den filial som föreslår avtalet.
  - d) Information om att försäkringsföretaget är auktoriserat i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG, den nationella behöriga myndighet som beviljat auktorisationen och hur auktorisationen kan kontrolleras.
  - e) En hänvisning till lägesrapporten om solvens och finansiell ställning, som anges i artikel 51 i direktiv 2009/138/EG, som gör denna information lättillgänglig för kunden.
2. Om försäkringsavtalet föreslås av en försäkringsförmedlare, ska den försäkringsförmedlaren i god tid innan kunden binds av avtalet eller erbjudandet lämna följande ytterligare information till kunden:
  - a) Försäkringsförmedlarens namn, företagsform och adress samt det faktum att det är en försäkringsförmedlare.
  - b) Om försäkringsförmedlaren är verksam enligt etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster, den medlemsstat där försäkringsförmedlarens huvudkontor är beläget eller, i tillämpliga fall, där den filial som föreslår avtalet är belägen.
  - c) Uppgift om huruvida försäkringsförmedlaren tillhandahåller rådgivning om det försäkringsavtal som erbjuds.

- d) De förfaranden som avses i artikel 14, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsförmedlare, och uppgift om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 15.
  - e) Det register där försäkringsförmedlaren finns med och hur det kan kontrolleras att försäkringsförmedlaren är registrerad.
  - f) Uppgift om huruvida försäkringsförmedlaren företräder kunden eller agerar för försäkringsföretagets räkning.
3. Om försäkringsavtalet föreslås av ett försäkringsföretag, ska det försäkringsföretaget i god tid innan kunden binds av avtalet eller erbjudandet lämna följande ytterligare information till kunden:
- a) Försäkringsföretagets namn, företagsform och adress samt det faktum att det är ett försäkringsföretag, i den mån dessa uppgifter inte redan lämnats i enlighet med punkt 1 a.
  - b) Uppgift om huruvida det tillhandahåller rådgivning om de försäkringsavtal som erbjuds.
  - c) De förfaranden som avses i artikel 14, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsföretag, och uppgift om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som avses i artikel 15.
  - d) Information om att försäkringsföretaget är auktoriserat i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG, den nationella behöriga myndighet som beviljat auktorisationen och hur auktorisationen kan kontrolleras, om dessa uppgifter inte redan lämnats i enlighet med punkt 1 d.
  - e) Uppgift om huruvida försäkringsföretaget är utvecklaren av det avtal som erbjuds eller distribuerar det på ett annat försäkringsföretags vägnar.”

12. Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

- a) Rubriken ska ersättas med följande:

”Information som ska lämnas”

- b) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:
- i) De inledande orden ska ersättas med följande:
”Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare i god tid innan kunden binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande lämnar information till kunden om åtminstone följande:”
  - ii) I led c ska de inledande orden ersättas med följande:
”I förhållande till andra försäkringsprodukter än försäkringsbaserade investeringsprodukter, uppgift om huruvida”
  - iii) Led d ska ersättas med följande:
”d) Arten av den ersättning som mottas för försäkringsavtalet, särskilt om den arbetar
    - i) på grundval av ett arvode, dvs. att ersättningen betalas direkt av kunden,
    - ii) på grundval av en provision av något slag, dvs. att ersättningen ingår i försäkringspremien,
    - iii) på grundval av någon annan typ av ersättning, innefattandes ekonomiska ersättningar av alla slag, som erbjuds eller utbetalas i samband med försäkringsavtalet, eller
    - iv) på grundval av en kombination av de ersättningstyper som anges i leden i, ii och iii.”
  - iv) Led e ska utgå.
- c) Punkt 4 ska ersättas med följande:
”4. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett försäkringsföretag i god tid innan en kund binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande lämnar information till kunden om arten av den ersättning som mottas av dess anställda för försäkringsavtalet.”

13. Artikel 20 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

”1. I god tid innan kunden binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande ska försäkringsdistributören på grundval av de uppgifter som erhållits från kunden specificera kundens krav och behov och ge kunden objektiv information om försäkringsprodukten på ett förståeligt sätt så att kunden kan fatta ett välgrundat beslut.”

b) Punkterna 3, 4 och 5 ska ersättas med följande:

”3. När en försäkringsförmedlare som distribuerar andra försäkringsprodukter än försäkringsbaserade investeringsprodukter informerar kunden om att den ger råd på grundval av en opartisk och personlig analys, ska den ge detta råd på grundval av en analys av ett tillräckligt stort antal försäkringsavtal tillgängliga på marknaden för att möjliggöra för den att ge en personlig rekommendation i enlighet med yrkesmässiga kriterier om vilket försäkringsavtal som i tillräcklig utsträckning skulle motsvara kundens behov.

4. I god tid innan kunden binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande, ska försäkringsdistributören, oavsett om rådgivning lämnas och oberoende av huruvida försäkringsprodukten är en del av ett paket enligt artikel 24 i det här direktivet, ge kunden relevant information om försäkringsprodukten på ett förståeligt sätt så att denne kan fatta ett välgrundat beslut, samtidigt som försäkringsdistributören beaktar försäkringsproduktens komplexitet och typen av kund.

5. I förhållande till distribution av skadeförsäkringsprodukter enligt förteckningen i bilaga I till direktiv 2009/138/EG och av andra livförsäkringsprodukter enligt förteckningen i bilaga II till direktiv 2009/138/EG än försäkringsbaserade investeringsprodukter **och än livförsäkringsprodukter i den mening som avses i artikel 2.1.17 c–e** ska informationen som avses i punkt 4 i denna artikel ges till icke-professionella kunder i form av ett standardiserat produktfaktablad för försäkringsprodukter, på papper eller något annat varaktigt medium.”

c) Punkt 8 ska ändras på följande sätt:

i) De inledande orden ska ersättas med följande:

”För skadeförsäkringsprodukter ska produktfaktabladet för försäkringsprodukter innehålla följande uppgifter:”

ii) Följande led ska läggas till som led j:

”j) Den lag som ska tillämpas på avtalet, om parterna inte kan välja tillämplig lag, eller, om parterna kan välja vilken lag som ska tillämpas på avtalet, den lag som försäkringsföretaget föreslår, samt behörig domstol.”

d) Följande punkt ska införas som punkt 8 a:

”8a. För andra livförsäkringsprodukter än försäkringsbaserade investeringsprodukter **och än livförsäkringsprodukter i den mening som avses i artikel 2.1.17 c–e** ska produktfaktabladet för försäkringsprodukter innehålla följande uppgifter:

- a) Information om typen av försäkring.
- b) En sammanfattning av försäkringsskyddet, inbegripet en närmare beskrivning av försäkringsförmånerna och försäkringsalternativen, de omständigheter som skulle utlösa dem och, i tillämpliga fall, en sammanfattning av undantagna risker.
- c) Hur premier ska betalas och premieperioder.
- d) Uppgifter om premier för varje förmån, såväl huvudförmåner som, i tillämpliga fall, tilläggsförmåner.
- e) I tillämpliga fall, hur återbäring beräknas och fördelas.
- f) Huvudsakliga undantag, för vilka inga krav på ersättning kan framställas.
- g) Skyldigheter då avtalet börjar gälla.
- h) Skyldigheter under avtalets löptid.
- i) Skyldigheter i fall av krav på ersättning.
- j) Angivande av återköpsvärde, fribrevsvärde och i vilken omfattning dessa är garanterade.
- k) Information om uppsägningsrätten enligt artikel 186 i direktiv 2009/138/EG, särskilt närmare uppgifter om tidsfristerna och villkoren för att utöva den rätten.

- l) Allmän information om de skatteregler som gäller för aktuell försäkringstyp.
  - m) Försäkringsavtalets löptid, inklusive avtalets start- och slutdatum.
  - n) Hur avtalet kan sägas upp.
  - o) Den lag som ska tillämpas på avtalet, om parterna inte kan välja tillämplig lag, eller, om parterna kan välja vilken lag som ska tillämpas på avtalet, den lag som försäkringsföretaget föreslår, samt behörig domstol.”
- e) Punkt 9 ska ändras på följande sätt:
- i) I första stycket ska ”punkt 8” ersättas med ”punkt 8a”.
  - ii) I andra stycket ska ”23 februari 2017” ersättas med [DATUM SKA FASTSTÄLLAS SENARE MED UTGÅNGSPUNKT I ANTAGANDEDATUM].

14. I artikel 22.1 ska första stycket ersättas med följande:

”Den information som avses i artiklarna 18, 19 och 20 behöver inte lämnas när försäkringsdistributören bedriver distributionsverksamhet med anknytning till försäkringar mot stora risker eller med kunder som uppfyller kriterierna för professionella kunder enligt definitionen i artikel 4.1 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU*.”

---

*Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).”

15. Artikel 23 ska ersättas med följande:

”Artikel 23

Elektronisk distribution och andra varaktiga distributionssätt

1. Försäkringsdistributörer ska lämna all information som krävs enligt detta direktiv till kunder i elektroniskt format.

Genom undantag från första stycket ska försäkringsdistributörer, på begäran av sina icke-professionella kunder, lämna den information som avses i första stycket på papper kostnadsfritt.

2. Försäkringsdistributörer ska informera sina icke-professionella kunder om att de har möjlighet att få informationen på papper kostnadsfritt.
3. Försäkringsdistributörer ska informera sina befintliga icke-professionella kunder om att de kan välja att antingen fortsätta att få information på papper kostnadsfritt eller få information endast i elektroniskt format. Försäkringsdistributörer ska informera sina befintliga icke-professionella kunder om att ett automatiskt byte till elektroniskt format kommer att ske efter en tidsfrist på minst åtta veckor, om de inte inom tidsfristen på åtta veckor begär att även i fortsättningen få informationen på papper. Befintliga icke-professionella kunder som redan får den information som avses i punkt 1 i elektroniskt format behöver inte informeras.
4. Eiopa ska, *med beaktande av kraven i andra befintliga förordningar*, efter samråd med Eiopa, och på grundval av en föregående konsument- och branschtestning, senast [2 år efter ikraftträdandet av ändringsdirektivet], om det är nödvändigt, utarbeta, och regelbundet uppdatera, riktlinjer för presentation av information i elektroniskt format på ett ändamålsenligt sätt för den genomsnittskund som den riktar sig till.

I de riktlinjer som avses i första stycket ska följande specificeras:

- a) Hur den digitala information som lämnas presenteras och i vilket format, med beaktande av de olika utformningar och kanaler som försäkringsdistributörer kan använda för information till kunder.
- b) Nödvändiga skyddsåtgärder för att säkerställa att informationen är lätt navigerbar och åtkomlig oavsett vilken anordning kunden använder.
- c) Nödvändiga skyddsåtgärder för att säkerställa att informationen är lätt åtkomlig och underlätta för kunderna att lagra informationen på ett varaktigt medium.”

16. Artikel 25 ska ersättas med följande:

”Artikel 25

Produkt tillsyn och krav på styrning

1. Produktutvecklarens medlemstat ska kräva att försäkringsföretag och försäkringsförmedlare som utvecklar försäkringsprodukter för försäljning till kunder ska upprätta, upprätthålla, sköta och se över en process för godkännande av varje försäkringsprodukt och för betydande anpassningar av befintliga försäkringsprodukter innan de marknadsförs eller distribueras till kunder (produktgodkännandeprocessen).

Produktgodkännandeprocessen ska vara proportionerlig och ändamålsenlig i förhållande till arten av försäkringsprodukt. Produktgodkännandeprocessen ska omfatta följande:

- a) Specificerande av en fastställd målmarknad för varje försäkringsprodukt.
- b) Tydlig identifiering av målmarknadens mål och behov.
- c) En bedömning av om försäkringsprodukten är lämpligt utformad för att uppfylla målmarknadens mål och behov.
- d) En bedömning av alla relevanta risker för den fastställda målmarknaden och av om den avsedda distributionsstrategin är förenlig med den fastställda målmarknaden.
- e) Rimliga åtgärder för att säkerställa att försäkringsprodukten distribueras till den fastställda målmarknaden.
- f) När det gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter ***som görs tillgängliga för icke-professionella kunder, en tydlig bedömning och sammanfattning av både kvantitativa och kvalitativa egenskaper hos den finansiella försäkringsprodukten, inbegripet***
  - i) alla kostnader och avgifter i samband med produkten,
  - ii) huruvida dessa kostnader och avgifter är motiverade ***i förhållande till de faktiska kostnaderna för utformning, förvaltning och distribution av produkten*** och proportionerliga (***prissättningsprocessen***), med beaktande av ***målmarknadens mål och behov, produktens*** egenskaper, mål, strategi och resultat samt garantier och försäkringsskydd mot biometrisk och andra risker .

iii) bedöma ytterligare produkttegenskaper och tjänster som kan påverka värdet och förmånerna för investerarna. Om en försäkringsprodukt erbjuder en rad underliggande investeringsalternativ måste dessa krav också genomföras på nivån för varje investeringsalternativ.

- g) När det gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter, en bedömning av risken för att kunderna på målmarknaden missförstår den försäkringsbaserade investeringsproduktens viktigaste delar, kostnader och risker.

Vid tillämpning av andra stycket led a ska utvecklaren, som en del av definitionen av målmarknaden, bedöma vilken typ av kunder som produkten är riktad till, den kunskaps- och erfarenhetsnivå som krävs för att förstå produkten, förmågan att bära förluster, risktoleransen och huruvida produkten gör det möjligt för målmarknaden att

- a) att på ett smidigt sätt sköta kortfristig finansförvaltning för att tillgodose kortfristiga behov,*
- b) absorbera ekonomiska chocker, eller*
- c) nå framtida långsiktiga mål.*

Produktgodkännandeprocessen ska säkerställa att försäkringsföretag och förmedlare beaktar kundernas bästa intresse vid utvecklingen av försäkringsprodukterna och beaktar de avsedda monetära och icke-monetära förmånerna för kunden.

Försäkringsföretag och förmedlare ska regelbundet se över de försäkringsprodukter som de utvecklar, med beaktande av varje händelse eller risk som väsentligt kan påverka den identifierade målmarknaden, för att bedöma om försäkringsprodukten förblir förenlig med målmarknadens mål, behov och egenskaper.

1a. Försäkringsföretag och förmedlare ska säkerställa att efterlevnadsrapporterna till ledningsorganet alltid innehåller information om de försäkringsprodukter som utvecklas av företaget, däribland information om distributionsstrategin och de monetära och icke-monetära förmåner som de finansiella instrumenten är avsedda att ge kunderna.

Försäkringsföretag och förmedlare ska på begäran göra dessa rapporter tillgängliga för sina behöriga myndigheter.

3. Försäkringsföretaget och förmedlare som utvecklar försäkringsprodukter ska förstå och regelbundet se över de försäkringsprodukter som det erbjuder, med beaktande av alla händelser eller risker som väsentligt skulle kunna påverka den fastställda målmarknaden, och bedöma huruvida produkten fortfarande är förenlig med den fastställda målmarknadens mål och behov och huruvida den avsedda distributionsstrategin fortfarande är lämplig.

Försäkringsföretag och förmedlare som utvecklar försäkringsprodukter ska förse distributörerna med all information om försäkringsprodukten och produktgodkännandeprocessen som behövs för att till fullo förstå den produkten och de beståndsdelar som beaktas under produktgodkännandeprocessen, inbegripet fullständiga och korrekta uppgifter om eventuella kostnader och avgifter, ***egenskaper, mål, strategi och resultatutveckling*** för försäkringsprodukten.

När det gäller försäkringsbaserade investeringsprodukter ska den information som distributörerna förses med innehålla de delar som avses i punkt 1, tredje meningen, leden f och g, alla ytterligare relevanta data och en förklaring som visar att kostnaderna och avgifterna är motiverade och proportionella och att produkten uppfyller målen och behoven hos kunderna på målmarknaden.

5. En försäkringsdistributör som lämnar rådgivning om eller föreslår försäkringsprodukter som den inte själv utvecklar ska införa adekvata system för att erhålla den information som avses i punkt 3 andra stycket, och för att förstå egenskaperna och de fastställda målmarknaderna för varje försäkringsprodukt, ***inbegripet de monetära och icke-monetära förmåner som är relevanta för målmarknaden, men också för att säkerställa att försäkringsföretaget och förmedlaren tar hänsyn till målmarknadens bästa intresse.***
- 5a. Försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter ska

- a) säkerställa att de erhåller och fullt ut förstår den information som avses i punkt 3 tredje stycket,
  - b) identifiera och kvantifiera alla ytterligare kostnader och avgifter, särskilt distributionskostnaderna, som inte redan beaktats av produktutvecklaren vid beräkningen av de totala kostnaderna och avgifterna, ***inbegripet inträdeskostnader, utträdeskostnader och tredjepartsbetalningar som distributören mottar och behåller,***
  - c) bedöma om de totala kostnaderna och avgifterna ***som uppstår vid distributionen av produkten, däribland sådana som avser rådgivning till kunden,*** är motiverade och proportionerliga med beaktande av egenskaperna för instrumentet, målen och behoven på målmarknaden (prissättningsprocessen).
- ca) bedöma ytterligare produktenskaper och tjänster som kan påverka värdet och förmånerna för investerarna.***

█

Distributören ska regelbundet förse det försäkringsföretag eller den försäkringsförmedlare som utvecklar den försäkringsbaserade investeringsprodukten med all relevant information om resultaten av sin prissättningsprocess. Om distributören upptäcker kostnader och avgifter, särskilt distributionskostnader, som inte till fullo beaktats i utvecklarens prissättningsprocess, ska den omedelbart informera utvecklaren.

█

6a. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsföretag och förmedlare som utvecklar eller distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter beaktar följande när de uppfyller produkttillsyns- och styrningskraven:

- a) Att kostnaderna och avgifterna för den försäkringsbaserade investeringsprodukten är förenliga med målmarknadens mål, behov och egenskaper.***
- b) Om försäkringsföretag och förmedlare utvecklar eller distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014 ska de utföra en peergruppsanalys i enlighet med***

denna punkt. Vid sin utvärdering kan distributörerna basera sig på utvecklarens peergruppsanalys.

Utvecklaren och distributören av en försäkringsbaserad investeringsprodukt som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014 ska göra en peergruppsutvärdering av försäkringsprodukten.

Försäkringsföretag och förmedlare som utvecklar försäkringsbaserade investeringsprodukter ska dessutom utföra en peeranalys av historiska resultat när de utför produktöversyn av befintliga försäkringsprodukter som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014.

Försäkringsföretag och förmedlare som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter ska dessutom utföra en peeranalys av servicekostnaderna på grundval av en intern analys av relevanta jämförbara företag på marknaden.

Den peergruppsutvärderingen ska utföras på grundval av en peergrupp som fastställts av försäkringsföretagen och försäkringsförmedlarna. Försäkringsföretag och försäkringsförmedlare ska styrka och dokumentera valet och definitionen av peergruppen. Om produkten omfattas av definitionen av ett fondföretag i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller av en AIF-fond i artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU, får peergruppen baseras på det relevanta europeiska systemet för klassificering av fonder i enlighet med artikel 14.1f i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG eller artikel 12.1f i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU.

Eiopa ska senast den ... [12 månader efter detta ändringsdirektivs ikraftträdande] utarbeta riktlinjer för den process och de kriterier som värdepappersföretagen använder för att genomföra sin peergruppsutvärdering, och ska regelbundet uppdatera dessa riktlinjer.

- 7. Ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare som utvecklar eller distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter ska dokumentera alla bedömningar som gjorts och ska på begäran lämna sådana bedömningar till en relevant behörig myndighet,*

inbegripet en motivering och ett påvisande av proportionaliteten i kostnader och avgifter för den försäkringsbaserade investeringsprodukten:

I enlighet med den information som ska lämnas enligt artikel 29 i detta direktiv ska ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare som utvecklar eller distribuerar en försäkringsbaserad investeringsprodukt som omfattas av definitionen av paketerade investeringsprodukter för icke-professionella investerare i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1286/2014 till de behöriga myndigheterna rapportera närmare uppgifter om kostnader och avgifter för den försäkringsbaserade investeringsprodukt som är avsedd för icke-professionella investerare, inbegripet, i förekommande fall, distributionskostnader som ingår i kostnaderna för den försäkringsbaserade investeringsprodukten och kostnader för distribution av rådgivning. De behöriga myndigheterna ska vidarebefordra sådana uppgifter till Eiopa utan onödigt dröjsmål.

Efter samråd med Esmå och de behöriga myndigheterna och efter branschtestning ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för tillämpningen av kraven i denna punkt i syfte att fastställa följande:

- a) I enlighet med den information som ska lämnas enligt artikel 29, innehållet i och typen av uppgifter som ska rapporteras till hemlandets myndigheter, på grundval av befintliga upplysnings- och rapporteringsskyldigheter.*
- b) Format, frekvens och startdatum för den information som ska rapporteras i enlighet med den information som ska lämnas enligt artikel 29.*

Eiopa ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast [18 månader efter dagen för detta direktivs ikraftträdande].

Kommissionen ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1094/2010.

- 7a. Ett försäkringsföretag som utvecklar och erbjuder eller rekommenderar en försäkringsbaserad investeringsprodukt får fastställa en prissättningsprocess som avser både utvecklings- och distributionsfaserna.*

I

9. *Eiopa ska senast den ... [tolv månader efter ändringsdirektivets ikraftträdande] utarbeta riktlinjer för att närmare ange kriterier för att avgöra huruvida kostnader och avgifter är motiverade och proportionerliga, och Eiopa ska regelbundet uppdatera dessa riktlinjer.*

11. De strategier, processer och system som avses i den här artikeln ska inte påverka några andra krav enligt detta direktiv, inbegripet kraven avseende upplysningar, lämplighet eller ändamålsenlighet, identifiering och hantering av intressekonflikter samt tredjepartsbetalningar.

12. Denna artikel ska inte tillämpas på försäkringsprodukter som utgör försäkringar mot stora risker.”

13. *Senast den ... [fem år efter den dag då detta ändringsdirektiv börjar tillämpas] ska medlemsstaterna till kommissionen och Esma överlämna all relevant information om genomförandet av denna artikel. Kommissionen och Esma får begära ytterligare information från nationella behöriga myndigheter.*

På grundval av denna information från medlemsstaterna ska kommissionen, i samråd med Esma och Eiopa, göra en utvärdering av det faktiska genomförandet av denna artikel och särskilt bedöma

- a) om effekterna av de skärpta produktstyrningskrav som fastställs i denna artikel har lett till bättre valuta för pengarna för medborgarna,*
- b) effekterna av de relevanta bestämmelserna i detta direktiv på potentiella intressekonflikter kopplade till incitament, kostnadsutvecklingen, den totala nivån av icke-professionella investeringar på kapitalmarknaderna, konsumentskydd och distributionsreglernas relevans,*
- c) genomförande av åtgärder för finanskunskap.*

Om kommissionens utvärdering visar att genomförandet av de nya produktstyrningskrav som fastställs i denna artikel inte medför någon positiv förändring för konsumenterna, ska kommissionen vid behov låta sin rapport åtföljas av ett lagstiftningsförslag om ändring av detta direktiv.

17. Artikel 26 ska ersättas med följande:

”Artikel 26

Tillämpningsområde för ytterligare krav

I detta kapitel fastställs krav på försäkringsdistribution, utöver de krav som är tillämpliga på försäkringsdistribution, när försäkringsdistributionen bedrivs i samband med försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Försäkringsbaserade investeringsprodukter får endast distribueras av

- a) en försäkringsförmedlare,
- b) ett försäkringsföretag.”

18. Följande artikel ska införas som artikel 26a:

”Artikel 26a

Marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder

1. Genom undantag från artikel 17.2 ska medlemsstaterna säkerställa att försäkringsbaserade investeringsprodukters marknadsföringsmaterial lätt kan identifieras som sådant och tydligt anger det försäkringsföretag och den försäkringsförmedlare som ansvarar för innehållet och distributionen, oavsett om materialet har framställts direkt eller indirekt av försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsbaserade investeringsprodukters marknadsföringsmaterial utvecklas, formges och tillhandahålls på ett sätt som är rättvist, tydligt, inte vilseledande, balanserat med avseende på presentation av fördelarna och riskerna, och lämpligt med avseende på innehåll och distributionskanaler för målgruppen och om det rör en särskild försäkringsbaserad investeringsprodukt den målmarknad som fastställs i enlighet med artikel 25.1.

Allt marknadsföringsmaterial för försäkringsbaserade investeringsprodukter ska på ett framträdande och enkelt sätt presentera de väsentliga egenskaperna hos de försäkringsbaserade investeringsprodukter som avses.

Informationen ska göras tillgänglig, beroende på mediets egenskaper, via en kaplad skärmbild, skrollning, en QR-kod eller liknande.

I presentationen av de väsentliga egenskaperna hos de försäkringsbaserade investeringsprodukternas marknadsföringsmaterial för icke-professionella kunder, ska det säkerställas att dessa lätt kan förstå de viktigaste delarna i den försäkringsbaserade investeringsprodukten och de främsta riskerna med dem.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsföringsmetoderna utvecklas och används på ett sätt som är rättvist och inte vilseledande, och är anpassat till målgruppen. ***Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsföretag och försäkringsförmedlare som utför profilering av enskilda personer vid tillämpningen av denna punkt fullt ut följer förordning (EU) 2016/679.***
4. Om en utvecklare av en försäkringsbaserad investeringsprodukt utarbetar och tillhandahåller marknadsföringsmaterial som ska användas av en distributör, ska utvecklaren vara ansvarig för innehållet i det marknadsföringsmaterialet och uppdateringen av det. Distributören ska vara ansvarig för användningen av detta marknadsföringsmaterial och ska säkerställa att det endast används för den avsedda målmarknaden och i överensstämmelse med den distributionsstrategi som fastställts för målmarknaden.

Om ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare som erbjuder eller rekommenderar försäkringsbaserade investeringsprodukter som det inte producerar, organiserar sitt eget marknadsföringsmaterial, ska det vara fullt ansvarigt för dess anpassade innehåll, uppdatering och användning, i överensstämmelse med den fastställda målmarknaden.

4a. Om ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare utnyttjar en finfluerarens tjänster ska försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren

- a) upprätta ett skriftligt avtal med finflueraren som fastställer arten och omfattningen av den verksamhet som ska bedrivas för försäkringsföretagets eller försäkringsförmedlarens räkning,***
- b) på begäran förse den behöriga myndigheten med namn- och kontaktuppgifter för alla finfluerare vars tjänster den anlitar,***
- c) regelbundet kontrollera huruvida den verksamhet som bedrivs av finflueraren vars tjänster företaget använder sig av uppfyller kraven i punkterna 1–4.***

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsföretagen och försäkringsförmedlarna avger årliga rapporter till sitt ledningsorgan om användningen av marknadsföringsmaterial och strategier inriktade mot marknadsföringsmetoder, uppfyllandet av relevanta skyldigheter när det gäller marknadsföringsmaterial och marknadsföringsmetoder enligt detta direktiv och om alla andra anmälda oegentligheter och föreslagna lösningar.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella behöriga myndigheterna kan handla i god tid och effektivt varje gång ett marknadsföringsmaterial *sprids på deras territorium* eller en marknadsföringsmetod *som tillämpas på deras territorium* inte uppfyller kraven i punkterna 1–3
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsföretagen och försäkringsförmedlarna bevarar dokumentation om alla sina försäkringsbaserade investeringsprodukters marknadsföringsmaterial *som tillhandahålls eller görs tillgänglig för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder*, eller sitt marknadsföringsmaterial *som tillhandahålls eller görs tillgänglig för icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder* som framställts av en tredjepart som får ersättning eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning.

Uppgifterna ska bevaras under minst hela den tid som förhållandet mellan försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren och kunden varar. Om avtalets löptid är längre än sju år ska endast väsentliga uppgifter bevaras.

Den dokumentationen ska vara åtkomlig för försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren på begäran av den behöriga myndigheten.

I den dokumentation som avses i första stycket ska följande specificeras:

- a) Innehållet i marknadsföringsmaterialet.
- b) Detaljerad information om det medium som används för marknadsföringsmaterialet.
- c) Datum o varaktighet hos marknadsföringsmaterialet inklusive relevanta start- och sluttider.

- d) De segment av kunder som är mål för åtgärden eller faktorerna till grund för profileringen av dem.
- e) De medlemsstater där marknadsföringsmaterialet tillhandahölls.
- f) Identiteten hos varje tredje part som deltar i spridningen av marknadsföringsmaterialet.

Dokumentation om den identitet som anges i led f ska innehålla firma, registrerade adresser, kontaktuppgifter och om det är relevant, användarnamn på sociala medier för de fysiska eller juridiska personer som deltar.

8. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38 för att komplettera detta direktiv i syfte att specificera
- a) de väsentliga egenskaperna hos de försäkringsbaserade investeringsprodukter som ska redovisas i allt marknadsföringsmaterial riktat till icke-professionella kunder eller presumtiva icke-professionella kunder och alla andra relevanta kriterier för att säkerställa att de väsentliga egenskaperna visas på ett framträdande sätt och är lätt tillgängliga för en genomsnittlig icke-professionell kund, oavsett kommunikationssätt.
  - b) De villkor som marknadsföringsmaterialet och marknadsföringsmetoderna för de försäkringsbaserade investeringsprodukter ska uppfylla för att vara rättvisa, tydliga, inte vilseledande, välbalanserade med avseende på presentationen av fördelarna, ***kostnaderna*** och riskerna, och lämpliga med avseende på innehåll och distributionskanaler för målgruppen och, i tillämpliga fall, målmarknaden.”

19. I artikel 28 ska punkt 2 ersättas med följande:

”Om de organisatoriska eller administrativa system som försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget infört i enlighet med artikel 27 för att hantera intressekonflikter inte räcker till för att rimligen kunna förhindra riskerna för att kundens intressen skadas, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget klart och tydligt informera kunden om intressekonflikternas allmänna karaktär eller ursprung i god tid innan kunden binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande.”

20. Artikel 29 ska ersättas med följande:

”Artikel 29

Information till kunder och försäkringstagare

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 18, 19.1 och 19.2 ska medlemsstaterna se till att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter i god tid innan kunderna **eller presumtiva kunder** binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande lämnar lämplig information i individualiserad form till sina kunder avseende de försäkringsbaserade investeringsprodukter som föreslås för kunden. Den informationen ska innehålla åtminstone följande information:
  - a) När rådgivning lämnas:
    - i) Huruvida rådgivningen tillhandahålls på oberoende grund eller inte.
    - ii) Huruvida rådet är grundat på en allmän eller en mer begränsad analys av olika typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter och, om det är tillämpligt, underliggande **investeringsalternativ**, och i synnerhet om urvalet är begränsat till produkter och tillgångar som utvecklas eller tillhandahålls av enheter med nära anknytning till försäkringsförmedlaren och försäkringsföretaget eller med rättsliga eller ekonomiska förbindelser, till exempel ett kontraktsförhållande, som är så nära att det kan äventyra förutsättningarna för rådgivning på oberoende grund.
    - iii) Huruvida försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kommer att ge kunden en regelbunden bedömning av lämpligheten hos den försäkringsbaserade investeringsprodukt som det rekommenderar den kunden.
    - iv) När försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget tillhandahåller oberoende rådgivning till en icke-professionell kund, huruvida det antal försäkringsbaserade investeringsprodukter som rekommenderas begränsas uteslutande till väldiversifierade, icke-komplexa (i enlighet med artikel 30.3) och kostnadseffektiva investeringsprodukter eller inte.

- b) En redovisning av de viktigaste delarna i de försäkringsbaserade investeringsprodukter som föreslås och, om det är tillämpligt, underliggande **investeringsalternativ** och investeringsstrategier, inbegripet lämplig vägledning om och varningar för de risker som är förknippade med den försäkringsbaserade investeringsprodukten och, om det är tillämpligt, de rekommenderade underliggande investeringsalternativen eller den produktens särskilda investeringsstrategier.
- c) Information om det föreslagna försäkringsskyddet, inbegripet en närmare beskrivning av försäkringsförmånerna och försäkringsalternativen, de omständigheter som skulle utlösa dem och, i tillämpliga fall, en sammanfattning av undantagna risker och undantag för vilka inga krav på ersättning kan framställas.
- d) Information om alla uttryckliga och implicita kostnader, tillhörande avgifter och tredjepartsbetalningar, inbegripet alla kostnader och avgifter som har samband med distributionen av den försäkringsbaserade investeringsprodukten, och eventuell kostnad för rådgivning, hur kunden får betala för den och premieperioder.
- e) Tillämplig lag och behörig domstol för avtalet.
- f) Allmän information om de skatteregler som gäller för aktuell försäkringsbaserad investeringsprodukt.

Den information som avses i första stycket led d ska åtföljas av en lämplig förklaring, i standardiserad form och på ett språk som är begripligt för **en icke-professionell kund**, om inverkan av kostnaderna, avgifterna och varje tredjepartsbetalning på den förväntade avkastningen.

Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag anger informationen om alla kostnader, tillhörande avgifter och eventuella tredjemansavgifter som avses i första stycket led d i aggregerad form så att kunden kan förstå den totala kostnaden och den kumulativa effekten på investeringens avkastning. Den totala kostnaden ska uttryckas i belopp och procentsatser beräknat över den försäkringsbaserade

investeringsproduktens löptid. Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska **uttryckligen informera kunderna om möjligheten att begära** en uppdelning per post av kostnaderna och avgifterna **tillhandahålla en sådan uppdelning per post på kundens begäran.**

Om beloppsredovisningen av tredjepartsbetalningarna inte kan fastställas innan avtal ingås ska metoden för att beräkna detta belopp redovisas klart och tydligt för kunden, på ett sätt som är heltäckande och korrekt för en icke-professionell kund.

Försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska också förse sina kunder med information om det exakta beloppet för de tredjepartsbetalningar som erhållits eller betalats i efterhand.

De tredjepartsbetalningar som försäkringsförmedlare och försäkringsföretag betalar eller tar emot i samband med tillhandahållande eller distribution av den försäkringsbaserade investeringsprodukten ska delas upp per post separat. Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska lämna ut information om den kumulativa effekten av sådana tredjepartsbetalningar, inklusive eventuella återkommande tredjepartsbetalningar, på nettoavkastningen över den försäkringsbaserade investeringsproduktens löptid. Syftet med tredjepartsbetalningar och deras inverkan på nettoavkastningen ska förklaras på ett standardiserat sätt och på ett språk som är begripligt för genomsnittskunden.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att utvecklare av försäkringsbaserade investeringsprodukter upprättar en kortfattad individualiserad handling med den viktigaste informationen som ska tillhandahållas årligen till varje icke-professionell kund som innehar produkten (årlig översikt).

Det exakta datum som informationen i den årliga översikten avser ska anges tydligt.

Informationen i den årliga översikten ska vara korrekt och uppdaterad.

Utvecklare ska göra den årliga översikten tillgänglig för varje icke-professionell försäkringstagare kostnadsfritt i elektroniskt format. En papperskopia ska på begäran lämnas utöver den information som är tillgänglig i elektroniskt format.

Den årliga översikten behöver inte lämnas, om värdepappersföretaget erbjuder sina icke-professionella försäkringstagare tillgång via ett onlinesystem som uppfyller kraven för ett varaktigt medium, där aktuella översikter med relevant information är lätt åtkomliga, och företaget har belägg för att den icke-professionella försäkringstagaren har konsulterat dessa översikter minst en gång under de senaste tolv månaderna.

3. Den årliga översikten ska innehålla åtminstone följande viktiga information:

- a) De totala kostnaderna, tillhörande avgifterna och tredjepartsbetalningarna, uttryckta per post i belopp och procentsatser, som betalats eller burits, direkt eller indirekt, av den icke-professionella försäkringstagaren, under de föregående tolv månaderna, och på sammansatt basis sedan starten av kontraktets löptid i samband med den försäkringsbaserade investeringsprodukten.
- b) det årliga resultatet för var och en av den försäkringsbaserade investeringsproduktens underliggande investeringsalternativ och det årliga totala resultatet för portföljen, vart och ett jämfört med tidigare resultat under föregående år.
- c) Summan av de skatter, inklusive eventuell stämpelskatt, transaktionsskatt, källskatt och eventuella andra skatter om de uttas av försäkringsföretaget, med en uppdelning per skatt, som bärs av den icke-professionella kunden i samband med den försäkringsbaserade investeringsprodukten.
- d) I tillämpliga fall, marknadsvärdet, eller det uppskattade värdet om marknadsvärdet inte finns tillgängligt, av den försäkringsbaserade investeringsproduktens underliggande investeringsalternativ.
- e) Betalningar som gjorts av den icke-professionella försäkringstagaren avseende den försäkringsbaserade investeringsprodukten, inbegripet investeringar, insättningar, bidrag, premier och avgifter, under de föregående tolv månaderna, med avdrag för uttag som gjorts.
- f) ■ Prognoser för det förväntade resultatet i slutet av den kontraktuella eller rekommenderade innehavsperioden, på grundval av det aktuella värdet av investeringen och dess resultatutveckling hittills och kopplat till resultatscenarierna före ingåendet av avtalet i det faktablad som föreskrivs

i förordning (EU) nr 1286/2014 och en ansvarsfriskrivning om att de prognoserna kan skilja sig från det faktiska slutvärdet av investeringen.

- g) Information om villkoren och de ekonomiska konsekvenserna av ett förtida avslutande eller byte av leverantör, inbegripet återköpsvärdet och villkoren för återköp av försäkringspolicyn.
- h) En kort sammanfattning av försäkringsskyddet, särskilt försäkringsförmånerna och alla försäkringsalternativ och information om vad som händer när en försäkrad avlider eller andra försäkrade händelser inträffar.
- i) Vid försäkringsbaserade investeringsprodukter för vilka försäkringsvillkoren föreskriver periodiska översyner av premien, förväntade premier för att bibehålla nuvarande försäkringsförmåner till åldrarna 55, 65, 75 och 85.

Utan att det påverkar tillämpningen av kraven i denna punkt ska, om det inte finns tillräcklig information om en viss produkt för att upprätta en årlig översikt, kraven avseende den årliga översikten endast gälla avtal som ingåtts efter ikraftträdandet av direktiv.../... [för in numret på detta ändringsdirektiv].

4. Informationen i punkt 1 och den årliga översikten enligt punkterna 2 och 3 ska lämnas till de icke-professionella kunderna och försäkringstagarna med användande av terminologi och format som följer unionsstandard. ***Utan att det påverkar möjligheten att utveckla erbjuder sina icke-professionella försäkringstagare ett onlinesystem i enlighet med artikel 29.2 femte stycket ska det vara tillåtet att skicka den information som krävs enligt punkterna 1, 2 och 3, varigenom utförliga delar av informationen kan presenteras genom popupfönster eller genom länkar till medföljande skikt, om den årliga översikten tillhandahålls i ett elektroniskt format. I detta fall ska det vara möjligt att skriva ut den årliga översikten som ett enda dokument.***

Efter konsument- och branschtestning och efter samråd med Esma ska Eiopa utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn som specificerar

- a) det relevanta formatet för tillhandahållandet av den information som förtecknas i punkterna 1 och 3, inbegripet dokumentets format och längd, och innehållet i varje del av informationen,

- b) den *standardiserade* terminologi och *de korta och koncisa* tillhörande förklaringar som ska användas *av försäkringsföretag och försäkringsförmedlare* för *redovisning* av den information som förtecknas i punkterna 1 och 3. Förklaringarna ska säkerställa att de sannolikt kommer att förstås av en icke-professionell kund utan särskild kunskap om försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta dessa tekniska standarder för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/2010.

5. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter anger lämpliga varningar på det informationsmaterial inklusive marknadsföringsmaterial, som tillhandahålls till icke-professionella kunder, för att uppmärksamma dem på särskilt riskfyllda försäkringsbaserade investeringsprodukters och, i förekommande fall, underliggande *investeringsalternativs* specifika risker eller potential att orsaka förluster.

Eiopa ska senast [18 månader efter ikraftträdandet av ändringsdirektivet] utarbeta, och regelbundet uppdatera, riktlinjer för begreppet särskilt riskfyllda *eller komplexa* försäkringsbaserade investeringsprodukter med vederbörlig hänsyn tagen till särdragen hos de olika typerna av försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Eiopa ska utarbeta tekniska standarder för tillsyn för att närmare specificera sådana riskvarningars format och innehåll, varvid vederbörlig hänsyn ska tas till de olika typerna av försäkringsbaserade investeringsprodukter och typerna av meddelanden, *inbegripet särdragen hos produkter som erbjuder flera alternativ*.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i tredje stycket i denna punkt i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/2010.

Nationella behöriga myndigheter ska övervaka att riskvarningarna tillämpas. I händelse av farhågor rörande användningen av sådana riskvarningar, eller om de inte används ■, som kan få väsentlig inverkan på investerarskyddet, får de ■ behöriga myndigheterna ålägga de försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter att använda riskvarningar.”

21. Följande artiklar ska införas som artiklarna 29a och 29b:

”Artikel 29a

Incitament

■

2. Medlemsstaterna ska se till att **försäkringsföretagen eller** försäkringsförmedlarna, när de distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med artikel 30.1, endast tar emot eller betalar avgifter eller förmåner från eller till en tredje part på villkor att de försäkringsförmedlarna eller försäkringsföretagen säkerställer att mottagandet eller betalningen av sådana avgifter eller förmåner inte hindrar dem från att fullgöra sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse. Försäkringsförmedlarna eller försäkringsföretagen ska redovisa förekomsten, arten och beloppet av sådana tredjepartsbetalningar i enlighet med artikel 29.
3. Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, i förekommande fall, informerar kunden om mekanismerna för att till kunden överföra avgifter, provisioner, och monetära eller icke-monetära förmåner som erhållits i samband med distributionen av den försäkringsbaserade produkten
4. Medlemsstaterna får ålägga försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag strängare krav med avseende på de frågor som omfattas av denna artikel. Medlemsstaterna får ■ förbjuda eller begränsa erbjudande eller godtagande av arvoden, provisioner eller icke-monetära ersättningar från tredje part för tillhandahållande av rådgivning om försäkringar.

Strängare krav kan inbegripa krav på att alla sådana arvoden, provisioner eller icke-monetära ersättningar återlämnas till kunden eller räknas av mot arvoden som kunden betalar.

De strängare kraven i en medlemsstat som avses i denna punkt ska följas av alla försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, däribland sådana som är verksamma inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, när försäkringsavtal ingås med kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i den medlemsstaten.

4a. Medlemsstaterna ska kräva att när en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter informerar kunden om att rådgivning tillhandahålls på oberoende grund, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget

a) bedöma ett tillräckligt stort antal av de försäkringsprodukter som är tillgängliga på marknaden, vilka ska vara tillräckligt diversifierade med avseende på typ och produktleverantörer för att säkerställa att kundens mål på lämpligt sätt kan tillgodoses, och ska inte vara begränsade till försäkringsprodukter som utfärdats eller tillhandahållits av enheter som har nära förbindelser med försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget,

b) inte motta och behålla avgifter, provisioner eller monetära eller icke-monetära förmåner som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för tredjeparts räkning i fråga om tillhandahållandet av tjänsten till kunder.

Denna punkt ska inte heller hindra försäkringsförmedlare vars rättsliga ställning betecknar dem som oberoende från att presentera sig som icke kontraktsmässigt bundna till ett visst försäkringsföretag om de anger att de får incitament.

5. Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38 för att ytterligare specificera

- a) hur försäkringsförmedlare och försäkringsföretag ska följa de principer som anges i denna artikel,
- b) Kriterierna för bedömning av huruvida försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som betalar eller mottar incitament fullgör sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse.

■

I kundernas bästa intresse

1. **Medlemsstaterna ska kräva att varje försäkringsföretag eller försäkringsförmedlare vid tillhandahållandet till kunder av investeringstjänster, eller i förekommande fall av sidotjänster, handlar hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med sina kunders bästa intresse och särskilt i enlighet med de principer som anges i den här artikeln och i artikel 17.**
- 1a. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsföretagen och försäkringsförmedlarna, för att handla i enlighet med kundens bästa intresse ■ , när de tillhandahåller **investeringsrådgivning** till icke-professionella kunder ska ha skyldighet att
  - a) **informera kunden om utbudet av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller, om det är tillämpligt, underliggande investeringsalternativ som bedömts av försäkringsföretaget eller försäkringsförmedlaren, och tillhandahålla rådgivning på grundval av en bedömning av ett lämpligt antal försäkringsbaserade produkter eller, om det är tillämpligt, underliggande investeringsalternativ som passar kundens behov. Utdet av försäkringsbaserade investeringsprodukter ska återspegla försäkringsföretagets eller försäkringsförmedlarens affärsmodell. Om försäkringsföretagen och försäkringsförmedlare är bundna av exklusiva partnerskap får de sätta samman ett lämpligt utbud av försäkringsbaserade investeringsprodukter eller, om det är tillämpligt, underliggande investeringsalternativ som erbjuds av endast ett försäkringsföretag. I så fall ska kunderna informeras i enlighet med tillämpliga krav, särskilt artikel 29.1 a ii.**
  - b) rekommendera den mest effektiva försäkringsbaserade investeringsprodukten eller, i tillämpliga fall, underliggande **investeringsalternativ** bland de försäkringsbaserade investeringsprodukter som identifierats som lämpliga för kunden enligt artikel 30.1 och som erbjuder liknande egenskaper, **med beaktande av dess resultat, risknivå, kostnader och avgifter som rapporterats i enlighet med artikel 25.1c och, om en likvärdig produkt med högre kostnader rekommenderas, motivera detta på objektiva grunder och registrera motiveringen,**

c) **I**

ca) *inte sätta försäkringsföretagets eller försäkringsförmedlarens finansiella eller övriga intressen framför kundens intressen.*

d) rekommendera försäkringsbaserade investeringsprodukter som är förenliga med kundens krav och behov i fråga om försäkringsskydd.

1b. Om försäkringsföretag och försäkringsförmedlare omfattas av ett förbud mot incitament ska villkoren i denna artikel antas vara uppfyllda. Den nationella behöriga myndigheten får upphäva denna presumtion om ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare inte följer bestämmelserna i denna artikel.

1c. Etiopa får organisera och utföra en obligatorisk peergranskning i samarbete med nationella behöriga myndigheter avseende genomförandet av de skyldigheter som beskrivs i denna artikel.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38 för att närmare specificera hur försäkringsförmedlarna och försäkringsföretagen ska uppfylla de principer som anges i denna artikel.

De delegerade akterna ska beakta arten av de tjänster som erbjuds eller tillhandahålls kunden, arten av de produkter **och, om det är tillämpligt, underliggande investeringsalternativ** som erbjuds eller tas under övervägande, inklusive olika typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter **eller, om det är tillämpligt, underliggande investeringsalternativ**.

22. Artikel 30 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas som punkt -1:

”-1. Medlemsstaterna ska kräva att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter, i god tid innan kunderna binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande, bedömer lämpligheten och ändamålsenligheten hos de försäkringsbaserade investeringsprodukter och, om det är tillämpligt, underliggande **investeringsalternativ**, som ska rekommenderas till, eller som efterfrågas av, kunderna. Var och en av dessa bedömningar ska göras på grundval av

proportionell och nödvändig information om varje kund som erhållits av försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget i enlighet med de krav som anges i denna artikel.

Medlemsstaterna ska se till att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter förklarar syftet med bedömningen av lämpligheten eller ändamålsenligheten för kunden innan någon information begärs från kunden. Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter varnar kunderna, i standardiserad form, om att

- a) tillhandahållande av felaktig eller ofullständig information kan inverka negativt på kvaliteten hos den bedömning som försäkringsförmedlaren och försäkringsföretaget ska göra,
- b) avsaknad av information hindrar försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter från att avgöra om den tjänst eller det finansiella instrument som avses är lämpligt eller ändamålsenligt för kunden, och från att tillhandahålla rådgivning.

Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter lämnar en rapport om den information som samlats in för bedömningen av lämpligheten och ändamålsenligheten till kunderna på deras begäran. Den rapporten ska lämnas i standardiserad form utvecklad av Eiopa.

Eiopa ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att fastställa den förklaring och den varning som avses i andra stycket, och formatet och innehållet i den rapport som avses i tredje stycket.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/2010.

b) Punkterna 1, 2 och 3 ska ersättas med följande:

- ”1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, när det tillhandahåller rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter, inhämta upplysningar
- kundens kunskaper och erfarenheter på det relevanta investeringsområdet för den specifika typen av försäkringsbaserad investeringsprodukt och, om det är tillämpligt, underliggande **investeringsalternativ**, som erbjuds eller efterfrågas, **den kundens** finansiella ställning,
  - förmågan att bära totala eller partiella förluster,
  - investeringsbehov och investeringsmål, inbegripet hållbarhetspreferenser, och risktolerans, så att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kan rekommendera kunden de försäkringsbaserade investeringsprodukter som är lämpliga för den personen, och i synnerhet är förenliga med denna personens risktolerans, förmåga att bära förluster, hållbarhetspreferenser och behov av **diversifiering**.

■

När försäkringsförmedlare och försäkringsföretag tillhandahåller rådgivning som innebär byte av underliggande **investeringsalternativ** ska de inhämta nödvändiga upplysningar om kundens befintliga underliggande **investeringsalternativ** och de rekommenderade nya **investeringsalternativen**, och analysera de förväntade kostnaderna och fördelarna med bytet, så att de på rimliga grunder kan visa att fördelarna med ett byte förväntas vara större än kostnaderna.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 ska medlemsstaterna, **när en försäkringsbaserad investeringsprodukt säljs utan rådgivning**, säkerställa att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget begär att kunden lämnar upplysningar om den personens kunskaper och erfarenheter på det för den specifika typen av försäkringsbaserad investeringsprodukt eller, om det är tillämpligt, underliggande investeringstillgångar relevanta investeringsområdet, som erbjuds eller efterfrågas, så att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget kan bedöma om den eller de planerade försäkringsbaserade investeringsprodukterna är lämpliga för kunden.

Om försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget mot bakgrund av de upplysningar som erhållits enligt första stycket anser att produkten inte är passande för kunden, ska försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget varna kunden. Den varningen ska lämnas i standardiserad form och ska dokumenteras.

Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget ska inte distribuera en försäkringsbaserad investeringsprodukt försedd med en varning som anger att produkten eller tjänsten inte är lämplig, om inte kunden begär att genomföra den trots en sådan varning och försäkringsföretaget godtar att ingå avtalet på begäran av kunden. Både kundens begäran och försäkringsföretagets godtagande ska dokumenteras.

Eiopa ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa format och innehåll för den varning som avses i andra stycket.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/2010 anta dessa tekniska standarder för tillsyn.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20.1 får medlemsstaterna, när ingen rådgivning ges om försäkringsbaserade investeringsprodukter, göra undantag från de skyldigheter som avses i punkt 2 i den här artikeln och tillåta försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag att utföra försäkringsdistributionsverksamhet i samband med försäkringsbaserade investeringsprodukter inom sina territorier utan att de behöver inhämta de upplysningar eller göra en sådan bedömning som avses i punkt 2 i den här artikeln, om samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Försäkringsdistributionsverksamheten rör något av följande:
  - i) Försäkringsbaserade investeringsprodukter som endast ger investeringsexponering för finansiella instrument som bedöms som icke-komplexa enligt direktiv 2014/65/EU och som inte innehåller en struktur som gör det svårt för kunden att förstå den därmed förbundna risken.

- ii) Andra icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med denna punkt.
- b) Försäkringsdistributionen utförs på initiativ av kunden.
- c) Kunden är klart och tydligt informerad om att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget, när de tillhandahåller försäkringsdistributionen, inte behöver bedöma den tillhandahållna eller erbjudna försäkringsbaserade investeringsproduktens eller den tillhandahållna eller erbjudna försäkringsdistributionens ändamålsenlighet och att kunden därför inte åtnjuter samma skydd som avses i de relevanta uppförandereglerna. En sådan varning ska lämnas i standardiserad form.
- d) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget fullgör sina skyldigheter enligt artiklarna 27 och 28.

Alla försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, däribland sådana som utövar verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, ska – om de inte tillämpar det undantag som avses i denna punkt – när de distribuerar försäkringsbaserade investeringsprodukter till kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i en medlemsstat agera i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i den berörda medlemsstaten.

Eiopa ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa format och innehåll för den varning som avses i första stycket led c.

Eiopa ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 18 månader efter dagen för ikraftträdandet].

Kommissionen ska ges befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1094/201039.”

- c) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Medlemsstaten ska säkerställa att försäkringsförmedlarna eller försäkringsföretagen på ett varaktigt medium lämnar tillfredsställande rapporter till kunden om

försäkringsdistributionsverksamheten. De rapporteringarna ska innehålla regelbundna meddelanden till kunder, med beaktande av typen av och komplexiteten hos de aktuella försäkringsbaserade investeringsprodukterna och arten av den tjänst som tillhandahållits kunden, och ska, i förekommande fall, innehålla uppgifter om kostnaderna för de transaktioner och tjänster som utförts för kundens räkning.

Medlemsstaterna ska säkerställa att försäkringsförmedlarna eller försäkringsföretagen, när de tillhandahåller rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter, i tillräckligt god tid innan avtalet ingås, lämnar ett lämplighetsutlåtande till kunden på ett varaktigt medium som specificerar vilken rådgivning som getts och hur denna rådgivning motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper. Tillhandahållandet av en sådan bedömning ska göras i tillräckligt god tid innan kunden binds av ett försäkringsavtal eller försäkringserbjudande för att säkerställa att kunden ges tillräcklig tid att granska den, och vid behov, erhåller ytterligare information eller klargöranden från försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget.

Medlemsstaterna ska säkerställa att om försäkringsavtalet ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att ett lämplighetsutlåtande tillhandahålls i förväg, får försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget lämna ett skriftligt lämplighetsutlåtande på ett varaktigt medium omedelbart efter det att kunden har bundits av ett försäkringsavtal, under förutsättning att båda följande villkor är uppfyllda:

- a) Kunden har gett sitt samtycke till att erhålla lämplighetsutlåtandet utan oskäligt dröjsmål efter det att avtalet ingåtts.
- b) Försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga ingåendet av avtalet så att lämplighetsutlåtandet först kan erhållas före sådant ingående.

Medlemsstaterna ska säkerställa att om en försäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag har informerat kunden om att de kommer att utföra en regelbunden lämplighetsbedömning ska den regelbundna rapporten innehålla en uppdaterad förklaring om hur den försäkringsbaserade investeringsprodukten motsvarar den icke-professionella kundens preferenser, mål och andra egenskaper.

d) Följande **punkt** ska införas:

”5a. Medlemsstaterna får ålägga distributörerna strängare krav med avseende på de frågor som omfattas av denna artikel. Medlemsstaterna får i synnerhet göra det tillhandahållande av rådgivning som avses i artikel 30 obligatoriskt för försäljning av försäkringsbaserade investeringsprodukter, eller för vissa typer av dem.

Medlemsstaterna ska säkerställa att deras strängare krav som avses i första stycket ska följas av alla försäkringsförmedlare eller försäkringsföretag, däribland sådana som är verksamma inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, när försäkringsavtal ingås med kunder som har sin hemvist eller sitt etableringsställe i den medlemsstaten.

■
■

e) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta delegerade akter i enlighet med artikel 38 för att närmare specificera hur försäkringsförmedlarna och försäkringsföretagen ska uppfylla de principer som anges i denna artikel när de utför försäkringsdistributionsverksamhet i samband med försäkringsbaserade investeringsprodukter, inklusive vad gäller

- a) den information som ska inhämtas vid bedömning av de försäkringsbaserade investeringsprodukternas lämplighet och ändamålsenlighet för kunderna,
  - b) kriterierna för att bedöma icke-komplexa försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med punkt 3 a ii i den här artikeln,
  - c) innehåll och format för registren och avtal om tillhandahållande av tjänster till kunder och regelbundna rapporter till kunderna om de tjänster som tillhandahålls.
- ca) *Kriterierna för att bedöma finansiella produkters överensstämmelse med en kunds hållbarhetspreferenser och beskriva förfarandena för att skraddarsy en portfölj eller ett erbjudande om en investeringsprodukt i syfte att tillgodose kundens hållbarhetspreferenser.***

De delegerade akterna ska beakta arten av de tjänster som erbjuds eller tillhandahålls kunden, arten av de produkter som erbjuds eller tas under övervägande, inklusive olika typer av försäkringsbaserade investeringsprodukter och kundens ställning som icke-professionell eller professionell kund.”

23. Artikel 35.2 ska ändras på följande sätt:

a) Led a ska ersättas med följande:

”a) Särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om potentiella eller faktiska överträdelser och uppföljning av dem, inbegripet inrättande av säkra kommunikationskanaler för sådana rapporter.

b) Följande stycke ska läggas till:

”I de särskilda förfaranden som avses i led a ska också ingå att på förstasidan av varje behörig myndighets webbplats skapa en länk till ett enkelt rapporteringsformulär så att personer kan rapportera potentiella eller faktiska överträdelser av unionsrätten. Medlemsstaterna ska anmoda de behöriga myndigheterna att analysera, utan onödigt dröjsmål, alla rapporter som lämnas in via det rapporteringsformuläret.

24. Följande artikel ska införas som artikel 35a:

”Artikel 35a

Förfarande för att hantera verksamhet som erbjuds digitalt utan auktorisation eller registrering

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att om en fysisk eller juridisk person bedriver försäkringsdistributionsverksamhet online som riktar sig till kunder på dess territorium utan att vara registrerad i enlighet med artikel 3 i detta direktiv eller auktoriserad i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG, eller om en behörig myndighet har rimliga skäl att misstänka att det organet bedriver sådan verksamhet utan att vara registrerat i enlighet med artikel 3 i detta direktiv eller auktoriserat i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG, den behöriga myndigheten vidtar alla lämpliga och proportionella åtgärder för att förhindra denna distributionsverksamhet, inklusive tillhörande marknadsföringsmaterial, genom att

utnyttja de tillsynsbefogenheter som avses i artikel 12.3. Varje sådan åtgärd ska beakta principerna om samarbete mellan medlemsstaterna som anges i detta direktiv.

Första stycket ska också tillämpas på en finfluerare som ersätts eller uppmuntras genom icke-monetär ersättning av ett försäkringsföretag eller en försäkringsförmedlare utan att vara registrerad i enlighet med artikel 3 i detta direktiv eller auktoriserad i enlighet med artikel 14 i direktiv 2009/138/EG, om en sådan finfluerare genom offentliga sociala medieplattformstjänster marknadsför försäkringsbaserade investeringsprodukter eller underliggande investeringsalternativ för ett sådant försäkringsföretags eller en sådan försäkringsförmedlares räkning.

2. Medlemsstaterna ska föreskriva att de behöriga myndigheterna offentliggör alla åtgärdsbeslut som fattats med stöd av punkt 1, i enlighet med artikel 32.

De behöriga myndigheterna ska meddela Eiopa varje beslut som avses i punkt 2 utan onödigt dröjsmål. Eiopa ska upprätta en elektronisk databas som ska innehålla de beslut som inkommer från de behöriga myndigheterna och som ska vara tillgänglig för alla behöriga myndigheter. Eiopa ska offentliggöra en förteckning över samtliga beslut som fattats, med en beskrivning av den fysiska eller juridiska person som berörs och de typer av tjänster eller produkter som tillhandahålls. Förteckningen ska vara tillgänglig för allmänheten genom en länk på Eiopas webbplats. När det gäller fysiska personer ska förteckningen inte medföra offentliggörande av fler personuppgifter om de fysiska personerna än de som offentliggörs av den behöriga myndigheten med stöd av första stycket, och i enlighet med artikel 32.”

25. Artikel 38 ska ersättas med följande:

”Artikel 38

Delegerade akter

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 39 med avseende på artiklarna 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b och 30.

26. Artikel 39 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkterna 2 och 3 ska ersättas med följande:

”2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b och 30 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 22 februari 2016.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b och 30 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.”

b) Följande punkt ska införas som punkt 3a:

”3a. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.”

c) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b och 30 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

24. Bilaga I ska ändras i enlighet med bilaga III till detta direktiv.

Artikel 3

Ändringar av direktiv 2009/138/EG

Avdelning II Kapitel 1 Avsnitt 5 i direktiv (EU) 2009/138 ska ändras på följande sätt:

1. Rubriken ska ersättas med följande:

”Avsnitt 5

Uppsägningsrätt”

2. Följande text ska utgå:

”Underavsnitt 1

Skadeförsäkring”

3. Artikel 183 och artikel 184 ska utgå.

4. Följande text ska utgå:

”Underavsnitt 1

Livförsäkring”

5. Artikel 185 ska utgå.

Artikel 4

Ändringar av direktiv 2009/65/EG

Direktiv 2009/65/EC ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkter ska införas som punkterna 1a–1f:

”1a. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna ålägga förvaltningsbolagen att handla på ett sådant sätt att det förhindras att orimliga kostnader debiteras fondföretaget och dess andelsägare.

De kostnader som uppfyller följande villkor ska betraktas som rimliga:

a) Kostnaderna **överstiger inte det högsta belopp som anges** i det prospekt som avses i artikel 69 och de basfakta för investerare som avses i artikel 78.

b) Kostnaderna **har uppkommit på ett korrekt sätt i samband med eller för att möjliggöra**

i) driften av fondföretaget med beaktande av dess struktur,
investeringsstrategi, mål **och policy**, eller

ii) efterlevnaden av rättsliga regulatoriska krav.

- c) Kostnaderna bärs av investerarna på ett sätt som säkerställer en rättvis behandling av investerare.
- 1b. Medlemsstaterna ska kräva att förvaltningsbolagen fastställer, tillämpar och ser över en prissättningsprocess som gör det möjligt att identifiera och kvantifiera alla kostnader som bärs av fondföretaget eller dess andelsägare. Före auktorisationen av fondföretaget och under dess existens ska den prissättningsprocessen säkerställa att följande villkor uppfylls:
- a) Kostnaderna är inte orimliga.
- b) De kostnader som bärs av icke-professionella investerare är motiverade och står i proportion till produktens egenskaper, **mot bakgrund av det totala värde som tillfaller andelsägarna**, med beaktande av fondföretagets egenskaper, inbegripet dess investeringsmål, **policy**, investeringsriktlinjer, investeringsstrategi, förväntade avkastning, risknivå och andra relevanta egenskaper.
- 1c. Medlemsstaterna ska säkerställa att förvaltningsbolagen är ansvariga för effektiviteten och kvaliteten hos sina prissättningsprocesser. Prissättningsprocessen ska vara tydligt dokumenterad, ska tydligt ange det ansvar som åligger förvaltningsbolagens ledningsorgan när det gäller att fastställa och se över de kostnader som bärs av investerarna, och ska regelbundet ses över. Bedömningen av kostnaderna ska grundas på objektiva kriterier och en objektiv metod, **och ska innehålla en jämförelse med marknadsprodukter, såsom fondföretag med liknande egenskaper i fråga om investeringsmål, strategi, risknivå och andra relevanta egenskaper**.
- 1d. Medlemsstaterna ska ålägga förvaltningsbolagen att ■ en gång om året bedöma om orimliga kostnader har debiterats fondföretaget eller dess andelsägare.
- Medlemsstaterna ska ålägga förvaltningsbolagen att **utan onödigt dröjsmål** ersätta investerarna, om orimliga kostnader har debiterats fondföretaget eller dess andelsägare, **eller om kostnaderna har beräknats felaktigt till nackdel för fondföretaget eller dess andelsägare**.

Medlemsstaterna ska ålägga förvaltningsbolagen att rapportera till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och till de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat, till förvaringsinstitutet och till fondföretagets revisorer, situationer där orimliga kostnader har debiterats fondföretaget eller dess andelsägare.

- 1e. Medlemsstaterna ska ålägga förvaltningsbolagen att åtminstone en gång om året bedöma de villkor som nämns i punkt 1 b. Bedömningen ska beakta de kriterier som fastställs i prissättningsprocessen ■ .

■

***1f. Esma ska senast fyra år efter ikraftträdandet av direktiv (EU).../...
[Publikationsbyrån: inför numret på detta ändringsdirektiv] i samarbete med nationella behöriga myndigheter anordna och genomföra en peergranskning av genomförandet av de skyldigheter som beskrivs i denna artikel, inbegripet kostnaderna för ersättning till enskilda investerare.”***

- b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

- i) De inledande orden ska ersättas med följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 116 ska kommissionen, genom delegerade akter i enlighet med artikel 112a, anta åtgärder för att se till att förvaltningsbolag fullgör de skyldigheter som avses i punkterna 1–1e, särskilt”

- ii) Led b ska ersättas med följande:

”b) specificera nödvändiga principer för att säkerställa att förvaltningsbolagen effektivt utnyttjar de resurser och förfaranden som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl,”

- iii) Följande led ska läggas till som leden d och e:

”d) specificera minimikraven för prissättningsprocessen för att förhindra att orimliga kostnader debiteras fondföretaget och dess andelsägare, särskilt genom att

i) säkerställa att kostnader korrekt identifieras och kvantifieras, och uppfyller kraven i punkt 1a a,

ii) identifiera vilka kostnader som kan åläggas fondföretaget och dess andelsägare med beaktande av kostnadernas nivå och art genom hänvisning till

en förteckning över kostnader som får medräknas som uppfyller villkoren i punkt 1a b och 1a c, och villkoren på vilka de behöriga myndigheterna får auktorisera, från fall till fall, kostnader som inte är upptagna i förteckningen av kostnader som får medräknas men uppfyller villkoren i punkt 1a b och 1a c,

iii) identifiera möjliga intressekonflikter och åtgärder för att motverka uppkomsten av intressekonflikter,

iv) införa ett förfarande för att fastställa storleken på ersättningen, om orimliga kostnader har ålagts investerarna,

v) fastställa ett förfarande som ska inledas när det felaktigt debiterade beloppet är väsentligt och överstiger ett tröskelvärde som ska fastställas på grundval av befintliga nationella behöriga myndigheters riktlinjer för ersättningsförfaranden,

e) ange kriterier för att avgöra om kostnader är motiverade och proportionella i enlighet med punkt 1b b **■** .”

c) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Senast den ... [Publikationsbyrån: ange datum = fem år från och med den dag som avses i artikel 7.2 i detta direktiv], efter samråd med Esma, ska kommissionen lägga fram en rapport för rådet och parlamentet om genomförandet av denna artikel. I rapporten ska åtminstone följande utvärderas:

a) Om denna artikel har haft positiv inverkan på de kostnader och de resultat som fondföretaget erbjuder sina icke-professionella kunder och i vilken utsträckning.

b) Om bedömningen i enlighet med punkt 1e är proportionell vad gäller komplexitet och kostnader som åsamkas förvaltningsbolagen.”

ba) Om det skulle kunna finnas andra mekanismer för att hantera höga kostnader som åsamkas investerare på unionsnivå, inbegripet lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder.”

2. Följande artikel ska införas som artikel 20a:

”Artikel 20a

För vart och ett av de fondföretag som förvaltningsbolaget förvaltar ska det till den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat lämna information om de kostnader som bärs av investerarna och om fondföretagets resultat, för varje fond, eller för fondföretagets aktieslag om de aktieslagen har olika kostnadsstrukturer.”

3. I artikel 30 ska andra stycket ersättas med följande:

”Med uttrycket ”förvaltningsbolag” ska vid tillämpningen av de artiklar som avses i första stycket avses ”investeringsbolag”, med undantag för artikel 14.1d andra stycket.”

4. I artikel 90 ska följande stycke läggas till:

”Denna artikel påverkar inte tillämpningen av artikel 14.”

5. ■ Artikel 98.2 ska **ändras på följande sätt**:

- i) Följande led ska **införas**:

”ea) I enlighet med artikel 69a i direktiv 2014/65/EU genomföra regelbundna kontroller av anpassningen av fondföretagets kvalitativa och kvantitativa egenskaper på marknaden till relevanta referensvärden och vid behov vidta korrigerande åtgärder.”

- ii) **Följande led ska läggas till**:

”n) Utan att det påverkar eventuell ersättning enligt artikel 14.1d, kräva ersättning till investerare, om orimliga kostnader har debiterats fondföretaget eller dess andelsägare.”

6. I artikel 99.6 ska följande led läggas till som led h:

2h) Utan att det påverkar eventuell ersättning enligt artikel 14.1d, ett krav på ersättning till investerare, om orimliga kostnader har debiterats fondföretaget eller dess andelsägare, **eller om kostnader har beräknats felaktigt till nackdel för fondföretaget eller dess andelsägare,**

samtidigt som hänsyn tas till att ersättningsförfarandena ska stå i proportion till det felaktigt debiterade beloppet, särskilt ur teknisk och operativ synvinkel.”

7. I artikel 112a.2 ska följande stycke införas efter fjärde stycket:

”Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 14 ska ges till kommissionen för en period av fyra år från och med den [EUT: ange datum för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].”

Artikel 5

Ändring av direktiv 2011/61/EU

Direktiv 2011/61/EU ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 12 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkter ska införas som punkterna 1a–1f:

”1a. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna ålägga AIF-förvaltare att handla på ett sådant sätt att det förhindras att orimliga kostnader debiteras AIF-fonder och deras andelsägare.

De kostnader som uppfyller följande villkor ska betraktas som rimliga:

a) ***De överstiger inte det högsta belopp som anges*** i prospektet i enlighet med artikel 23.3, fondbestämmelserna eller bolagsordningen i enlighet med artikel 23.1 och faktabladet i enlighet med artikel 5.1 i förordning (EU) nr 1286/2014.

b) ***De har uppkommit på ett korrekt sätt i samband med eller för att möjliggöra***
i) driften av AIF-fonden med beaktande av dess struktur, investeringsstrategi, mål ***och policy***, eller
ii) efterlevnaden av rättsliga eller regulatoriska krav.

c) ***De*** bärs av investerarna på ett sätt som säkerställer en rättvis behandling av investerarna, utom i de fall som nämns i artikel 12.1, där fondbestämmelserna eller bolagsordningen för AIF-fonden tillåter förmånsbehandling.

1b. Medlemsstaterna ska kräva att AIF-förvaltare fastställer, tillämpar och ser över en prissättningsprocess som gör det möjligt att identifiera och kvantifiera alla kostnader som

bärs av AIF-fonder och deras andelsägare. Prissättningsprocessen ska säkerställa att följande villkor uppfylls:

a) Kostnaderna är inte orimliga.

b) De kostnader som bärs av icke-professionella investerare är motiverade och står i proportion till produktens egenskaper, **mot bakgrund av det totala värde som tillfaller andelsägarna och** med beaktande av AIF-fondens egenskaper, inbegripet dess investeringsmål, **policy**, investeringsriktlinjer, investeringsstrategi, förväntade avkastning, risknivå och andra relevanta egenskaper.

1c. Medlemsstaterna ska säkerställa att AIF-förvaltare är ansvariga för effektiviteten och kvaliteten hos sina prissättningsprocesser. Prissättningsprocessen ska vara tydligt dokumenterad, ska tydligt ange det ansvar som åligger AIF-förvaltarens ledningsorgan när det gäller att fastställa och se över de kostnader som bärs av investerarna, och ska regelbundet ses över. Bedömningen av kostnaderna ska grundas på objektiva kriterier och en objektiv metod, **och ska innehålla** en jämförelse med **marknadsprodukter, såsom AIF-fonder med liknande egenskaper i fråga om investeringsmål, strategi, risknivå och andra relevanta egenskaper.**

1d. Medlemsstaterna ska ålägga AIF-förvaltare att **■** en gång om året bedöma om orimliga kostnader har debiterats AIF-fonden eller dess andelsägare.

Medlemsstaterna ska ålägga AIF-förvaltare att **utan onödigt dröjsmål** ersätta investerarna, om orimliga kostnader har debiterats AIF-fonden eller dess andelsägare **eller om kostnaderna har beräknats felaktigt till nackdel för AIF-fonden eller dess andelsägare.**

Medlemsstaterna ska ålägga AIF-förvaltare att rapportera till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och till de behöriga myndigheterna i AIF-fondens hemmedlemsstat, till förvaringsinstitutet och till AIF-förvaltarens och AIF-fondens revisorer, situationer där orimliga kostnader har debiterats AIF-fonden eller dess andelsägare.

1e. Medlemsstaterna ska ålägga AIF-förvaltare att åtminstone en gång om året bedöma de villkor som nämns i punkt 1b b. Bedömningen ska beakta de kriterier som fastställs i prissättningsprocessen **■** .

■

1f. Esma ska senast fyra år efter ikraftträdandet av direktiv (EU).../...

[Publikationsbyrå: inför numret på detta ändringsdirektiv] i samarbete med nationella behöriga myndigheter anordna och genomföra en peergranskning av genomförandet av de skyldigheter som beskrivs i denna artikel.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

- ”3. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 56, och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58, anta åtgärder för att närmare ange de kriterier som de berörda behöriga myndigheterna ska tillämpa vid bedömningen av huruvida AIF-förvaltare fullgör sina skyldigheter enligt punkt 1 i denna artikel och åtgärder för att säkerställa att AIF-förvaltare fullgör de skyldigheter som avses i punkterna 1–1e i denna artikel, särskilt för att
- a) specificera minimikraven för prissättningsprocessen för att förhindra att orimliga kostnader debiteras AIF-fonden och dess andelsägare, särskilt genom att
    - i) säkerställa att kostnader korrekt identifieras och kvantifieras, och uppfyller villkoret i punkt 1a a,
    - ii) identifiera vilka kostnader som kan åläggas AIF-fonden och dess andelsägare med beaktande av kostnadernas nivå och art genom hänvisning till en förteckning över kostnader som får medräknas som uppfyller villkoren i punkt 1a b och 1a c, och villkoren på vilka de behöriga myndigheterna får auktorisera, från fall till fall, kostnader som inte är upptagna i förteckningen av kostnader som får medräknas men uppfyller villkoren i punkt 1a b och 1a c,
    - iii) identifiera möjliga intressekonflikter och åtgärder för att motverka uppkomsten av intressekonflikter,
    - iv) införa ett förfarande för att fastställa storleken på ersättningen, om orimliga kostnader har ålagts investerarna, **och fastställa ett förfarande som ska inledas när det felaktigt debiterade beloppet är väsentligt och överstiger ett tröskelvärde som ska fastställas på grundval av befintliga nationella behöriga myndigheters riktlinjer för ersättningsförfaranden,**

b) ange kriterier för att avgöra om kostnader är motiverade och proportionella i enlighet med punkt 1b b .”

c) Följande punkt ska läggas till som punkt 4:

”4. Senast den ... [Publikationsbyrån: ange datum = fem år från och med den dag som avses i artikel 7.2 i detta direktiv], efter samråd med Esma, ska kommissionen lägga fram en rapport för rådet och parlamentet om genomförandet av denna artikel.

I rapporten ska åtminstone följande utvärderas:

a) Om denna artikel har haft positiv inverkan på de kostnader och de resultat som AIF-fonden erbjuder sina icke-professionella kunder och i vilken utsträckning.

b) Om bedömningen i enlighet med punkt 1e är proportionell vad gäller komplexitet och kostnader som åsamkas AIF-förvaltarna.”

ba) Om det skulle kunna finnas andra mekanismer för att hantera höga kostnader som åsamkas investerare på unionsnivå, inbegripet lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder.”

2. I artikel 24.2 ska följande led läggas till som led f:

”f) Information om de kostnader som bärs av investerarna och om AIF-fondens resultat, för varje AIF-fond, eller för AIF-fondens aktieslag om de aktieslagen har olika kostnadsstrukturer.”

3. I artikel 46.2 ska följande led läggas till:

”ea) I enlighet med artikel 69a i direktiv 2014/65/EU genomföra regelbundna kontroller av anpassningen av fondföretagets kvalitativa och kvantitativa egenskaper på marknaden till relevanta referensvärden och vid behov vidta korrigerande åtgärder.

n) Utan att det påverkar eventuell ersättning enligt artikel 12.1d, kräva ersättning till investerare om orimliga kostnader har debiterats AIF-fonden eller dess andelsägare, eller om kostnader har beräknats felaktigt till nackdel för AIF-fonden eller dess andelsägare, samtidigt som hänsyn tas till att ersättningsförfarandena ska stå i proportion till det felaktigt debiterade beloppet, särskilt ur teknisk och operativ synvinkel.”

4. I artikel 56.1 ska följande mening införas efter första meningen:

De befogenheter att anta delegerade akter som avses i artikel 12 ska ges till kommissionen för en period på fyra år från och med [EUT: ange datum för ändringsdirektivets ikraftträdande].”

Artikel 6

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [Publikationsbyrån: infoga det datum som infaller 12 månader efter detta direktivs ikraftträdande] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.
2. De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den [Publikationsbyrån: infoga det konkreta datum som infaller 18 månader efter ***offentliggörandet i Europeiska unionens officiella tidning av de delegerade akter som avses i artikel 89 i direktiv 2014/65/EU, artikel 38 i direktiv (EU) 2016/97, artikel 112a.2 i direktiv 2009/65/EG och artikel 56 i direktiv 2011/61/EG***].
3. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
4. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 7

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 8

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA I

I bilaga II till direktiv 2014/65/EG ska avsnitt II.1 ändras på följande sätt:

1. Fjärde stycket ska ersättas med följande:

”Den lämplighetsprövning som gäller för chefer och direktörer i enheter som är **auktoriserade** enligt **nuvarande** direktiv eller andra EU-direktiv på det finansiella området kan ses som exempel på bedömning av expertis och kunskap. När det gäller små enheter ska den person som bedöms enligt den bedömningen vara den person som auktoriserats att utföra transaktioner på enhetens vägnar.”

2. Femte stycket ska ändras på följande sätt:

-1. Första strecksatsen ska ersättas med följande:

” – Kunden har regelbundet utfört transaktioner av betydande storlek på den relevanta marknaden.

Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa frekvensen och storleken på de transaktioner som behöver genomföras för relevanta marknadskategorier.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den ... [EUT: inför datum 6 månader efter dagen för detta ändringsdirektivs ikraftträdande].

Kommissionen ges befogenhet att anta dessa tekniska standarder för tillsyn i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.”

1. Andra och tredje strecksatsen ska ersättas med följande:

”– Storleken av kundens portfölj av finansiella instrument, definierad som kontantinsättningar och innehav av finansiella instrument, överstiger 250 000 EUR i genomsnitt under de tre senaste åren.

– Kunden arbetar eller har arbetat inom finanssektorn **eller inom en annan sektor relaterad till investeringsbeslutet** eller har genomfört kapitalmarknadsverksamhet som kräver köp och försäljning av finansiella instrument och/eller förvaltning av en portfölj med finansiella instrument under minst ett år i en befattning som kräver kunskap om transaktionerna eller tjänsterna i fråga.”

2. Följande strecksats ska läggas till:

” – kunden kan för företaget belägga erkänd utbildning som styrker hans eller hennes förståelse av de relevanta transaktionerna eller tjänsterna i fråga och förmåga att på ett adekvat sätt utvärdera riskerna. **Detta kriterium ska inte kombineras enbart med kriteriet storleken av kundens finansiella portfölj.**”

3. Följande stycken ska läggas till:

”Om kunden är en juridisk person ska minst två av följande kriterier vara uppfyllda:

- Balansomslutning: 10 000 000 EUR
- Nettoomsättning: 20 000 000 EUR
- Tillgångar: 1 000 000 EUR

Värdepappersföretaget ska bedöma att den rättsliga representanten för den juridiska personen eller den person som ansvarar för investeringstransaktionerna för den juridiska personens räkning, förstår de relevanta transaktionerna eller tjänsterna i fråga, har förmåga att fatta investeringsbeslut i linje med den juridiska personens mål, behov och finansiella kapacitet och förmåga att bedöma riskerna på ett adekvat sätt.”

BILAGA II

Bilaga V till direktiv 2014/65/EU ska ändras på följande sätt:

”Bilaga V

Minimikrav på yrkeskunskap och kompetens

(enligt artikel 24d.2)

- a) Förstå de viktigaste egenskaperna, riskerna och delarna hos de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas, inbegripet eventuella allmänna skattemässiga konsekvenser för kunden i samband med transaktioner.
- b) Förstå de totala kostnader och avgifter som kunden kommer att bära i samband med den typ av investeringsprodukt som erbjuds eller rekommenderas och kostnaderna med anknytning till tillhandahållandet av rådgivningen och andra eventuella tillhörande tjänster som tillhandahålls.
- c) Förstå hur den typ av investeringsprodukt som företaget tillhandahåller kanske inte är lämplig för kunden, efter att ha bedömt den relevanta information som tillhandahållits av kunden mot bakgrund av förändringar som inträffat sedan den relevanta informationen samlades in.
- d) Förstå hur finansmarknaderna fungerar och hur de påverkar värdet på och prissättningen av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunderna.
- e) Förstå effekterna av den makroekonomiska utvecklingen, nationella/regionala/globala händelser på finansmarknaderna och på värdet av de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunderna.
- f) Förstå skillnaden mellan tidigare resultatscenarier och framtida resultatscenarier samt gränserna för prognoser.
- g) Förstå de allmänna konsekvenserna av de viktigaste delarna av det finansiella regelverket.
- h) Bedöma data som är relevanta för de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder, såsom faktablad, prospekt, finansiella rapporter eller finansiella data.
- i) Förstå specifika marknadsstrukturer för den typ av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunderna.
- j) Förstå värderingsprinciperna för den typ av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunderna.
- k) Känna till grunderna i portföljförvaltning, bland annat kunna förstå konsekvenserna av diversifiering när det gäller enskilda investeringsalternativ.
- l) Förstå begreppet hållbara investeringar **som bidrar till ett miljömässigt eller socialt mål** och hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.”

BILAGA III

I del I i bilaga I till direktiv (EU) 2016/97 ska följande led läggas till:

”ha) För försäkringsbaserade investeringsprodukter, nödvändig minimikunskap om begreppet hållbara investeringar som bidrar till ett miljömässigt eller socialt mål, inbegripet hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.”

■ Del II i bilaga I till förordning (EU) 2016/97 ska ändras på följande sätt:

1. Led a ska ersättas med följande:

”a) Nödvändig minimikunskap om de försäkringsbaserade investeringsprodukternas viktigaste egenskaper, risker och särdrag, inbegripet villkor och nettopremier och, i tillämpliga fall, garanterade och icke-garanterade ersättningar samt de finansiella risker som bärs av försäkringstagarna och eventuella allmänna skattemässiga konsekvenser för kunden.”

2. Följande led ska införas som led aa:

”aa) Nödvändig minimikunskap om de totala kostnader och avgifter som bärs av kunden i samband med den typ av försäkringsbaserad investeringsprodukt som erbjuds eller rekommenderas och om kostnaderna för tillhandahållandet av rådgivningen och andra eventuella tillhörande relaterade tjänster som tillhandahålls.”

3. Led c ska ersättas med följande:

”c) Nödvändig miniminivå vad gäller finansiell kompetens, inbegripet

- i) förstå hur finansmarknaderna fungerar och hur de påverkar värdet på och prissättningen av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder,
- ii) förstå effekterna av makroekonomisk utveckling, nationella/regionala/globala händelser på finansmarknaderna och på värdet av de finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder,
- iii) förstå skillnaden mellan tidigare resultat och framtida resultatscenarier samt gränserna för prognostisering,
- iv) förstå specifika marknadsstrukturer för den typ av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder,
- v) förstå värderingsprinciperna för den typ av finansiella instrument som erbjuds eller rekommenderas till kunder”

4. Följande led ska införas som leden fa och fb:

- ”fa) Nödvändig minimikunskap för att bedöma data som är relevanta för de försäkringsbaserade investeringsprodukter som erbjuds eller rekommenderas till kunder, såsom faktablad, prospekt, finansiella rapporter eller finansiella data
- fb) Nödvändiga minimikunskaper om de allmänna konsekvenserna av de viktigaste delarna av det finansiella regelverket

5. Led i ska ersättas med följande:
- ”i) Nödvändiga minimikunskaper om att bedöma kundernas behov, inbegripet förståelse av hur den typ av försäkringsbaserad investeringsprodukt som företaget tillhandahåller kanske inte är lämplig för kunden, efter att ha bedömt den relevanta information som tillhandahållits av kunden mot bakgrund av förändringar som inträffat sedan den relevanta informationen samlades in”
6. Följande led ska införas som led ia:
- ”ia) Förstå begreppet hållbara investeringar och hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.”
- 6a. Följande punkt ska införas som punkt ka:**
- ”ka) För försäkringsbaserade investeringsprodukter, nödvändig minimikunskap om begreppet hållbara investeringar som bidrar till ett miljömässigt eller socialt mål, inbegripet hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.”**
7. Led l ska utgå.

I del III i bilaga I till direktiv (EU) 2016/97 ska följande led läggas till:

”ia) För försäkringsbaserade investeringsprodukter, nödvändig minimikunskap om begreppet hållbara investeringar som bidrar till ett miljömässigt eller socialt mål, inbegripet hur hållbarhetsfaktorer och kundernas hållbarhetspreferenser ska beaktas och integreras i rådgivningsprocesserna.”

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att hon har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att betänkandet utarbetades, fram till dess att det antogs i utskottet:

Enhet och/eller person
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

ÄRENDETS GÅNG I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Titel	Ändring av direktiven (EU) 2009/65/EG, 2009/138/EG, 2011/61/EU, 2014/65/EU och (EU) 2016/97 vad gäller unionens regler om skydd för icke-professionella investerare	
Referensnummer	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
Framläggande för parlamentet	25.5.2023	
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	ECON 10.7.2023	
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Inget yttrande avges Beslut	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Föredragande Utnämning	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Behandling i utskott	20.9.2023	24.10.2023
Antagande	20.3.2024	
Slutomröstning: resultat	+: 32 –: 21 0: 1	
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan OVELGÖNNE, Jessica Polfjärd	
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 209.7)	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorrinho	
Ingivande	2.4.2024	

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster